

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Přírodovědecká fakulta

Katedra demografie a geodemografie

**DEMOGRAFICKÉ A SOCIÁLNÍ
CHARAKTERISTIKY IMIGRANTŮ DO USA**
DEMOGRAPHIC AND SOCIAL CHARACTERISTICS OF
IMMIGRANTS TO THE USA

Bakalářská práce

Kristýna Šmítková

Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Olga Sivková Ph.D.

Praha, 2014

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze dne 15. 8. 2014

.....

Poděkování:

Touto cestou bych chtěla poděkovat své školitelce RNDr. Olze Sivkové Ph.D. za trpělivost, cenné rady a odborné vedení této práce. Dále bych chtěla poděkovat svému otci a přátelům za všeobecnou podporu v průběhu celého studia.

Demografické a sociální charakteristiky imigrantů do USA

Abstrakt

Cílem této práce je popsat sociální, ekonomické a demografické charakteristiky imigrantů v USA. V první části práce je nastíněna historie imigrace a imigrační politika USA. V praktické části jsou skrze demografickou analýzu plodnosti, úmrtnosti a analýzy socioekonomických vlastností imigrantů popisovány charakteristiky populace narozené mimo USA. Ve sledovaném období vykazovala populace odlišné demografické chování než nativní populace USA. Imigranti měli vyšší obecné míry plodnost, nižší standardizované míry úmrtnosti a vyšší naději dožití při narození. V rámci sociálních charakteristik je analyzováno více ukazatelů populace imigrantů, které se liší nejen v porovnání s nativním obyvatelstvem, ale i uvnitř přistěhovalecké populace, obvykle podle země původu a získaného občanství.

Klíčová slova: USA, populace imigrantů, sociální charakteristiky, demografické charakteristiky

Demographic and social characteristics of immigrants to the USA

Abstract

The aim of this thesis is to describe the social, economic and demographic characteristics of immigrants to the USA. The first part outlines the history of immigration and immigration policy in the USA. In the practical part, there are described characteristics of the population born outside the USA through demographic analysis of fertility, mortality and socio-economic characteristics of immigrants. In the reporting period the population had different demographic behavior than the native population of the United States. Immigrants had a higher level of fertility, lower age-standardized mortality rates and higher life expectancy at birth. Within the social characteristics is analyzed more indicators of immigrant population, which differ not only in comparison with the native population, but also within the immigrant population, usually determined by country of origin and obtained citizenship.

Keywords: USA, immigrant population, social characteristics, demographic characteristics

OBSAH

Přehled použitých zkratk	9
Seznam grafů	10
Seznam tabulek	10
1 Úvod	11
1.1 Relevantní literatura vztahující se k tématu.....	12
2 Terminologie vztahující se k migraci	14
2.1 Definice pojmů.....	14
2.2 Pojetí imigrace v USA.....	16
2.3 Nejvýznamnější etnika/ rasy v USA.....	19
2.3.1 Afričtí imigranti.....	19
2.3.2 Asijští imigranti.....	19
2.3.3 Hispánští imigranti.....	19
3 Historie imigrace do USA	21
3.1 Stručný nástin historie osidlování severoamerického kontinentu.....	21
3.2 Další vývoj a počátky imigrační politiky.....	23
3.3 Období restrikcí imigrace.....	24
3.4 Imigrační politika v období II. světové války.....	25
3.5 Uvolnění imigrační politiky.....	26
3.6 Neúčinné zpřísnění imigrační politiky.....	26
3.7 Situace po 11. září 2001.....	27
4 Analýza socioekonomických a demografických charakteristik obyvatelstva USA	29
4.1 Teoretické zakotvení pojmosloví.....	29
4.2 Zdroje dat.....	30
4.3 Migrace.....	31
4.3.1 Zdroje dat a metodické postupy: migrace.....	31

4.3.2 Vývoj migrace na území USA	32
4.4 Socioekonomické charakteristiky populací USA.....	34
4.4.1 Zdroje dat a metodické postupy: socioekonomické charakteristiky	34
4.4.2 Velikost a složení populací USA	36
4.5 Plodnost.....	47
4.5.1 Zdroje dat a metodické postupy: plodnost	47
4.5.2 Trendy v plodnosti populací USA	49
4.6 Úmrtnost a charakteristiky zdraví	56
4.6.1 Zdroje dat a metodické postupy: úmrtnost.....	56
4.6.2 Intenzita úmrtnosti a zdraví populací USA	57
5 Závěr	65
Seznam použité literatury.....	68
Seznam použitých internetových zdrojů	70
Seznam použitých datových zdrojů	73
Přílohy	75

Přehled použitých zkratk

- ACS** (American Community Survey) je každoroční výběrové šetření prováděno U.S. Census Bureau.
- CPS** (Current Population Survey) je výběrové šetření prováděno U. S. Census Bureau za různá období..
- DHS** (U.S. Department of Homeland Security) je Úřad pro vnitřní bezpečnost, který vznikl jako reakce na 11. září 2001. Má za úkol chránit občany před teroristickými útoky a reagovat na ně.
- ESTA** (Electronic System for Travel Authorization) je elektronická cestovní registrace umožňující vstup občanů ze zemí s Visa Waiver Programem do USA.
- IRS** (Internal Revenue Service) je vládní agentura pod Ministerstvem financí odpovědná za výběr daní a dodržování daňového kodexu USA.
- LPR** (Lawful Permanent Resident) je status imigranta, který má oprávnění trvale žít a pracovat ve Spojených státech. Toto postavení získává cizinec po obdržení zelené karty.
- MPI** (Migration Policy Institute) je nezávislý institut analyzující mechanický pohyb obyvatel.
- OECD** (Organisation for Economic Co-operation and Development) je organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj, která má za cíl podporu politik, které zlepšují ekonomické a sociální podmínky lidí na celém světě.
- USCIS** (U.S. Citizenship and Immigration Services) je státní agentura podporující národní bezpečnost a dohlížející na legální imigraci do USA. Je součástí U.S.Department of Homeland Security.
- VWP** (Visa Waiver Program) je bezvízový program, který mají USA s 38 státy světa. Umožňuje jejich obyvatelům vstup do země bez nutnosti dočasných víz.

Seznam grafů

Graf 1:	Top 10 největších skupin v USA podle země původu, 2012, v %	34
Graf 2:	Region původu populace narozené mimo USA, 2012, v %	36
Graf 3:	Pohlavně – věková struktura populace rodilých Američanů, 2012, v %	39
Graf 4:	Pohlavně – věková struktura populace narozené mimo USA, 2012, v %	40
Graf 5:	Populace podle regionu bydliště a původu, 2012, v %	41
Graf 6:	Získané americké občanství podle roku příchodu do USA, 2012, v %	42
Graf 7:	Nejvyšší dosažené vzdělání v populaci imigrantů, 2012, v %	45
Graf 8:	Podíly věkových skupin na úhrnné plodnosti, rodilé občanky USA, vybrané roky ...	50
Graf 9:	Podíly věkových skupin na úhrnné plodnosti, narozené mimo USA, vybrané roky	50
Graf 10:	Míry plodnosti po pětiletých věkových skupinách, narozené mimo USA, vybrané roky	53
Graf 11:	Míry plodnosti po pětiletých skupinách, rodilé občanky USA, vybrané roky	53
Graf 12:	Průměrný věk matky při narození dítěte, USA, vybrané roky, v %	55
Graf 13:	Naděje dožití při narození podle původu, USA, vybrané roky	58
Graf 14:	Standardizované míry úmrtnosti mužů, USA, 1999-2001	59
Graf 15:	Standardizované míry úmrtnosti žen, USA, 1999-2001	60
Graf 16:	Standardizované míry úmrtnosti na zhoubné novotvary, USA, 1999-2001	61

Seznam tabulek

Tabulka 1:	Index maskulinity v populaci rodilých a přistěhovalých obyvatel USA, vybrané roky, v %	34
Tabulka 2:	Standardizované procentuální zastoupení (se směrodatnou odchylkou) dospělých vystavených rizikovým faktorům a chronickým nemocem, USA, 1998-2003	61
Tabulka 3:	Standardizované procentuální zastoupení (se směrodatnou odchylkou) dostupnosti lékařské péče a její využití, USA, 1998-2003	61

Kapitola 1

Úvod

Spojené státy americké jsou domovem největšího počtu mezinárodních migrantů na celém světě. Počet imigrantů přicházejících do USA se od počátku osídlování v 17. století stále zvyšuje, i když se v čase proměnilo zastoupení zdrojových zemí, a také se objevily země nové. Důvodem pro zájem o toto téma je obecný fenomén spjatý s Amerikou a tzv. americkým snem. Každý, kdo tvrdě pracuje, si může svůj sen splnit, bez ohledu na původ. Dalším a více důležitým důvodem je vliv populace imigrantů na nativní populaci Američanů. Podle Camarota (2012) a předpokladu U. S. Census Bureau se při aktuálních hodnotách imigrace (i přes lehké snížení v minulých letech) může populace USA do roku 2050 zvětšit o 41 % (o 127 milionů) na 436 milionů obyvatel. Při nulové imigraci by byl přirozený přírůstek jen 31 milionů obyvatel do roku 2050. I když jde jen o jednu z variant vývoje, je potřeba vidět závažnost tohoto faktu a připravit se na možné scénáře. Vliv rostoucí populace migrantů ovlivňuje věkovou strukturu, sociální politiku, trh práce a další aspekty.

Přistěhovalci z různých koutů světa si s sebou nesou svůj starý život a proces asimilace je mnohdy velmi zdoluhavý. Ve většině případů se imigranti socializují v dospělém věku, tudíž akulturace je otázkou více generací. Většinou až jejich děti a další generace jsou integrováni jedinci, právě díky vzdělávání a socializaci v dětství (Alba, Nee in Portes, DeWind, 2007, s. 396). V bakalářské práci je analyzována právě tato první generace imigrantů, kteří se narodili mimo území Spojených států amerických a přicházejí s odlišnými návyky, smýšlením a celkovým stylem života. Hlavním cílem celé práce je zhodnotit sociální a demografické charakteristiky populace imigrantů v USA. Porovnáním s nativní populací USA lze zjistit, zda existují, a případně jak velké jsou rozdíly vyskytující se v charakteristikách populace imigrantů. Analýzou plodnosti, úmrtnosti a jiných socioekonomických vlastností populace se dají podchytit trendy demografického chování napříč celým obyvatelstvem narozeným mimo USA. V rámci analýz se ještě nastiňují rozdílnosti rasových a etnických skupin. Práce se zaměřuje na nejnovější časové období podle dostupnosti dat, zhruba od druhé poloviny 90. let do roku 2012. Kromě hlavního cíle práce jsou stanoveny i některé hypotézy, které by měly být touto bakalářskou prací potvrzeny nebo vyvráceny.

- I. Po teroristických útocích 11. září 2001 byl zaznamenán dlouhodobý pokles imigrace v důsledku zpřísněné imigrační politiky.
- II. Největší podíl imigrantů je v ekonomicky aktivním věku, jelikož jich mnoho imigruje do USA právě v dospělosti.
- III. Ženy, které se narodily mimo území USA, mají vyšší úhrnnou plodnost než ženy narozené v USA.
- IV. Populace narozená mimo území USA má díky horšímu sociálnímu postavení ve společnosti vyšší intenzitu úmrtnosti a nižší naději dožití než rodilí Američané.

Práce je členěna na teoretickou a praktickou část a je rozdělena do pěti kapitol. První kapitola se věnuje úvodu do tématu, relevantní literatuře, která se imigranty ve Spojených státech zabývá, a dále cílům a hypotézám celé práce. Následující kapitola má za úkol zasvětit čtenáře do teoretických poznatků o migraci, pojmosloví a přiblížit imigrační politiku Spojených států amerických. Třetí kapitola se zabývá historií imigrace do USA od osidlování do dnešních dní, jejím vývojem a hlavně důležitými migračními zákony, které imigraci ovlivňovaly. Čtvrtá kapitola se věnuje už samostatné analýze demografického chování, sociálních charakteristik a migrací v USA. Tato část je rozdělena na pět podkapitol, první nastiňuje pojmosloví, které se v práci využívá a zdroje dat, které jsou k dispozici. Další částí je migrace a ukazatele migrace, které postihují její vývoj na území Spojených států v období 2000 až 2011. Čtvrtou v pořadí je analýza plodnosti, která se zaměřuje na porovnávání reprodukčního chování žen narozených vně i uvnitř území USA. V poslední části této kapitoly se zároveň s úmrtností řeší i zdravotní chování, které zdraví ovlivňuje. Ve všech kapitolách obsahujících analýzu je metodika práce uvedena zvlášť, aby byla zachována přehlednost témat. V pořadí pátá kapitola zhodnocuje výsledky a hypotézy, které se položily v úvodu práce.

1.1 Relevantní literatura vztahující se k tématu

Záležitost migrace je důležitým tématem v celosvětovém měřítku. S rozšiřující globalizací a jednodušší geografickou mobilitou jsou spjaty nárůsty migračních toků. Jelikož je téma migrace ve Spojených státech amerických, jakožto v zemi typicky imigrantské, velmi řešeným tématem, mnoho autorů se jím zabývá. Zdroje se liší od čistě popisných, ale velmi užitečných (Bankston, 2010; U. S. Immigration Handbook, 2010), které jen pracují s vysvětlením pojmů týkající se imigrace do USA, až k většinové odborné literatuře, která pojmy nejen popisuje, ale vysvětluje i vývoj, postřehy a zákonitosti v rámci imigrace do USA (Brotherton, Kretsedemas, 2008; Cieslik, Felsen, Kalaitzidis, 2009; Koven, Götzke, 2010; Sowell, 1996).

Počátkům imigrace a imigrační politiky se díky době vzniku nejvíce věnuje Smith (1890), který se zabývá vývojem imigrace do konce 19. století. Popisuje první přistěhovalce z Evropy, další vlny imigrantů a jejich ekonomické a sociální charakteristiky. Historii se ale věnují i novodobí autoři, kteří hodnotí vývoj nejen na začátku osidlování, ale i následná období imigračních zákonů a jejich vlivy až do dnešních dnů (Koven, Götzke, 2010; Cieslik, Felsen, Kalaitzidis, 2009).

Pro zasnovení do teoretické části migrace jsou velmi nápomocny dva české zdroje. Drbohlav s Uherkem (2007) se ve svém textu zabývají migračními teoriemi, popisem jejich platností a možných limitů v reálném světě. Druhým českým podkladem pro teoretické zakotvení migrace je kniha od dvojice Barša, Baršová (2005), kteří se ve své práci zajímají nejen o teorie migrace obecně, ale řeší také migraci vztaženou na jednotlivé země Evropy a právě i USA, jakožto kontrast k evropským zemím. Zajímavým rozšířením je pohled na teoretické možnosti imigračních politik a typy integrace imigrantů ve společnosti.

Nejvýstižnější popis aktuálních socioekonomických a demografických charakteristik mají přirozeně autoři amerického původu, jelikož mají největší přehled o dané problematice. Kniha od Kovea a Götzkeho (2010) patří mezi nejucelnější pohledy na populaci imigrantů ve Spojených státech. Autoři neanalyzují jen charakteristiky populace imigrantů, ale také jejich příspěvky do většinové společnosti na poli ekonomiky, kultury a politiky. Na příkladech jednotlivých úspěšných jedinců a dat z šetření, ilustrují jejich klady a zápory. Zajímavý náhled na migranty se objevuje i v knize od Portese a DeWinda (2007), kteří řeší úlohu náboženského vyznání při příchodu do nové země. Většinou na sebe náboženství vezme pro jedince nový význam, jakožto emocionální propojení s původní krajinou. Dalším z ucelnějších pohledů na populaci migrantů je dílo od Portese a Rumbauta (1996). V práci se zabývají všemi aspekty života imigrantů, od místa usazení, vzdělání, ekonomické adaptace až po utváření identity v novém státě a pohledu na druhou generaci imigrantů. Mezi zdroji lze najít i více kritický náhled na postoje USA a její imigrační politiky vůči imigrantům. Brotherton a Kretsedemas (2008) ukazují, že pohled na USA, jako na zemi otevřenou imigrantům, je velmi zkreslený a popisují prostředky, které Spojené státy proti imigrantům využívají.

Kapitola 2

Terminologie vztahující se k migraci

2.1 Definice pojmů

Migrace je chápána jako proces pohybu obyvatel spjatý se změnou obvyklého místa pobytu přes hranice určité územní jednotky (Kalibová, Pavlík, 2005, s. 103). Migrace je také část procesu kulturní difúze, která má svá pozitiva v podobě ekonomického vývoje, ale také negativa kvůli možnosti šíření nemocí či rozvrácení společností (Sowell, 1996, s. 385). Migraci můžeme dělit na vnitřní a mezinárodní. Mezinárodní migrace má důležité politické, socioekonomické, demografické a kulturní dopady jak na zdrojové, tak i na tranzitní a zejména imigrační či cílové země. V této bakalářské práci je migrace pojímána jako změna trvalého pobytu přes hranice zdrojového státu do Spojených států amerických. Trendy světové mezinárodní migrace jsou ovlivňovány specifickými vlivy, které jsou obecně označovány jako *push* faktory, zahrnující důvody odchodu ze země (např. nízký životní standard, války, hladomor) a *pull* faktory, které charakterizují atraktivnost cílové země (např. stabilita země, ochrana lidských práv, ekonomická vyspělost), (Kalibová, Pavlík, 2005, s. 110).

Pod hlavičkou Push a pull teorie existují 2 hlavní ekonomické proudy: Neoklasická ekonomická teorie migrace a Teorie segmentovaného pracovního trhu. První posuzuje nerovnováhu na pracovním trhu z důvodu geografických rozdílů, kdy nevyváženost nabídky a poptávky práce umocňuje stěhování lidí z oblastí s nízkými výdělky do oblastí s vysokými výdělky. Druhý proud pracuje s myšlenkou, že v rozvinutých zemích existuje relativně stálá vysoká poptávka po lidech s nízkou kvalifikací, což podporuje právě imigraci z nerozvinutých států. Zde převažuje důležitost pull faktorů (Koven, Götzke, 2010, s. 5-7). Teorie světového systému představuje svět jako jeden ekonomický systém a je spjatá s globalizací. Tento pohled upozorňuje na expanzi pracovní migrace, kdy je využívána venkovská pracovní síla v centrech. Pronikání kapitálu do periferních oblastí narušuje jejich agrární ekonomiku a tak jsou lidé ochotni se přesunout do jádrových oblastí. Na toto navazuje Teorie migračních systémů, kdy jsou v protikladu periferní země, které „vyvázejí“ a regionální jádra, která „přijímají“. Migrační toky jsou většinou dány historicky, existují i díky neekonomickým vazbám regionů. Výsledkem této směny je velká nerovnost mezi oblastmi (Barša, Baršová, 2005, s. 272-274). Teorie migračních sítí pracuje ještě navíc se složkou sociálních interakcí, kdy je migrant její hlavní součástí. Přidává tak dimenzi vazeb mezi samotnými migranty, jelikož sama existence sítě, může vést k migraci do cílové země. K doplnění teorií ještě patří kumulativní přístup, který jde

napříč směry a uvádí, že migrace nemění jen migranta, ale také původní a cílovou zemi a zároveň posiluje prostředí pro proces migrace (Drbohlav, Uherek, 2007, s. 7-9).

Teorie, jak je uvedeno výše, nejsou vždy závislé na vnějších okolnostech, jako jsou politické a ekonomické důvody, ale odráží i osobní charakteristiky, jako věk, pohlaví, vzdělání, rodinné vazby a sociální status imigrujícího. Jelikož příchozí pocházejí z různých míst, obvykle mají i různé dovednosti, pracovní návyky, rozdílné charakterové rysy jako například sklon šetřit peníze nebo sklon podlehnout nějakému deviantnímu chování (Sowell, 1996, s. 35-36). Sowell (1996) také uvádí, že imigranti se odlišují nejen od průměrných občanů své země, ale i od občanů cílové země, a samozřejmě se liší i od migrantů z jiných států. Z toho vyplývá, že opouští-li občan dobrovolně svou zemi, musí mít kromě schopností se prosadit, i určitou dávku sebevědomí, nadhledu, víry, pevné vůle a dalších vlastností. Opustit svou vlast není jednoduché. Imigrant se v nové zemi stává cizincem, bez důvěrně známých míst a pocitů, což může být velmi traumatizující. Zvyknout si na nový styl života, prostředí, kulturu i mentalitu vyžaduje velkou dávku tolerance a hlavně čas. Schopnost asimilace příchozích je také ovlivněna postojem země vůči nim. USA je jasný případ národu osadníků-přistěhovalců, kdy se překrývalo přistěhování s osidlováním země, a národní příslušnost byla a stále je svobodnou volbou každého jedince. Z jiného pohledu se USA řadí k občanskému národu, jelikož kritériem členství je politická příslušnost k institucím státu, a ne příslušnost etnická. Těžiště identity USA leží hlavně v přítomnosti, jelikož dějiny nemají tak dlouhé. V souladu s výše uvedeným, jsou USA otevřenější k přistěhovalcům a společně utvářené identity (Barša, Baršová, 2005, s. 31-32).

Je nasnadě otázka, zda může časem různost mezi minoritami a majoritou zaniknout. Možnost, že se jednotlivosti transformují a vznikne jeden zajímavý mix všech kultur, se nazývá metafora tavícího kotle¹. Pojem, tak často požívaný pro asimilaci nově příchozích do USA, vystihuje pravdu jen částečně. „Ve skutečnosti měli přistěhovalci, kteří se báli náhlé ztráty identity, sklon držet pohromadě a vytvářeli mozaiku kulturních a jazykových komunit, na které se roubovalo „amerikánství“. Přistěhovalectví nespojovalo, ale tříštilo“ (Briggs, 1997, s. 276).

Kulturní odlišnosti lidí ovlivňují jejich chování, postoje, morální hodnoty a myšlenkové koncepty či chápání světa (Sowell, 1996, s. 382-384). S odlišnými pohledy na svět souvisí i fakt, že má každá minorita odlišný stupeň ochoty se většinové společnosti přizpůsobovat. V USA se tedy, více než s přizpůsobením, setkáváme s multikulturalismem, kdy vedle sebe žijí různé skupiny lidí, které mají své zvyky a tradice.

V posledních dekádách, hlavně od 11. září 2001, se USA posunuje od naprosté otevřenosti k utváření nové identity. Amerika již nemá být zemí přistěhovalců, ale zemí starousedlíků z dob počátku osidlování, kdy nově přistěhovalí musejí většinovou kulturu přijmout (Hauntington in Barša, Baršová, 2005, s. 37). Diverzita skupin je respektována, ale již není samotným záměrem. Stát ji podporuje skrze antidiskriminační politiky a dodržováním práv jednotlivců v mnoha oblastech. Uznání odlišností je však zároveň záměrně doplňováno jejich zapojením do právně-politické pospolitosti všech občanů země (Barša, Baršová, 2005, s. 42).

¹ Melting Pot Theory je teorie, která předpokládá, že se odlišnosti jednotlivých kultur přemění v jednu jedinou.

Imigrace jakožto příchod nových obyvatel do cílové země spolu s emigrací neboli odchodem obyvatel z vlasti vytvářejí v globálním měřítku migrační proudy spojující výchozí a cílové státní celky. Giddens (2013) rozlišuje 4 různé migrační modely: klasický model, koloniální model, model zahraničních dělníků a ilegální formy migrace. Bakalářská práce se zabývá především prvním a čtvrtým model, jelikož se vztahuje na „národy přistěhovalců“, kterými jsou i USA. V těchto zemích imigraci obecně podporují, ale souběžně ji regulují skrze kvóty a omezení. Díky postupnému zpřísnění přistěhovaleckých zákonů se velmi rozšiřuje nelegální migrace, kdy příchozí imigrují potají nebo pod záminkou jiné aktivity a usazují se v zemi načerno (Giddens, 2013, s. 604-607).

2.2 Pojetí imigrace v USA

Imigrační politika USA je realizována udělením nebo odmítnutím vydání víza. Existují dva typy víz: přistěhovalecká (*immigrant*) a nepřistěhovalecká (*nonimmigrant*), která by se dala nazvat jako dočasná. Neimigrantská víza jsou prvotně vydávána turistům a dočasným návštěvníkům Spojených států amerických. Přistěhovalecká víza umožňují jejich držitelům zůstat ve Spojených státech natrvalo a nakonec požádat o občanství.

Imigrant je v právním smyslu cizinec, který přijel do USA s možností získání trvalého pobytu (žádá o přistěhovalecká víza a eventuálně se stane naturalizovaným občanem), (Brotherton, Kretsedemas, 2008, s. 383). Dle definice Internal Revenue Service (IRS) je přistěhovalce cizinec, kterému bylo uděleno ze strany U. S. Citizenship and Immigration Services (USCIS) právo k trvalému pobytu. Tímto se stává obyvatelem USA (v originále Lawful Permanent Resident - LPR) a je mu umožněno pracovat ve Spojených státech bez omezení (Internal Revenue Service. [online]. [cit. 2014-02-14]).

Víza, která přiznávají imigrantovi status LPR se nazývají zelená karta² (green card, resident card). Získání této karty a statusu LPR je pro cizince velmi složité a omezené, ale existuje několik možností, jak jej získat. Většina jedinců získá rezidentní kartu skrze rodinné příslušníky (1) nebo zaměstnavatele (2) ve Spojených státech. Jiné osoby se mohou stát trvalými rezidenty přes status uprchlíka či azylanta nebo skrze jiné humanitární programy. V některých případech, je možnost podat si žádost sám (U. S. Citizenship and Immigration Services A. [online]. [cit. 2014-02-14]). S tím souvisí poslední a nejzajímavější možnost, kdy lze zelenou kartu vyhrát v každoroční vízové loterii. Žádost do loterie je zdarma, ale pravděpodobnost výhry je velmi malá, náhodně se vybírá 50 000 lidí z různých částí světa. Žadatel musí mít ukončenou střední školu nebo dvouletou praxi v oboru (Congressional Budget Office, 2006, s. 7 [online]. [cit. 2014-04-20]).

- 1) Získání zelené karty přes rodinné příslušníky je rozděleno na více kategorií, ale obecně je umožněno *neomezeně* (početně za 1 rok): manželovi či manželce občana USA, svobodným dětem občana USA mladším 21 let, rodičům občana USA staršího 21 let. *Omezeně* je získání víz umožněno: manželce či manželovi a závislým dětem LPR, svobodným a sezdaným dětem občana USA nad 21 let a bratrům a sestrám občana

² V ní je uvedena vlastníková fotografie, registrační číslo, datum narození a místo vstupu do USA.

USA. Při splnění těchto podmínek se občan či držitel karty zaručí za příchozího do země jako tzv. imigrantův sponzor. Tato cesta je často velmi zdlouhavá a trvá několik měsíců až let. Pro novomanžele či novomanželku občana USA, který se narodil mimo USA, je situace také složitá. Než dostane zelenou kartu, může požádat o vízum typu K-3, které umožní přicestovat za partnerem do USA, zkrátit odloučení a čekat na vyřízení zelené karty. Novomanželé musí prokázat právní způsobilost a opravdovost jejich vztahu (U. S. Citizenship and Immigration Services B. [online]. [cit. 2014-02-14]).

- 2) Přistěhovalecká víza na pracovní bázi jsou pro cizince, kteří se snaží imigrovat na základě jejich pracovních dovedností. Pokud má cizinec tu správnou kombinaci dovedností, talentu, vzdělání a / nebo pracovních zkušeností nebo je jinak způsobilý, může trvale žít ve Spojených státech. Dle USCIS, je pět typů pracovních vízových kategorií (U. S. Citizenship and Immigration Services C. [online]. [cit. 2014-02-14]). Kategorie EB-1 je pro pracovníky s mimořádnými schopnostmi, EB-2 je pro odborníky s vysokým stupněm znalostí, EB-3 je určeno pro odborníky a kvalifikované pracovníky, EB-4 pro zvláštní přistěhovatele a kategorie EB-5 pro investory z řad imigrantů (Visa Now. [online]. [cit. 2014-06-20]).

Ilegální přistěhovatelci jsou zjednodušeně osoby, které neoprávněně vstoupily na území státu, neoprávněně se na území zdržují, ale také pobývají na území v rozporu s účelem, pro který bylo pobytové oprávnění vydáno (Ministerstvo vnitra ČR. [online]. [cit. 2014-06-20]). Definice ilegálně příchozího do země je ale velmi široká a liší se zdroj od zdroje. Existují pojmy ilegální imigrant (*illegal immigrant*), ilegální cizinec (*illegal alien*), imigrant bez dokumentů (*undocumented immigrant*) a cizinec bez dokumentů (*undocumented alien*). Hlavní problém je odpovídající aplikace termínů, jelikož některé z těchto pojmů jsou používány nesprávně.

Slovo imigrant svým významem evokuje zákonnost, takže termín ilegální imigrant je protimluv. Osoby, které se protiprávně zdržují ve Spojených státech, nejsou klasifikovány jako přistěhovatelci. I přesto, že jsou běžně takto pojmenováváni nelegální přistěhovatelci v USA, je používání termínu nesprávné z následujících důvodů:

- 1) Slovníky definují imigranta jako „osobu, která přijde do země přijmout trvalý pobyt“. To znamená, že se pojem imigrant nemusí vždy vztahovat na přechodné nelegální cizince, kteří často překračují hranice USA. Dále, bez amnestie nebo jiné změny statusu, ilegální cizinci podléhají deportaci a nemají žádnou právní jistotu trvalého pobytu.
- 2) Mnohá víza jsou klasifikována jako neimigrantská víza, včetně víz například pro výměnné studentské pobyty. Mnoho zahraničních studentů přetáhne své vízum a pak se nepřesně nazývá ilegální přistěhovalec. Osoba s končícím ne-imigrantským vízem se nestává ilegálním imigrantem ale osobou s názvem *Out of Status*. Takže správné pojmenování milionů osob, ilegálně pobývajících v USA, je ilegální cizinci. Pojem je širší a přesnější, protože zahrnuje nelegální cizince a vlastníky nepřistěhovaleckých

víz překračujících povolenou délku pobytu nebo vykonávajících zaměstnání po vypršení platnosti víz. Zhruba 60 % z ilegální populace jsou nelegálně příchozí a asi 40 % jsou neimigranti s prošlými vízy (Illegal Aliens. [online]. [cit. 2014-02-26]).

Na druhé straně sousloví ilegální imigrant či cizinec je mnohými Američany bráno jako urážlivé, jelikož pojmenování „nelegální osoba“ je nedůstojné. Proto se v poslední době častěji objevuje termín imigrant bez dokumentů (Civil Liberty. [online]. [cit. 2014-02-26]).

Ovšem i u tohoto případu termín imigrant nebo cizinec „bez dokumentů“, neodpovídá, jelikož většina nelegálních příchozích nikdy dokumenty neztratila. Mnozí si sehnali falešné dokumenty či čísla zdravotního pojištění, což vlastně slovo bez dokumentů popírá. Také z pojmu nesprávně vyplývá, že právního postavení lze dosáhnout pouze tím, že se dokončí „nějaké papírování“. Podle zákona ilegální cizinec musí opustit zemi, aby situace splňovala řádný imigrační postup. Další problém s tímto označením je ten, že zahrnuje jen přistěhovalce přicházející bez platných vstupních dokumentů, ale nevystihuje situace, kdy osoba setrvá v USA po vypršení vstupních víz (Illegal Aliens. [online]. [cit. 2014-02-26]). Další zdroj definuje cizince bez dokumentů jako osobu, která vstoupila do země bez náležité kontroly (obvykle z Kanady a Mexika) nebo s falešným pasem (Bankstone, 2010, s. 550).

Při porovnávání jednotlivých termínů se zdá, že pojmosloví není úplně přesně vymezené, jelikož existuje mnoho kategorií, podle kterých se tyto pojmy řadí a používají. Výskyt pojmů také závisí na tom, ve kterých subpopulacích s ohledem na socioekonomický status, jsou používány, a jak je v nich na přistěhovalce nahlíženo. S ohledem na prostudovanou odbornou literaturu lze předpokládat, že mezi Američany existují různé pohledy na imigranty, přičemž v použité terminologii jsou jemné nuance ve významech, které lze jen těžko postihnout překladem. V textech se nejčastěji vyskytoval pojem ilegální imigrant či přistěhovalce, proto i v této práci bude v kontextu nelegální migrace používán.

Do definice imigranta se nezahrnují dočasní návštěvníci země, kteří využívají víza dočasná s konkrétním účelem. Jde především o turisty, studenty, osoby na výměnných pobytech, dočasné pracovníky, au-pair a mnoho dalších. Těchto povolení k pobytu je několik, každé má jiný účel, ale všechna mají svá pravidla, jsou časově omezená a po uplynutí platnosti lze osobu vyhostit a zakázat vstup do země na určitou dobu (Internal Revenue Service. [online]. [cit. 2014-02-14]). Pro úplnost lze ještě zmínit, že USA mají s některými státy, včetně ČR, bezvízové styky - Visa Waiver Program (Příloha 1), kdy stačí vyplnit formulář ESTA, který je zpoplatněn a registrace je platná 2 roky. S jeho schválením získá cizinec možnost pobývat ve Státech až 90 dní a je určen hlavně pro krátkodobé turistické a obchodní cesty (Velvyslanectví Spojených států amerických. [online]. [cit. 2014-02-04]).

2.3 Nejvýznamnější etnika/rasy v USA

2.3.1 Afričtí imigranti

V průběhu 17.- 19. století byly tisíce Afričanů násilně přivezeny na území USA. Během 20. století však imigrovalo do USA dobrovolně více Afričanů, než byli všichni, kteří přišli nuceně jako otroci. Mnoho z nich přijelo studovat školy, jiní hledali útočiště před politickým útlakem, režimy, přírodními katastrofami nebo ekonomickými problémy v rodných zemích. Po II. světové válce a hlavně v 70. letech, kdy byly zlepšeny podmínky pro občany s jinou barvou pleti, se zřetelně imigrace zvýšila. Většina Afričanů imigrujících do USA pochází ze subsaharské Afriky a usazují se ve velkoměstech, kde mají celé imigrantské enklávy a čtvrti. Obvykle nemají problém se přizpůsobit americkému životnímu stylu, studují, nacházejí uplatnění a vedou stabilní životy (Bankstone, 2010, s. 10-11). Díky historickému vývoji se potomci původních Afričanů nazývají Afroameričané. Jiné výrazy pro jejich označení, odkazující k tmavé barvě pleti, se většinou pokládají za rasistické, i když v odborných člancích se označení černí (*Blacks*) vyskytuje. Tato menšina patřila v minulých letech k nejpočetnějším, ale nyní její počet klesá, jelikož je zabezpečována hlavně přirozeným přírůstkem.

2.3.2 Asijsťi imigranti

První vlny přistěhovalců přicházely do Kalifornie z Číny kolem roku 1850, kdy vypukla zlatá horečka. Po tomto období mnoho z asijských imigrantů zastalo práci i jako pomocná síla při stavění transkontinentální železnice, která spojovala Kalifornii s Východním pobřežím. Stavba skončila v roce 1869, a ve stejnou dobu začali přicházet i imigranti z Japonska. Díky *Chinese Exclusion Act of 1882* (viz Kapitola 3) velmi klesl počet Číňanů v USA, ale japonská menšina zaznamenala nový vzestup imigrace. V roce 1907 vznikla dohoda mezi USA a Japonskem, *Gentlemen's agreements*, která zavazovala USA k neomezování japonské imigrace a Japonce k omezení přistěhovalců. Na začátku 20. století přicházeli i lidé z Indie, Koreje a Filipín (Bankstone, 2010, s. 73-76).

V průběhu času a díky dalším generacím se Asiatům žijícím v USA začalo říkat Asijsťi Američané. V cenzech jsou uváděni dále jako Asiáté a rozdělují se podle země původu. Poté co ve Vietnamu, Kambodži a Laosu v průběhu 70. let vznikaly komunistické režimy, se skladba asijských imigrantů výrazně změnila. Nejvíce početnou minoritou ale stále zůstávali Číňané, Japonci, Filipínci a jako čtvrtí Indové. V 80. a 90. letech se počet Asijských imigrantů zněkolikanásobil (Bankstone, 2010, s. 73-76).

2.3.3 Hispánšťi imigranti

V průběhu 19. a 20. století byla imigrace z Latinské Ameriky ovlivněna územními podmínkami (tj. úzké vztahy mezi oblastmi a tehdejší vymezení hranic), ale víceméně zůstávala konstantní. Většina Hispánců tenkrát žila v jihozápadní části, která od roku 1848³ patřila k USA. Mexičané

³ V letech 1846 až 1848 probíhala válka mezi Mexikem a USA o území Texasu a dalších oblastí, kde jsou nyní státy Nové Mexiko, Arizona, Kalifornie, Nevada, Utah a část Colorada. USA vyhrály a Mexiko tím přišlo cca o polovinu svého území. (Kronika lidstva, 1995, s. 720)

a další Hispánci, zvyklí na časté přechody mezi těmito oblastmi, hlavně kvůli obchodu a práci, najednou přecházeli mezi Mexikem a USA - novou hranicí mezi státy. Tento způsob vývoje vzájemných vztahů byl předlohou budoucím velkým imigračním vlnám. Bouřlivý nástup přišel díky zákonu z roku 1965 (viz Kapitola 3), který změnil povahu jejich imigrace. Díky rodinné kategorii víz byly podporovány hlavně ženy a děti, které se natrvalo přistěhovaly za mužskými členy rodin. Tento proces je znám i jako *chain migration*⁴. Přistěhování bylo dále ovlivněno rostoucí globalizací pracovního trhu, společnou hranicí s Mexikem a novými ekonomickými příležitostmi pro imigranty. Latinoameričané rychle založili silné a provázané komunity, které se angažují i ve veřejném dění. Musí se ale brát v potaz různorodost této skupiny obyvatel, jelikož Hispánci (*Hispanic*) či jiným označením Latinoameričané (*Latinos/ Latin Americans*), pocházejí z mnoha zemí s různým kulturním prostředím. Nejčastěji jde o Mexikánce, imigranty ze střední Ameriky, jižní Ameriky a z ostrovů v Karibském moři. Obecně si Hispánci udržují silná rodinná pouta, navštěvují své rodiny v původních zemích a finančně jim vypomáhají. Díky většímu zastoupení produktivní složky obyvatelstva, Latinoameričané obsazují místa s fyzicky náročnější prací, kde stárnoucí americká populace nemá pracovní sílu. Často také pracují za nízkou mzdou. S těmito národy jsou spjaté i potíže masivního nelegálního překračování hranic na jihu USA, jelikož jen malý zlomek jich dostane legální vstup do země. Mezi nejpálčivější problém patří obchodování s lidmi⁵ či jejich pašování přes hranice⁶ (Bankstone, 2010, s. 952). Hranice s Mexikem se táhne přes Kalifornii, Arizonu, Nové Mexiko až po Texas. Zabránění ilegálních činností pomáhají agenti *U. S. Border Patrol*. Tato instituce je součástí nynější DHS, byla založena již v roce 1924. Jejím úkolem je odhalit a zabránit pašování lidí, zboží (zbraně, drogy) a vstupu nelegálním osobám a teroristům. Její složky operují nejenom na hranici s Mexikem, ale i s Kanadou či v pobřežních vodách USA (*U. S. Customs and Border Protection*. [online]. [cit. 2014-05-20]).

⁴ Řetězová migrace nebo přidružená migrace je situace, kdy se rodinní příslušníci stěhují za svými příbuznými do nové země či imigrant inspiruje k přistěhování další své krajany (Bankstone, 2010, s. 952).

⁵ Snaha nalákat imigranty na příslib dobré práce a výdělku, který se nevyplní. Největší ohroženou skupinou jsou ženy, které skončí jako exotické tanečnice, prostitutky, společnice a podobně (ibid).

⁶ Rozdíl oproti obchodování spočívá v tom, že pašování lidí se účastní akce dobrovolně a obvykle za převoz přes hranice pašerákovi platí (ibid).

Kapitola 3

Historie imigrace do USA

Teoreticky vzato všichni, kdo v USA žijí, jsou přistěhovalci či děti přistěhovalců. Pouze potomci původního obyvatelstva, Indiánů, mohou říci, že jsou domorodci v pravém smyslu slova. Podle R. M. Smitha (1890) existovaly z historického pohledu dva typy přistěhovalců - kolonisté a imigranti. První imigrovali do Severní Ameriky, která byla nevyužitá, divoká a obydlena právě jen Indiány. Svou pílí a úsilím vybudovali společnost. V tomto smyslu slova byli zakladateli a ochránci země před vlivy cizinců. Ostatní byli posuzováni jako imigranti, jelikož přišli do oblasti, kde stát, právo, jazyk a zvyky, již byly zakořeněny. Smith (1890) dává éru kolonistů od počátků osidlování do roku 1783, kdy se utvořily Spojené státy americké, a éra imigrantů spadá do let následujících.

3.1 Stručný nástin historie osidlování severoamerického kontinentu

USA jsou domovem největšího počtu mezinárodních migrantů a patří mezi klasické imigrační země. Začátek osidlování Evropany spadá na počátek 17. století. Důvodem odchodu do Ameriky nebyly jen ekonomické důvody, ale i náboženské represe v rodných zemích. První úspěšná anglická kolonie byla založena v roce 1607 ve Virginii (Immigration Handbook, 2012, s. 7). Virginie se ale oproti severním oblastem rozvíjela pomaleji, větší nárůst populace přišel až v druhé polovině 17. století. Okolo tří čtvrtin nově příchozích v této době byli nasmlouvaní sluhové, vázaní na své pány a pracující bez mzdy. Tento model vytvořil z Virginie stát s velmi nerovným sociálním postavením mezi obyvateli. Vedlejší Maryland měl velmi podobnou historii (Bankstone, 2010, s. 470). Další kolonie se posléze zakládaly kolem úrodných jižních řek a na východním pobřeží USA. Díky přísunu surovin z Evropy se brzy začaly rozšiřovat plantáže a nejdůležitější surovinou pro jižní kolonie bylo tabák. I přesto, že zemědělské jižní státy měly vysokou úmrtnost nových osadníků díky malárii, žluté zimnici a jiným chorobám, neustálý příchod evropského obyvatelstva zabezpečoval stálý populační růst. Na plantážích bylo potřeba levné pracovní síly, takže také vzkvétal obchod s africkými otroky. I díky tomu je dnes obyvatelstvo tak rozmanité (Immigration Handbook, 2012, s. 7). Právě ve Virginii vznikl model zacházení s otroky, který předurčoval chování k africkým přistěhovalcům v dalších stoletích. Tento vztah separace bělochů a Afroameričanů, v mnoha obdobích přežil až do pozdních 60. let 20. století (Bankstone, 2010, s. 7).

Další a asi nejznámější osadou byl Plymouth v Massachusetts, který byl založen anglickými puritány „Otci poutníky“, kteří připluli na lodi Mayflower v roce 1620. V letech velké imigrace do Velké Anglie (1928-1940), přicházelo nezanedbatelné množství puritánů z Velké Británie do hlavních center: Bostonu a Salemu v Massachusetts (Immigration Handbook, 2012, s. 7). V průběhu této dekády připlulo do Massachusetts přibližně 20 000 lidí (Bankstone, 2010, s. 470). Kolonie Nové Anglie se rozpínaly na východním pobřeží od hranic státu Maine až k hranici New Yorku. Místní Indiáni byli vyhubeni hlavně nemocemi (spalničky, neštovice), které do Ameriky zavlekli Evropané. Obyvatelé těchto kolonií patřili k nejvíce vzdělaným a zkušeným farmářům, řemeslníkům a obchodníkům. Díky chladnějším zimám⁷ a dobrému přístupu k potravinám, měly státy Nové Anglie nejnižší úroveň úmrtnosti a nejvyšší hodnoty porodnosti (Immigration Handbook, 2012, s. 7).

Nizozemští osadníci se usadili podél řeky Hudson v New Yorku kolem roku 1626. První usedlíci si v úrodné deltě obstarali pozemky a pronajímali je farmářům. Jiný zdroj obživy zaručovalo obchodování s Indiány, kdy centrem bylo město New Amsterdam (později obsazeno Angličany a přejmenováno na slavný New York) a město Albany. Filadelfie, město ve státě Pensylvánie, byla oblíbeným místem německých a britských protestantů a novým domovem náboženského hnutí Kvakerů. V západní části Pensylvánie se také usídlili skotští presbyteriáni. Obecně tyto oblasti patřily mezi nejvíce heterogenní, jelikož v Pensylvánii platila náboženská rovnoprávnost (Immigration Handbook, 2012, s. 7). K Pensylvánii se připojil Maryland, který v roce 1649 přijal toleranční zákon zajišťující náboženskou pluralitu (Cieslik, Felsen, Klataitidis, 2009, s. 4). Do takzvaných Středních kolonií patřily ještě New Jersey a Delaware.

Poslední založenou kolonií byla Georgia v roce 1732. Poté jich existovalo třináct: New Hampshire, New York, Pensylvánie, Massachusetts, Rhode Island, Connecticut, New Jersey, Delaware, Maryland, Virginie, Severní Karolína, Jižní Karolína a Georgie (Příloha 2). I když se kolonie se lišily polohou, podmínkami či skladbou obyvatelstva, měly i mnoho společných věcí. Velká provázanost s Anglií způsobila, že postupně všichni přijali za svůj právní předpis *English Common Law*. Tímto se otevřela cesta k rozšíření angličtiny po celých Spojených státech. V takzvaných „amerikanizačních aktivitách“ byl zájem o vytvoření loajality k americkému národu a praktikoval se skrze výuku angličtiny a občanské nauky (Barša, Baršová, 2005, s. 74). Díky blízkosti kolonií pospolu žily různé náboženské a národnostní skupiny lidí a obyvatelé si zvykli na odlišnosti a tolerovali je. Mezi koloniemi velké problémy nebyly, ale čím dál častěji zasahovala do organizace Nového světa Anglie, což vyvolalo mezi obyvateli nesouhlas a v roce 1775 začátek války. Přínos bojů byl hlavně v udržení si majetku a získání nezávislosti na Británii. Válka skončila uznáním Deklarace nezávislosti (vytvořena a ratifikována 1776) Anglií a vyhlášením Spojených států amerických v roce 1783. Postupně se Státy rozšiřovaly dál, zejména směrem na západ (Immigration Handbook, 2012, s. 7-9).

⁷ Mráz zabil hmyz, který přenášel choroby.

3.2 Další vývoj a počátky imigrační politiky

Sčítání obyvatelstva v USA probíhalo již od roku 1790, ale až od roku 1850 se při cenzech zjišťovala země narození obyvatel (Bankstone, 2010, s. 166-167). O počtu příchozích v 17. a 18. století existuje velmi málo informací, protože záznam a sběr dat byl téměř nulový. Opravdová historie imigrace začala až s počátkem sběru dat o imigraci roku 1820 (Smith, 1890, s. 16). Po tomto datu se musely shromažďovat informace o věku, pohlaví, povolání a původu každého pasažéra, který připlul do USA z jiné země (Smith, 1890, s. 41). Po zákonu *Passenger's Act*, který vznikl jako ochrana příchozích do USA v roce 1855, se zlepšila situace na lodích dovážejících imigranty - lepší kajuty, lékařská pomoc na lodi a jiné (Smith, 1890, s. 205-206).

Nárůst migrace do USA předznamenala Průmyslová revoluce, kdy díky rozvoji parních strojů a industrializaci vznikala snadnější doprava po souši i moři, a tím snadnější dostupnost nových míst k usídlení. Důvodem byl i početní nárůst populace v Evropě, který vedl k imigraci velkého množství lidí do Nového světa. Znamením lepšího života byl pro Evropany rozmach americké ekonomiky, který vábil miliony lidí k odchodu z jejich rodných zemí kvůli obživě nebo jako forma úniku před nesnesitelnými politickými či ekonomickými podmínkami (Klemenčič, 2007, s. 35-36). Pro mnohé příchozí bylo největší lákadlo období zlatých horeček v průběhu 19. století a pracovní místa při budování železnic skrze kontinent. Roku 1840 bylo v provozu 4800 kilometrů kolejí a do konce století bylo položeno skoro 32 000 kilometrů železnice a pět hlavních tratí překlenulo celý kontinent (Briggs, 1997, s. 227).

Další velmi významné místo v historii USA a období útlumu imigrace, zaujímá Občanská válka v USA (*U. S. Civil War*). Proti sobě bojovaly severské státy Unie proti jižním státům Konfederace, které se chtěly osamostatnit. Válka probíhala mezi lety 1861 až 1865 a důvodem byl odlišný vývoj obou oblastí. Sever byl průmyslový, Jih stále zemědělský s vysokým využitím otroků při práci. Právě rozdílný pohled na otroctví, otázka narůstající imigrace a proti-imigračních nálad či snaha jižních států o nezávislost na Unii znamenal problémy vedoucí k vypuknutí války (Bankstone, 2010, s. 217). Válku vyhrála Unie, státy jihu kapitulovaly. Prezident Abraham Lincoln vypracoval velmi benevolentní smlouvu pro znovu připojení: všichni obyvatelé Jihu, kteří odpřisáhli věrnost, měli být amnestováni. Vlády států měly být znovu uznány, pokud alespoň 1/10 voličů (v r. 1860) odpřisáhla loajalitu nové vládě a uznala osvobození otroků. Jeho nástupce Andrew Johnson pokračoval v jeho plánu i přes odpor Kongresu, který zaváděl mnoho zákonů omezujících politickou činnost jižních států. Napětí mezi státy přetrvávalo ještě dlouhou dobu (Kronika lidstva, 1995, s. 755).

První velká vlna imigrantů přišla během první poloviny 19. století, kdy okolo 5 milionů lidí imigrovalo do USA (Briggs in Koven, Götzke, 2010, s. 9). Největší zastoupení měli imigranti z Německa, Velké Británie, Irska a Kanady. Důvodem byly především politické, ekonomické a sociální problémy ve zdrojových zemích, nárůst počtu irských přistěhovalců byl způsoben vypuknutím hladomoru v roce 1846 (Smith, 1890, s. 18). Kolem roku 1848 začal také intenzivní příchod čínských imigrantů, hlavně kvůli kalifornské zlaté horečce. Dále byli využíváni i při

stavbě železničních tratí a také k mnoha dalším špatně placeným pracím (Bankstone, 2010, s. 34). Migrace z jiných evropských zemí byla až záležitostí dalších let.

Druhá velká vlna probíhala okolo let 1860 až 1890, přistěhovalo se okolo 10 milionů Britů, Kanadčanů, Němců, Rakušanů a Skandinávců (Aleinikoff, Martin in Koven, Götzke, 2010, s. 9). Další příliv přicházel hlavně ze států Asie, jižní a východní Evropy od roku 1891 až do začátku 20. let 20. století. Velký rozkvět přistěhovalectví byl závislý na rozvoji dopravy přes Atlantský oceán. Masivní nárůst přicházejících si žádal i lepší administrativu. Od roku 1892 fungovalo pro imigranty registrační centrum na Ellis Islandu v newyorském přístavu. Tehdy 8 z 10 lidí, kteří přišli do USA, prošlo přes tento imigrantský úřad (Briggs, 1997, s. 274). Ellis Island znamená pro Američany památku jejich kolektivní paměti. Lidé zde procházeli vyšetřeními a rozhodovalo se, jestli imigranta pustí do země či žádost zamítnou. V období od 1880 do 1920 na území USA imigrovalo okolo 23 milionů přistěhovalců. Takto velké číslo mělo za následek rapidní rozvoj amerických měst a změnilo společnost i kulturu (Cieslik, Felsen, Klataitidis, 2009, s. 35-37).

V roce 1850 byl celkový počet obyvatel v USA kolem 23,2 milionů a z toho na populaci narozenou mimo USA připadalo 2,2 milionů obyvatel. Během sta let se americká populace zvýšila o 127 milionů, na 150,2 milionů. Populace imigrantů v roce 1950 dosahovala 10,3 milionu (Gibson, Jung, 2006, s. 37). Nárůst populace v čase dále pokračoval (Příloha 3).

Během 19. století nebyl počet imigrantů moc regulován, restriktce byly teprve v počátcích. Změny nastaly v 80. letech 19. století, kdy se rodilí Američané začali vyslovovat proti imigraci. Nevolí byly poznamenány mnohé národnosti, náboženské skupiny a nežádoucí osoby. Například v roce 1882 byl uzákoněn Chinese Exclusionary Act, který vylučoval čínské žadatele o vstup na území a velmi snížil počet imigrantů. Spolu s ním vyšla v platnost vyhláška, která zakazovala vstup pro slabomyslné, trestance a další lidi, kteří nejsou schopní se o sebe postarat (Koven, Götzke, 2010, s. 9-10). Hlavním důvodem k tomuto zákonu byla všeobecná nepřátelskost k Číňanům a strach z konkurence ze strany levnější pracovní síly. Čína byla v té době politicky slabá, neschopna protestu proti takové diskriminaci (Bankstone, 2010, s. 35).

3.3 Období restrikcí imigrace

Další etapa se vyznačovala jasnými omezeními. Od začátku 20. století se stále zvyšoval počet přistěhovalců. Převládali imigranti z východní Evropy (Rusko, Rakousko-Uhersko), Itálie a Mexika. Američané vnímali imigraci jako sociální problém, proto začali situaci řešit přísnější imigrační politikou (Bankstone, 2010, s. 481). Politici nově používali pojmy jako „staří imigranti“ a „noví imigranti“, kdy novější měli být hloupější a méně přizpůsobiví (Cieslik, Felsen, Klataitidis, 2009, s. 38). Imigrační zákon z roku 1917 zakazoval příchod obyvatel z většiny asijských států, tuláků, alkoholiků a uzákonil test gramotnosti pro všechny imigranty nad 16 let (Bankstone, 2010, s. 430). V roce 1921 vznikl 1. významný přistěhovalecký zákon *The Quota Act*, kdy byl ustanoven roční počet možných imigrantů každé země na 3 % počtu té národnosti žijící v Americe, jejíž počet byl zjištěn při sčítání lidu v roce 1910. O tři roky později, skrze *Immigration Act of 1924*, byla tato hladina změněna na 2 % z počtu každé

národnosti zjištěné při sčítání v roce 1890. Tímto se snížil souhrnný počet osob puštěných do USA. V prvním roce platnosti tohoto nařízení se snížila imigrace o více než 50 % (Koven, Götzke, 2010, s. 11).

30. léta 20. století byla velmi ovlivněna hospodářskou krizí, které předcházela krach na newyorské burze v roce 1929. V tomto období některé roky vykazovaly menší čísla příchozích do USA než odchozích (Immigration Handbook, 2012, s. 9). Dlouhá krize zintenzivnila proti-imigrantské nálady ve Spojených státech. Rasismus, pod vlivem nativismu⁸, začal být běžný i ve vědeckých kruzích. Lidé byli posuzováni podle etnicity, náboženství nebo vyznávané ideologie (Cieslik, Felsen, Klataitidis, 2009, s. 60). Právě v té době se pozornost také upínala na imigranty z Mexika, které díky geografické blízkosti dodávalo množství legálních i nelegálních pracovníků už od 20. let 20. století. Masivní nezaměstnanost Američanů a stálý příliv imigrantů zvedaly proti-Mexické nálady. Ve spolupráci s mexickou vládou bylo mezi roky 1929 a 1935 cca půl milionů Mexičanů posláno zpět domů. Situace se obrátila až za II. světové války, kdy byli vítáni zpět v USA⁹, protože zaplňovali mezeru na pracovním trhu v období mobilizace amerických mužů (Bankstone, 2010, s. 430-431).

3.4 Imigrační politika v období II. světové války

V průběhu II. světové války zůstaly imigrační zákony stále platné (Koven, Götzke, 2010, s. 11). Válka znamenala tisíce žádostí o azyl, hlavně od Židů, kteří prchali z nacizmem zasažené Evropy. Americký prezident Franklin D. Roosevelt v počátcích své vlády neudělal zásahy vedoucí ke zmírnění imigračních norem té doby. Bohužel díky imigračním restrikcím mnoho ze Židů azyl nezískalo. V té době totiž USA nedělaly rozdíl mezi imigranty a uprchlíky, takže obě skupiny podléhaly kvótám. Navíc, roční kvóty pro německou imigraci nebyly v té době zcela zaplněny, takže kritici prezidentovi vyčítali, že se zbylá místa mohla přidělit německým židovským uprchlíkům. USA se začaly zajímat o válečné uprchlíky až se skončením II. světové války (Bankstone, 2010, s. 432).

Díky spojenectví Číny a USA proti Japonsku v průběhu II. světové války, byl v roce 1943 zrušen Chinese Exclusion Act (Bankstone, 2010, s. 481). Po válce byly USA stále jedny z nejatraktivnějších destinací pro imigranty, hlavně pro přistěhovalce z komunistické východní Evropy (Klemenčič, 2007, s. 44). S počátkem Studené války se situace zpřísnila. V této době vystřídal regulace imigrace podle rasy regulaci podle vyznávané ideologie. Kongres odmítal právo pro vstup občanům s podvrtnými ideologiemi, mezi nimiž hrál hlavní roli komunismus. (Cieslik, Felsen, Klataitidis, 2009, s. 82)

Zákon *Immigration and Nationality Act* z roku 1952 ještě zpřísnil kvóty platné od 20. let 20. století. Každá země měla možnost přistěhování jen 1 % z počtu jejich národnosti zjištěné při sčítání lidu v roce 1920 (Bankstone, 2010, s. 381-382).

⁸ Jedna z definic nativismus označuje jako politický směr v USA, který je proti imigraci. Pojem rozděluje lidi na rodilé občany, které upřednostňuje a „ostatní“. Antiimigrantské skupiny mohou a nemusejí být nativistické, záleží na jejich zájmech (Cieslik, Felsen, Klaitzdis, 2009, s. 62).

⁹ Takzvaný Bracero program- dohoda mezi Mexikem a USA o ochraně dočasně zaměstnaných Mexičanů v rámci tohoto programu (Bankstone, 2010, s. 430-431).

3.5 Uvolnění imigrační politiky

Rok 1965 však nasměroval imigrační politiku úplně jiným směrem. Omezení se zmírnila, kvóty počtu přistěhovalců podle původu byly zrušeny. Uvolnění v imigrační politice znalci připisují období, které bylo ovlivněno novými hnutími obhajujícími lidskost, lidská práva a odsuzujícími jakýkoliv typ diskriminace (Klemenčič, 2007, s. 44). *The Immigration and Naturalization Act of 1965* znamenal velkou změnu v imigrační politice a velmi ovlivnil početnost a hlavně etnickou skladbu obyvatelstva, jelikož největší skupiny nově příchozích pocházely z Asie, Kanady, Mexika a Karibiku. Mezi Latinoameričany převládali Mexičané, mezi Asiaty Číňané a Filipínci (Bankstone, 2010, s. 38). Víza byla rozdělena na rodinné kategorie (snaha o sloučení rodin), které využívali spíše přistěhovalci z Latinské Ameriky a profesní kategorie (imigrace díky profesním zkušenostem a dovednostem), které se týkaly spíše Asiátů (Briggs, Moore in Koven, Götzke, 2010, s. 12). Tímto zákonem se politika USA chtěla vrátit k ochraně rasových a kulturních charakteristik každé národnosti, která byla ideou prvních příchozích-kolonizátorů (Bankstone, 2010, s. 38). Systém nově zavedl každoroční limit 170 000 lidí z východní polokoule a 120 000 ze západní polokoule. Po tento limit byla imigrace neomezená. Rozvolnění imigrační politiky mělo samozřejmě důsledek v opětovném vzrůstu nativistických hnutí (Cieslik, Felsen, Klataitidis, 2009, s. 102-103).

Za zmínku stojí fakt, že prezident John F. Kennedy v počátcích 60. let založil program ochrany Kubánců před Fidelem Kastrem a komunistickým režimem. Po tomto kroku následovalo v dalších letech mnoho imigračních vln z Kuby. Další velkou vlnu do USA znamenal konec války ve Vietnamu v roce 1975 a příchod osob hlavně z jihovýchodní Asie (Bankstone, 2010, s. 484).

3.6 Neúčinné zpřísnění imigrační politiky

Od 80. let 20. století byla snaha o obnovu restrikcí, i když ne vždy úplně účinných. S vyšším výskytem nelegálně příchozích (díky omezeným početním kvótám), vznikaly obavy a potřeba více sledovat přechod lidí přes hranice. Americký prezident Ronald Reagan skončil s liberálním pojetím imigrační politiky a snažil se prosadit přísnější program skrze *The Immigration Reform and Control Act of 1986*. Tento zákon měl protichůdné tendence. Amnestoval všechny imigranty přistěhované před rokem 1982, aby pomohl zlegalizovat jejich pobyt a zároveň zpřísnil kontrolu hranic. Také nařizoval zaměstnávat pouze osoby s trvalým pobytem, jinak hrozil postih.¹⁰ V roce 1990 se díky novému zákonu znovu rozšířily kvóty pro vstup do země. Tímto USA opustily od předchozích restrikcí, zrušily imigraci podle hemisfér a zvýšily počet legálních imigrantů. V této době taky vznikl *Diversity Visa Program* (již výše zmíněná loterie o zelenou kartu), kdy v rámci snahy o rozmanitost imigrantů vylosují USA každoročně několik desítek tisíc žadatelů o víza. O pár let později, *Illegal Immigration Reform and Immigrant Responsibility Act of 1996*, naopak vytvořil jednodušší cestu k deportaci nežádoucích imigrantů

¹⁰ Zaměstnavatel dostal pokutu až ve výši 10 tisíc dolarů a šest měsíců vězení za každého ilegálního imigranta, kterého zaměstnával. (Bankstone, 2010, s. 555)

a zvýšil rozsah činností U. S. Border Control¹¹ (Bankstone, 2010, s. 482). Tento typ nejednoznačné imigrační politiky byl kritizován, jelikož překotný vývoj měl následky na poli ekonomiky, kultury a populační struktury obyvatelstva. V 90. letech dosahovaly imigrační proudy závratných čísel, okolo roku 2007 bylo v USA 12,6 % populace narozeno v zahraničí (Bankstone, 2010, s. 483).

3.7 Situace po 11. září 2001

Velkou změnou pro příchozí do USA znamenalo 11. září 2001, kdy byly spáchány teroristické útoky na Pentagon ve Washingtonu D. C. a na Světové obchodní centrum v New Yorku. Tato událost zasáhla celý svět a vedla k zamyšlení se nad otázkou bezpečnosti a prevence před dalšími takovými činy. V USA zesílila snaha čelit problémům týkajících se imigrantů a mravního závazku k nim. Prezident George W. Bush navrhl mnoho opatření, která měla bojovat s terorismem a posílit kontrolu hranic. Hned v říjnu 2001 vyšel v platnost zákon *The Uniting and Strengthening America by Providing Appropriate Tools Required to Intercept and Obstruct Terrorism Act* (USA PATRIOT Act). Zaručoval lepší dohled nad cizinci a zvýšil kontrolu žadatelů o víza. Posuzování způsobilosti ke vstupu do země však velmi prodloužilo čekání na vyřízení víz a přineslo i chyby, kdy bylo mnoho osob neprávem označeno za teroristy (Bankstone, 2010, s. 551).

V roce 2002 vyšel v platnost další zákon *Homeland Security Act*, který vytvořil nový úřad Department of Homeland Security (DHS), starající se o protiteroristické aktivity a který reorganizoval vízovou politiku. Počet hraničních kontrolorů se zdvojnásobil, zkvalitnily se detektory pro identifikaci zbraní pašovaných přes hranice s Kanadou a Mexikem a posílilo se sledování návštěvníků USA. Oponenti opatření poukazují na omezení svobody člověka, které se dotklo hlavně cizinců z arabských zemí, jelikož atentátníci byli původem osoby z Blízkého východu, žijící dočasně v USA na studentská víza (Bankstone, 2010, s. 551). Po září 2001 a válce v Iráku, se stali muslimové oběťmi velmi přísných kontrol při přestupu hranic (Klemenčič, 2007, s. 47). USA zavedly speciální registry, mnohé z nich zaměřené jen na muslimské a arabské cizince, takže každý Arab byl brán ve své podstatě jako potenciálně podezřelý (Bankstone, 2010, s. 551).

K prevenci dalších útoků je používán identifikační systém The Interagency Border Inspection System, který má informace z databází vládních organizací a zaznamenává pohyb lidí vstupujících i odjíždějících z USA. Hlavní zájem směřoval k registraci mužů nad 16 let (Bankstone, 2010, s. 794). Zákon z roku 2004 dále ještě zpřísnil požadavky při žádosti o vízum, kontroly při vstupu do Států, zpřísnil sledování osob při příchodu a odchodu z USA, a ještě navýšil bezpečnostní opatření na americko-mexické hranici (Bankstone, 2010, s. 551-552). Od této doby je každá osoba při vstupu na půdu USA povinna nechat si oskenovat oči a vzít otisky prstů, které se uloží do DHS databáze. Obyvatelé zemí s VWP, kteří přijíždějí v rámci bezvízového programu, musí mít biometrické pasy, které jsou elektronicky čitelné. Víza jsou jen vstupní doklad do země, druhým stupněm kontroly je, mnohdy velmi dlouhý, pohovor

¹¹ viz Hispánští přistěhovalci v kapitole 2

s úředníkem, který může rozhodnout i pro nevpustění do země (Ministerstvo zahraničních věcí A. [online]. [cit. 2014-06-02]). Zákon z roku 2002 dále limitoval soudní přezkoumání případů imigrantů, kterým hrozila deportace z důvodu odsouzení, rozšířil výčet důvodů k deportaci a zpřísnil kritéria pro udělování souhlasu u žádostí o azyl (Brotherton, Kretsedemas, 2008, s. 378).

S uklidňující se situací se zájem politiků vracel zpátky směrem k ilegální emigraci, jelikož odhady počítaly až s 12 miliony nelegálními pracovníky na území Spojených států. G. W. Bush zákonem v roce 2006 zavedl tresty pro ilegální přistěhovalce a osoby, které jim pomáhali. Další, méně striktní zákon, počítal s programem pro hostující pracovníky a znamenal cestu k podpoře legálního pobytu (Klemenčič, 2007, s. 44). Lokální politici se nyní zaměřují více než na proti-imigrantské aktivity na proti-hispánské. Debaty v posledních letech směřují k narůstání nelibosti ohledně všech Hispánců - imigrantů legálních, nelegálních i občanům s hispánským původem (Cieslik, Felsen, Klataitidis, 2009, s. 184).

Poslední významnější návrh zákona, který ještě nebyl schválen, je *The Development, Relief, and Education for Alien Minors Act* (DREAM Act), který měl poskytnout cestu k legálnímu statusu pro tisíce nelegálních studentů, kteří každoročně absolvují vysoké školy. Většina z nich v USA vyrůstá, jsou kulturně Američany, ale mnohdy netuší, že nemají potřebné dokumenty. Tento zákon má pomoci získat LPR status, aby mohli dostudovat, pracovat nebo se připojit k armádě (Immigration Policy Center. [online]. [cit. 2014-06-02]). Prezident Barack Obama si jako jednu z priorit ustanovil imigrační reformu, zejména chce vyřešit problém nelegálních imigrantů. Chce zbudovat inteligentní a efektivní imigrační systém, který bude stále pokračovat v úsilí o ochraně hranic a rázně zakročí proti zaměstnavatelům, kteří zaměstnávají nelegální přistěhovalce. Tento plán vyžaduje, aby každý, kdo je v zemi nelegálně, dostal právo platit daně a pokuty, učil se anglicky a po kontrole způsobilosti dostal občanství. Je nezbytné, aby každý podnik a každý pracovník hrál podle stejných pravidel (The White House. [online]. [2013] [cit. 2014-06-03]).

Za posledních několik desetiletí se velmi změnilo národnostní složení obyvatelstva. USA se v minulosti snažily nediskriminovat přistěhovalce jiných národností a jiné barvy pleti, možný roční počet imigrantů byl obvykle pro všechny státy stejný, ale pro mnohé státy nedostačující. Nyní Mexiko, Čína, Indie a Filipíny několikrát překračují meziroční horní hranici vyhovění žádosti k pobytu (Bankstone, 2010, s. 551-552).

Kapitola 4

Analýza socioekonomických a demografických charakteristik obyvatelstva USA

4.1 Teoretické zakotvení pojmosloví

Bakalářská práce se zabývá popisem trendů, které se vyskytují v populaci narozené mimo USA. Lidé narození mimo USA (*Foreign born*), jsou charakterizováni jako všichni, kteří nejsou občany USA od narození, včetně naturalizovaných amerických občanů. Patří sem i LPR, dočasní imigranti, imigranti v rámci humanitárních akcí (azylanti a uprchlíci) a osoby, které jsou v USA nelegálně. V šetřeních jsou pro větší přesnost doplňující otázky na zemi narození, rok příchodu do USA a občanský status osob. Rodilý občan (*Native born*) je definován jako člověk, jež se narodil na území USA, Portorika, americké ostrovní oblasti (Americká Samoa, Guam, Severní Mariany, Americké Panenské ostrovy) nebo se narodil v cizině alespoň jednomu občanovi USA (U.S. Census Bureau A. [online]. [cit. 2014-07-12]). Dalšími pojmenováními rodilých občanů jsou v této práci - rodilí Američané, nativní občané, nativní Američané.

U. S. Census Bureau shromažďuje data za všechny osoby narozené mimo USA, kteří se zapojují do sčítání a průzkumů obyvatelstva, bez ohledu na jejich právní postavení (U. S. Census Bureau A. [online]. [cit. 2014-07-12]). Tím pádem jsou ilegální imigranti nepřímou zahrnuti do odhadů celkové populace narozené mimo USA, ale v této práci je od jejich analýzy, jako samostatné skupiny, upuštěno. Jako další synonyma k populaci narozené mimo USA jsou používány pojmy imigranti a přistěhovalci. Při rozdělení na imigranty bez občanství a s občanstvím, je využíváno také sousloví (ne)naturalizovaní imigranti či přistěhovalci. Další skupinou imigrantů, kterou se práce nezabývá, je analýza imigrace přes humanitární projekty, tedy o azylanty a utečence.

Pojem populace a všechny počty jsou v bakalářské práci rozděleny a vztaženy na populaci narozenou mimo USA a populaci narozenou v USA odděleně.

Rozdělení obyvatel USA v šetřeních a cenzech podle rasy je obvykle na více skupin, mezi nejzákladnější patří:

Běloši- osoby, které mají původ ve státech Evropy, Středního východu nebo Severní Afriky (v některých datech ještě rozděleno na bělochy - nehispance, jelikož Hispanci jsou většinou analyzováni jako samostatná skupina - viz níže).

Afroameričané, lidé černé pleti (v originále *Blacks* nebo *Afroamericans*) - lidé mající původ v jakékoliv africké rasové skupině (v některých statistikách data za tuto populaci nefigurují).

Asiaté - jsou definováni jako osoby s původem v jakékoliv zemi Dálného Východu, Jihovýchodní Asie nebo Indického poloostrova. V rámci šetření existují podskupiny podle států, kdy se na základě sebeidentifikace každý zařadí do „své“ země.

Havajané a jiní tichomořští ostrované - původní lidé z Havaje, Guamu, Samoi a dalších ostrovů v Tichém oceánu (v mnohých statistikách spojení se skupinou Asiaté).

Ostatní rasy - tato kategorie zahrnuje všechny ostatní odpovědi, které nepatřily ani do jedné z výše uvedených.

Pro úplnost lze ještě zmínit, že je možné zaškrtnout v dotazníku dvě a více ras. Celkově je možno až 57 kombinací (Příloha 4). Dále se lidé člení podle původu na hispanké/latinskoamerické a nehispanké obyvatelstvo podle původu v Latinské Americe (Střední Amerika, Jižní Amerika a Karibik). Toto rozřazení není závislé na rase. Data jsou sbírána podle odpovědí všech lidí během šetření. Tako kategorie má více podkategorií a je na každém do jaké se zařadí (U. S. Census Bureau B. [online]. [cit. 2014-07-12]).

4.2 Zdroje dat

Hlavním poskytovatelem dat je americký federální statistický úřad U. S. Census Bureau. Zde jsou shromážděna data podle různých témat a druhů šetření. Prioritou bylo najít data, která ve výstupech rozlišují rodilé obyvatele a obyvatelstvo mající místo narození mimo USA aby byla možná komparace. U. S. Census Bureau poskytuje data z tří hlavních datových zdrojů. Prvním je sčítání obyvatel (*Decennial Census*), které se koná každých 10 let a je úplné. Data za populaci narozenou mimo USA jsou ze sčítání obyvatel dostupná jen do roku 2000. Sčítání z roku 2010 již tyto informace neobsahuje. Tím, že má sčítání širší pole zájmu než jen obyvatelstvo (např. bydlení), je hloubka dat, která rozřazuje populaci podle původu, nízká.

Dalším zdrojem jsou dvě konaná šetření. Největším americkým šetřením je American Community Survey (ACS), které sbírá data od 3 milionů adres ročně, pravidelně je shromažďuje a tvoří roční odhady pro celou populaci USA - pro všechny státy, města, oblasti s 65 000 lidí a více. U menších oblastí se kombinují výsledky šetření za několik let, aby byly odhady spolehlivé. Metody výzkumu jsou dotazování po mailu, telefonu nebo osobně v terénu.

Menší, ale neméně důležité je šetření Current Population Survey (CPS). U. S. Census Bureau sbírá skrze CPS data za různá témata, oblasti a v různých časech¹². Některé charakteristiky jsou

¹² Viz internetové stránky U.S.Census Bureau: <http://www.census.gov/cps/about/supplemental.html>

poskytovány měsíčně, některé ročně a jiná za další, jinak dlouhá období. Při ročních výzkumech je velikost vzorku okolo 100 tisíc adres ze všech států, měst a oblastí. Metody výzkumu jsou skrze telefon a osobní dotazování. Výsledky slouží ke zjištění vývoje na pracovním trhu, zaměstnanosti/nezaměstnanosti, výdělků a jiných ekonomických, demografických a sociálních charakteristik. Z tohoto šetření byla použita data pro plodnost, která jsou sbírána každé dva roky, vždy v červnu sudého roku. Dále byla použita data pro socioekonomické charakteristiky populace imigrantů, která jsou sbírána každoročně, vždy v březnu.

Velmi nápomocným zdrojem je i Institut migrační politiky (Migration Policy Institute - MPI), který zpracovává výstupy a podklady pro analýzu migrace a s tím spjaté charakteristiky populací podle místa narození. Data pro migraci jsou také dostupná na webových stránkách Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD). Z této stránky byly využity podklady pro analýzu migrace.

4.3 Migrace

V této části bakalářské práce jsou popisovány trendy v imigraci do USA v průběhu sledovaných let 2000 až 2011. Práce řeší migraci mezinárodní či vnější, v rámci stěhování z/ a do USA. Vnitřní migrace není v analýze zahrnuta. Zhodnocení migrace je do práce zařazeno, jelikož v průběhu sledovaného období existovaly důvody, které mohly migraci ovlivňovat - teroristické útoky z 11. září 2001 a hospodářská krize v letech 2007 až 2009.

4.3.1 Zdroj dat a metodické postupy: migrace

Data pro migraci jsou na webových stránkách OECD dostupná za roky 2000 až 2011. Jsou zde uvedena absolutní čísla trvale imigrujících na území USA a hodnoty migračního salda pro každý zmiňovaný rok. Z těchto dvou hodnot byl vypočítán počet emigrujících z USA a další ukazatele.

Jedním z hlavních ukazatelů migrace je migrační saldo nebo čistá migrace (MS) a je charakterizována tímto vzorcem (Klufová, Poláková 2010, s. 217):

$$MS = I - E,$$

kde I je počet přistěhovalých a E je počet vystěhovalých ve sledovaném roce.

Součtem počtu přistěhovalých (I) a počtu vystěhovalých (E) vznikne vzorec hrubé migrace nebo také obrat migrace (MO) ve sledovaném roce (Klufová, Poláková 2010, s. 217):

$$MO = I + E.$$

Další důležitý ukazatel efektivnosti migrace je index migračního salda (Im_s), který je spojením předešlých ukazatelů a je dán tímto vzorcem (Klufová, Poláková 2010, s. 217):

$$Im_s = \frac{MS}{MO} = \frac{I - E}{I + E}.$$

Index hrubé imigrace (Ihi) je poměr počtu vystěhovalých (E) ku počtu přistěhovalých (I) ve sledovaném roce (Klufová, Poláková 2010, s. 218):

$$Ihi = \frac{E}{I}.$$

Posledním indexem je index čisté imigrace ($Iči$), který je porovnáním čisté migrace ($I - E$) ku přistěhovalým (I) ve sledovaném čase (Klufová, Poláková 2010, s. 218):

$$Iči = \frac{I - E}{I}.$$

4.3.2 Vývoj migrace na území USA

V roce 2011 byl podle odhadů počet obyvatel odhadován na 306,1 milionů, z toho na populaci imigrantů připadalo 38,2 milionů obyvatel (12,5 %). Od roku 2000 do roku 2011 se podíl imigrantů v populaci zvedl o 1,7 procentního bodu.

V roce 2000 byl roční počet nově přistěhovalých 841 tisíc obyvatel. Tento rok vykazoval nižší počet příchozích imigrantů než rok 2001 a 2002, ale ještě větší pokles přišel s rokem 2003, kdy počet přistěhovalců byl jen necelých 704 tisíc. Možným důvodem bylo postupné zpříšňování kontrol po teroristickém útoku ze září 2001, kdy se USA staly méně atraktivní a hlavně přístupnou lokalitou pro nově příchozí. V roce 2004 zaznamenaly Spojené státy nárůst na 958 tisíc přistěhovalců a od roku 2005 byl každoroční počet příchozích vyšší než 1 milion osob. Nejsilnějším rokem v celém sledovaném období byl rok 2006, se zhruba 1,27 milionu nových obyvatel. V dalších letech bylo zaznamenáno lehké snížení a stagnace imigrace, které mohly být následkem ekonomické krize a následné recese. S krizí amerického hospodářství přestala být vidina života v Americe tolik lákavá. Nejvíce zasažená odvětví (stavebnictví, výroba, služby aj.) právě často zaměstnávali imigranty. Pozice přistěhovalců na pracovním trhu byla ještě ztížena faktem, že mnoho z nich byli mladí lidé bez vysoké kvalifikace a zkušeností. Hlavní zasaženou skupinou byli Mexičané a imigranti ze Střední Ameriky (Migration Policy Institute. [online]. [cit. 2014-08-04]).

Počet vystěhovalých z USA byl roce 2000 okolo hodnoty 730 tisíc. V dalších dvou letech se počet emigrujících navýšil nad 900 tisíc osob. Další rok 2003 vykazoval nejen nejnižší počty imigrujících, ale i emigrujících z USA - jen 584 tisíc osob, což byl také nejslabší rok v celém sledovaném období. V letech 2004, 2005 a 2006 opětovné zvýšení vystěhovalých, ale roky 2007 a 2008 znamenaly pokles emigrace. S krizí amerického hospodářství, která se razantněji projevila se setrvačností v roce 2009, byl zaznamenán i lehký odliv imigrantů, nejvíce z Mexika, tudíž i nárůst emigračního proudu z USA. Mezi roky 2009 až 2010 byl podle CPS odhadovaný pokles v populaci Mexičanů z 11,62 milionů na 11,58 milionů obyvatel, i když v celkové populaci z Latinské Ameriky byl pořád nárůst. Roky 2010 a 2011 byly ve znamení stálého poklesu stěhování se z USA.

Po celé zkoumané období byla hodnota migračního salda kladná, tudíž šlo o migrační růst, kdy se více osob přistěhovalo, než vystěhovalo. V roce 2000 se hodnota migračního salda pohybovala kolem 111 tisíc obyvatel. V dalších letech se pomalu zvyšovalo a nejvyšší hodnoty

mělo saldo v roce 2008 - 316 tisíc osob jako zisk populace USA. Jelikož byla imigrace v tomto roce ve stagnaci a emigrace se snížila, je rozdíl obou hodnot největší z celého zkoumaného období.

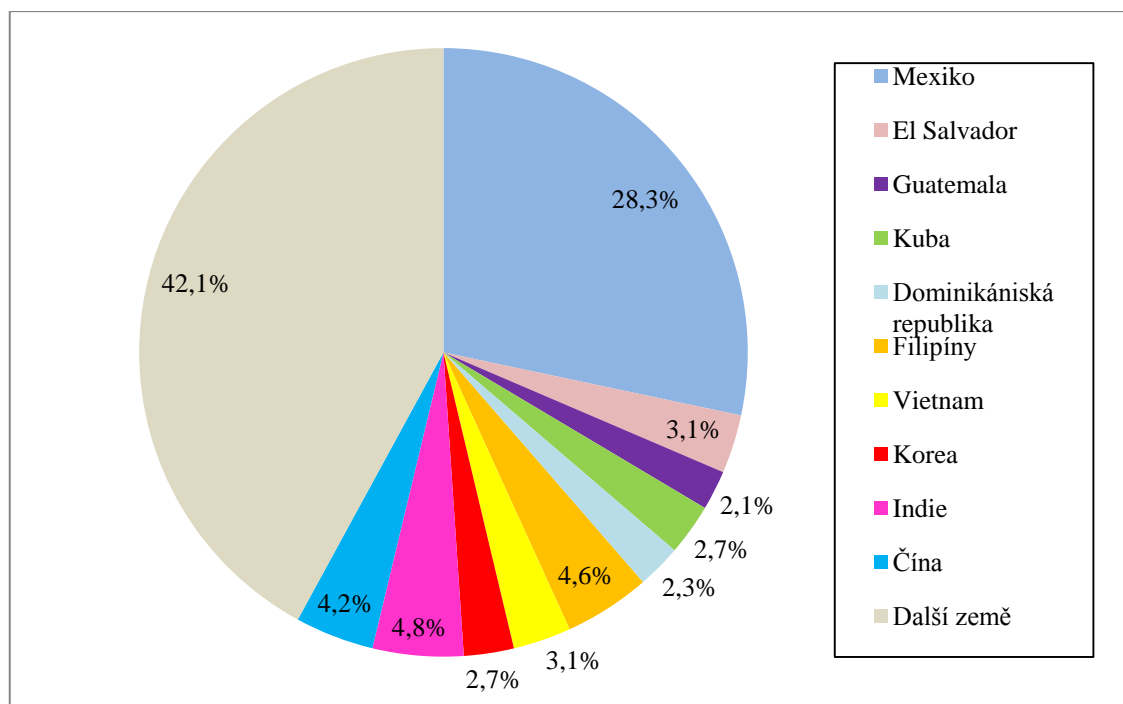
Migrační obrat je dán součtem počtu vystěhovalých a přistěhovalých na území USA. Nejvyšší migrační obrat připadal na rok 2006 - 2,35 milionů osob. Tento rok měl nejvyšší počet přistěhovalých i největší počet vystěhovalých za celé období. Nejnižší migrační obrat, 1,3 milionu osob, měl již výše zmiňovaný rok 2003, kdy imigrace i emigrace dosahovala nejmenších čísel.

Index migračního salda byl v celém období kladný, nejnižší hodnota indexu byla v roce 2002 - 0,05, naopak nejvyšší opět v roce 2008 - 0,17. Když se index migračního salda pohybuje kolem nuly, je poměr vystěhovalých a přistěhovalých v rovnováze. Nejvyšší hodnota v roce 2008, i když byla jen lehce nad nulou, ukazuje, že stagnace imigrace a pokles emigrace navýšil hodnotu tohoto indexu směrem k pozitivnímu přírůstku.

Hodnota indexu hrubé migrace byla mezi roky 2000 až 2011 menší než jedna. Ukazuje poměrné zastoupení vystěhovalých na přistěhovalých. Čím blíže je index jedné (100 %), tím více je emigrantů v populaci, a když překročí hranici jedničky, ukazuje na vyšší počet emigrantů než imigrantů. Nejnižší byl index v roce 2008 (0,71), kdy měl nízkou hodnotu na svědomí již zmíněný pokles emigrace v tomto roce. Nejvyšší index byl v roce 2002, kdy připadalo 90 emigrantů na 100 imigrantů, tudíž největší rovnováha mezi toky ze všech uvedených let. Posledním indexem je index čisté migrace, který je doplňkem do jedné (do 100%) indexu hrubé migrace. Tudíž nejvyšší hodnota připadala na rok 2008 (0,29) a nejnižší na rok 2002 (0,10).

Mezi nejčastější příčiny migrace ze zahraničí do USA v roce 2010, lidé uváděli důvody spojené se zaměstnáním (40,7 %), poté důvody spojené s rodinou (28,3 %), třetí nejvíce zastoupenou skupinou byly další důvody (22,6 %) a nejméně zastoupené byly důvody spojené s bydlením (8,4 %), (U. S. Census Bureau D. [online]. [cit. 2014-08-08]).

Co se týká zastoupení jednotlivých oblastí a národností, které do USA přicházeli, je dlouhodobý silný trend imigrantů z Asie a Latinské Ameriky (viz podkapitola 4.3). Podle MPI, který zpracoval data z šetření ACS, byly v roce 2012 mezi imigranty nejvíce zastoupeny tyto skupiny podle země původu - Mexiko, El Salvador, Guatemala, Kuba, Dominikánská republika, Filipíny, Vietnam, Korea, Indie a Čína (Graf 1).

Graf 1: Top 10 největších skupin imigrantů v USA podle země původu, 2012, v %

Zdroj: Migration Policy Institute

4.4 Socioekonomické charakteristiky populací USA

Cílem této kapitoly je nastínit věkově-pohlavní strukturu a další sociální a kulturní diference, jako je například místo trvalého pobytu, rok příchodu do USA, velikost rodiny, vzdělání, zaměstnání aj., mezi populací rodilých Američanů a populací lidí narozených mimo USA. Z hlediska času se tato část zabývá vývojem či změnami od roku 1998 do roku 2012, některé charakteristiky s hlubším zaměřením na situaci v roce 2012.

4.4.1 Zdroje dat a metodické postupy: socioekonomické charakteristiky

Výše zmíněné období bylo vybráno jako nejnovější dle dostupnosti dat. Šetření ACS nemá data dostupná za celé sledované období, proto byla využívána hlavně data z šetření CPS. V této části jsou uvedeny různé sociální a demografické charakteristiky a analýza populace podle pohlaví skrze tyto ukazatele: koeficient maskulinity a index maskulinity. Věk studovaných populací je analyzován skrze tyto ukazatele: mediánový věk, index ekonomického zatížení, index ekonomické závislosti mladých, index ekonomické závislosti starých a index stáří. Všechny ukazatele jsou vztaheny k populacím rozděleným podle místa narození (mimo/ v USA).

Koeficient maskulinity ($uma(\delta)$) ukazuje podíl mužů v populaci (P^m) na celkové populaci (P), obvykle v procentech (Klufová, Poláková 2010, s. 59; Kalibová 2002, s. 17):

$$uma(\delta) = \frac{P^m}{P} \times 100.$$

Index maskulinity (*ima*) je opět počet mužů (P^m), nyní vztažen jen k populaci žen (P^z), obvykle vyjádřen v procentech (Klufová, Poláková 2010, s. 59; Kalibová 2002, s. 17):

$$ima = \frac{P^m}{P^z} \times 100.$$

Mediánový věk (*mv*) je charakterizován výpočtem (Klufová, Poláková 2010, s. 65):

$$mv = x_{me} + h \times \frac{\frac{P+1}{2} \times \sum_{i=1}^{r-1} P_i}{P_{mx}},$$

kde x_{me} je začátek prostřední věkové skupiny, h je rozpětí věkové skupiny, P je počet lidí v populaci, $\sum_{i=1}^{r-1} P_i$ je suma počtu lidí po prostřední (mediánové) věkové skupině, resp. kumulativní absolutní počet nad mediánovou věkovou skupinou, P_{mx} je absolutní počet lidí v mediánové věkové skupině.

Index (ekonomické) závislosti mladých (*Iz I.*) je poměr před-produktivní složky (P_{0-14}) ku 100 lidem produktivní složky (P_{15-64}) a je charakterizován tímto vzorcem (Klufová, Poláková 2010, s. 66; Kalibová 2007, s. 19):

$$Iz I. = \frac{P_{0-14}}{P_{15-64}} \times 100.$$

Index (ekonomické) závislosti starých (*Iz II.*) je poměr post-produktivní složky (P_{65+}) ku 100 lidem produktivní složky (P_{15-64}) a je charakterizován tímto vzorcem (Klufová, Poláková 2010, s. 67; Kalibová 2002, s. 19):

$$Iz II. = \frac{P_{65+}}{P_{15-64}} \times 100.$$

Dalším ukazatelem je index ekonomického zatížení (*Iez*), který udává počet lidí v před-produktivní složce (P_{0-14}) a počet lidí v post-produktivní složce (P_{65+}) ku 100 lidem z produktivní složky (P_{15-64}), ve vzorci takto (Klufová, Poláková 2010, s. 66; Kalibová 2002, s. 19):

$$Iez = \frac{P_{0-14} + P_{65+}}{P_{15-64}} \times 100.$$

Posledním počítaným indexem je index stáří (*Is*), který značí poměr post-produktivní složky (P_{65+}) ku 100 lidem před-produktivní složky (P_{0-14}) a je dán tímto vzorcem (Klufová, Poláková 2010, s. 66; Kalibová 2002, s. 19):

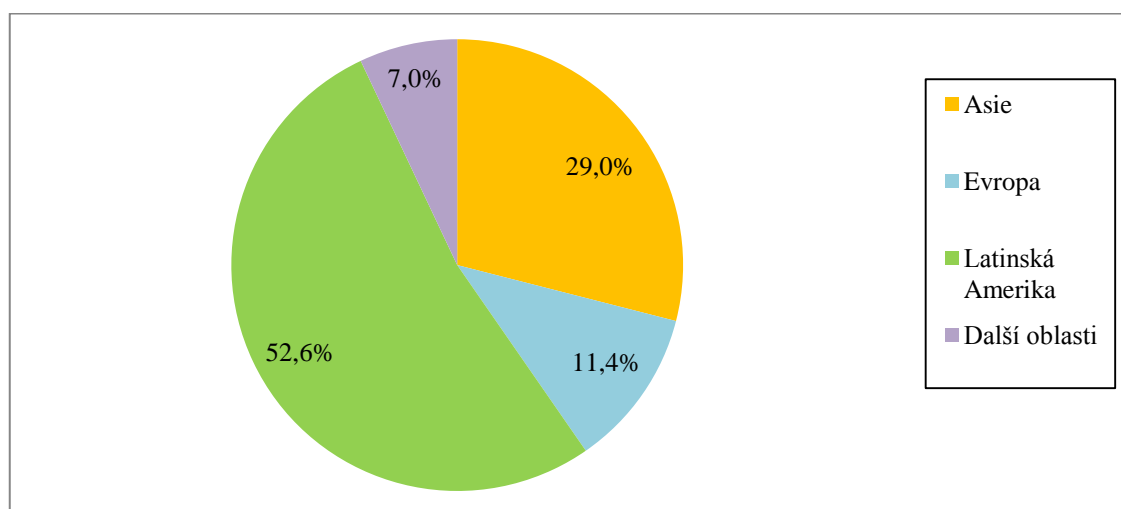
$$Is = \frac{P_{65+}}{P_{0-14}} \times 100.$$

4.4.2 Velikost a složení populací USA

V roce 2012 byl odhadován počet obyvatel USA na 308,8 milionů, z toho na populaci narozenou mimo USA připadalo 40 milionů obyvatel, což bylo zhruba 12,9 % celé populace USA. Od roku 1998 to byl nárůst o více než 3 procentní body. Mezi nejpočetnější skupiny v celém sledovaném období patřili imigrující z Latinské Ameriky a Asie. V roce 1998 bylo procentuální zastoupení 50,8 % pro Latinoameričany a 26,7 % pro Asiaty. Nejméně (6 %) bylo pro imigranty narozené v jiných oblastech (tj. Afrika, Oceánie, Severní Amerika a lidé narození na moři¹³). V roce 2000 zde byl pokles u evropské imigrace, stagnace u asijské, jinak u všech ostatních skupin nárůst. Rok 2002 přinesl opětovný pokles populace imigrantů pro Evropany, a nově i pro Asiaty (o 1 procentní bod na 25,5 %), ale pro příchozí z Latinské Ameriky a jiných oblastí zase její nárůst. Lehké snížení bylo zaznamenáno v roce 2004 u imigrantské složky všech skupin s výjimkou Latinské Ameriky. Zde byl opětovný nárůst cca o 1 procentní bod na 53,5 %.

V letech 2006 a 2008 probíhal znovuvzkříšený lehký nárůst u asijské populace přistěhovalců, stagnace u imigrantů z Latinské Ameriky a pokles u imigrantů Evropy a jiných oblastí. Pokles imigrace může být spojen s hospodářskou a hypoteční krizí, které postihly USA nejvíce v letech 2008 a 2009 (více níže). Rok 2010 měl podobný trend, Asiatů a Latinoameričanů přibývalo, zatímco Evropanů a imigrantů z jiných oblastí ubývalo. V roce 2012 zaznamenám velký nárůst u zastoupení asijské imigrantské skupiny na 29,0 %, Evropané a jiní imigranti zase pokles, a nově, v porovnání s rokem 2010, i mírný pokles u latinskoamerické imigrantské populace (Graf 2). I když bylo patrné zpomalení imigrace, bylo v celém sledovaném období největším přispěvatelem u imigrace z Latinské Ameriky Mexiko. Mělo vždy cca 55-60 % z celé příchozí latinskoamerické populace. Mexičanů také byla skoro jedna třetina všech imigrantů. Tato čísla nejsou překvapující, jelikož překročení hranice mezi USA a Mexikem patří dlouhodobě mezi lákadla slibující lepší životní podmínky.

Graf 2: Region původu populace narozené mimo USA, 2012, v %

Zdroj: U. S. Census Bureau, Current Population Survey

¹³ Lidé narození mimo výsostné vody států (tj. více než 12 námořních mil od pobřeží).

Ukazatel maskulinity byl u populace imigrantů v roce 1998 vyjádřen hodnotou 49,8 mužů na 100 lidí v populaci. V letech 2000 až 2008 byla hodnota indexu kolem 50%. V letech 2010 (49,9 %) a 2012 (48,1 %) opětovně snížení. U nativních Američanů byla hodnota ukazatele v celém období 48,6 % až 49,0 % mužů v populaci, tedy trochu nižší než u přistěhovalců. Index maskulinity vykazuje samozřejmě podobné tendence. V roce 1998 měl index u imigrantské populace hodnotu 99,1 mužů na 100 žen v populaci. V letech 2000 až 2006 byly hodnoty indexu mezi 101,2 % až 102,0 %. V roce 2008 snížení na 100,5 %, v roce 2010 99,5 % a v 2012 největší pokles na 96,4 mužů na 100 žen populace narozené mimo USA. U rodilých Američanů se hodnota indexu v celém období pohybovala mezi 94,6 % -95,9 %, až v roce 2010 se lehce přehoupla přes 96 %, ale v roce 2012 zase poklesla na 95,8 mužů na 100 žen populace. Z indexů je tedy jasně patrné, že u obou populací byl v roce 2012 lehce nižší podíl mužů v populaci než žen (Tabulka 1).

Tabulka 1: Index maskulinity v populaci rodilých a přistěhovalých obyvatel USA, vybrané roky, v %

	Index maskulinity	
	Rodilí	Přistěhovalí
1998	95,5	99,1
2000	94,6	102,0
2002	94,9	101,6
2004	95,4	101,2
2006	95,6	102,0
2008	95,9	100,5
2010	96,2	99,5
2012	95,8	96,4

Zdroj: U. S. Census Bureau, Current Population Survey a vlastní výpočty

Při zaměření se na věkovou strukturu populací jsou nejvíce sledovaní lidé v ekonomicky aktivním věku. Pracovní síla je důležitou součástí společnosti, jelikož je potřebná k užití post-aktivní složky. V roce 1998 bylo 82,1 % (tj. 21,6 milionů z 26,2 milionů lidí) populace imigrantů mezi roky 15-64 let věku. U nativních Američanů bylo v této věkové skupině jen 64,1 % obyvatel. V letech 1998 až 2008 byl nárůst procentuálního zastoupení ekonomicky aktivní složky u obou skupin obyvatel, v roce 2010 pokles u nativního obyvatelstva a stagnace u populace imigrantů. V roce 2012 byla populace 15-64 let zastoupená 83,1 % (tj. 33,2 milionů lidí z 39,9 milionů) u imigrantů a 64,3 % u rodilých Američanů (Graf 3 a 4). Ve všech letech byla jasná převaha ekonomické složky u populace narození mimo USA. Jako nejpravděpodobnější důvod se jeví fakt, že přistěhovalci imigrují právě v tomto životním období, kdy hledají lepší práci a životní podmínky.

Věková skupina nad 65 let byla v roce 1998 zastoupena skoro podobně jak pro imigranty, tak pro populaci rodilých Američanů. Procentuální zastoupení ekonomicky post-aktivní složky bylo 11,2 % pro populaci narozenou mimo USA a 12,1 % pro populaci nativních Američanů. Ale již v roce 2000 byl rozdíl větší – 10,5 % pro imigranty a 12,3 % pro rodilé občany. Až do roku 2008 byly hodnoty kolem 10 až 11% pro přistěhovalce, v roce 2010 navýšení na 12 %

a stagnace v průběhu roku 2012. Pro rodilé Američany bylo v celém období post-produktivní složky kolem 12 až 12,5 %, největší skok byl v roce 2012 na 13,6 %.

Index závislosti starých se v čase zvyšoval u obou populací. U přistěhovalců se pohyboval od hodnoty 13,4 starších 65 let na 100 obyvatel produktivního věku v roce 1998, až na hodnotu 16,3 % v roce 2012. Jediný výkyv byl v roce 2002, kdy byl zaznamenán pokles na 12,2 %. U nativních Američanů byl index závislosti starých v letech 1998 až 2008 mezi hodnotami 18 % a 19 %. V roce 2012 bylo u rodilých občanů 21,1 lidí starších 65 let na 100 obyvatel produktivního věku.

U věkové skupiny 14 let a méně byly rozdíly mezi populacemi daleko větší. V roce 1998 měla populace USA zastoupení před-produktivní složky 23,9 % u rodilých Američanů, ale jen na 6,9 % u přistěhovalců. Rozdíl mezi populacemi tedy činil 17 procentních bodů. V celém sledovaném období byl tento rozdíl stejný, kolem 16,5 až 17 procentních bodů. Od roku 2010 nárůst na rozdíl 17,5 procentních bodů. V roce 2012 bylo ve věkové kategorii 0-14 let 22,1 % rodilých Američanů a 4,5 % populace přistěhovalců.

S tímto souvisí i index závislosti mladých, který byl v celém období o hodně nižší pro populaci přistěhovalých. V celém sledovaném období se hodnota indexu pro imigranty pohybovala od 8,4 obyvatel mladších 15 let ku 100 lidem produktivní složky. V čase se postupně snižovala až na hodnotu 5,9 % v roce 2012. I u nativních Američanů se index závislosti pro složku 0-14 let ve sledovaném období snižoval - z hodnoty z 37,7 % v roce 1998 až na 34,3 % v roce 2012. U obou populací byl zaznamenán pokles dětské složky.

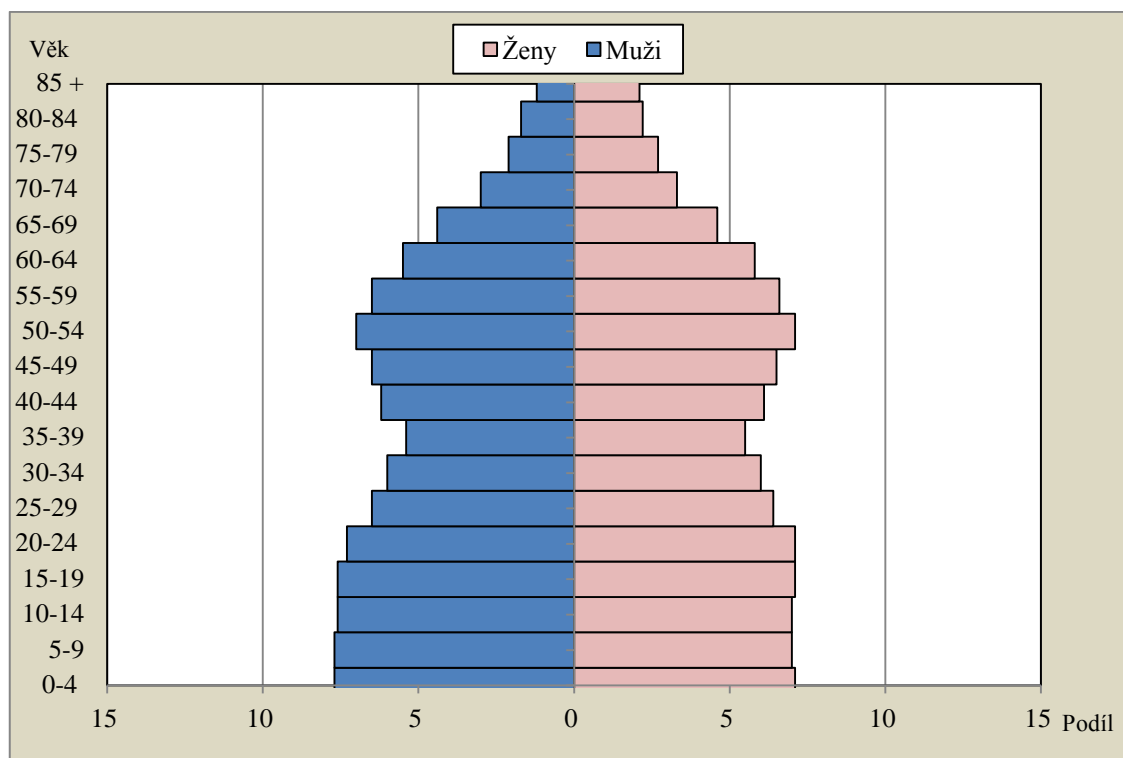
Index stáří se v letech 1998 až 2012 zvyšoval u obou skupin obyvatel podle místa narození. V roce 1998 připadalo 160,3 obyvatel nad 65 let na 100 obyvatel 0-14 let věku u populace imigrantů. Toto číslo stagnovalo, ale od roku 2004 zde byl nárůst na 171,5 %, v roce 2008 na 210,9 %, v roce 2012 bylo hodnota indexu stáří 278,8 %. U nativních obyvatel byl nárůst více plynulý, v celém období od hodnoty 50,3 % až na 61,6 % v roce 2012. Vyšší index stáří u populace přistěhovalců souvisí s nižším počtem obyvatel mladších než 15 let, jelikož imigranti přicházejí více v průběhu jejich produktivních let.

Naopak index ekonomického zatížení byl v letech 1998 až 2012, díky méně zastoupené dětské složce, pro imigranty nižší. V celém období byla jeho hodnota od 20 do 22 lidí z před-produktivní a post-produktivní složky ku 100 lidem z produktivní věkové skupiny. V roce 2012 se jeho hodnota zvýšila na 22, 2 %. U nativní populace byl v roce 1998 index ekonomického zatížení 56, % a v čase se lehce snižoval (mezi hodnoty 53,5-55 %), ale v roce 2012 se zase zvýšil na 55,4 %. V celém období byl index ekonomického zatížení u rodilé populace více než dvakrát větší než u populace imigrantů. Vysvětlením jsou zjištěné skutečnosti - přistěhovalci mají lehce nižší zastoupení složky 65+ a velmi nízké zastoupení složky 0-14 let, tudíž v poměru k ekonomicky aktivní složce vykazuje index nižší hodnoty.

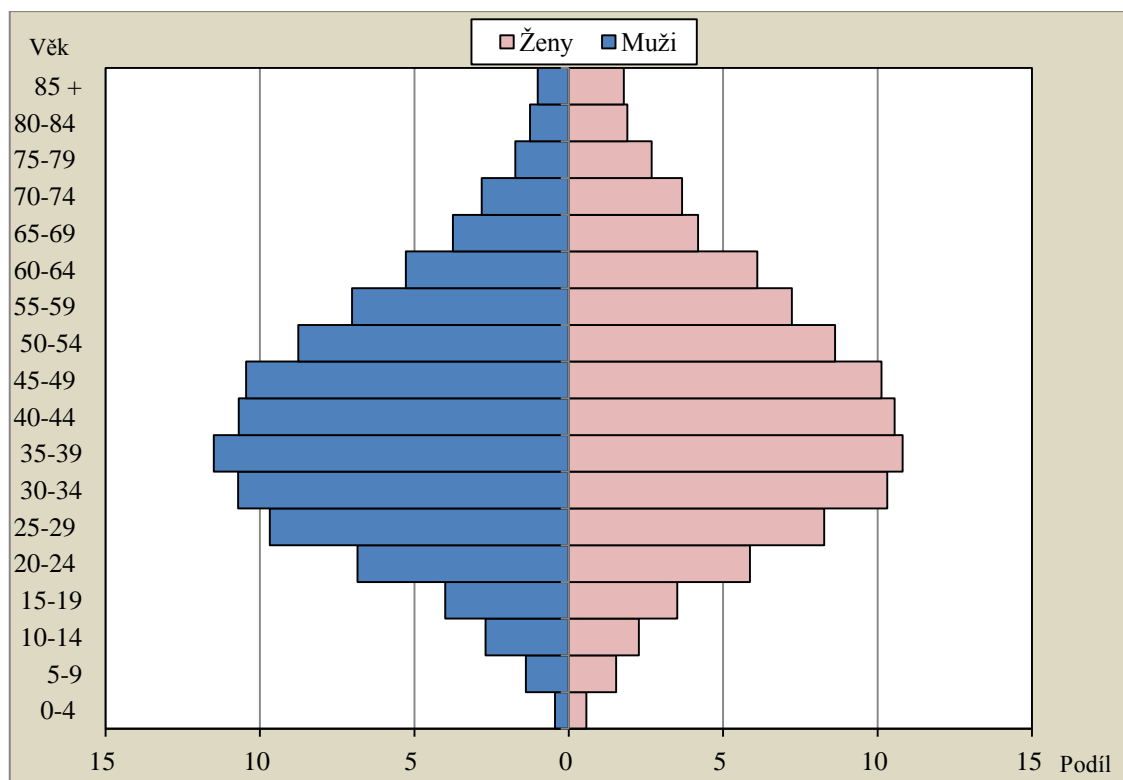
V rámci analýzy věkové struktury obyvatelstva lze ještě analyzovat mediánový věk, který byl velmi rozdílný i v rámci populace mimo USA. Jelikož se populace imigrantů v mnohých statistikách ještě dělí na naturalizované imigranty a imigranty bez občanství, jsou velké rozdíly v mediánových věcích právě mezi „již“ občany a imigranty bez občanství. V roce 2000 byl

mediánový věk pro populaci narozenou mimo USA, ale již s občanstvím 47,1 let věku, pro imigranty bez občanství jen 32,5 let věku. Tyto hodnoty se v průběhu let zvyšovaly, až na 49,6 let věku pro nenaturalizované imigranty a 36,9 let věku pro imigranty s občanstvím v roce 2012. Možné vysvětlení se nabízí ve faktu, že imigrant, který přijde do USA, musí několik let čekat na zažádání a přidělení občanství, tudíž když se tak stane, je už starší. Zatímco nově příchozí, bez občanství, jsou většinou mladší lidé. U nativních Američanů se mediánový věk ve všech letech pohyboval kolem 35 let věku.

Graf 3: Pohlavně - věková struktura populace rodilých Američanů, 2012, v %

Zdroj: U. S. Census Bureau, Current Population Survey a vlastní výpočty

Graf 4: Pohlavně - věková struktura populace narozené mimo USA, 2012, v %

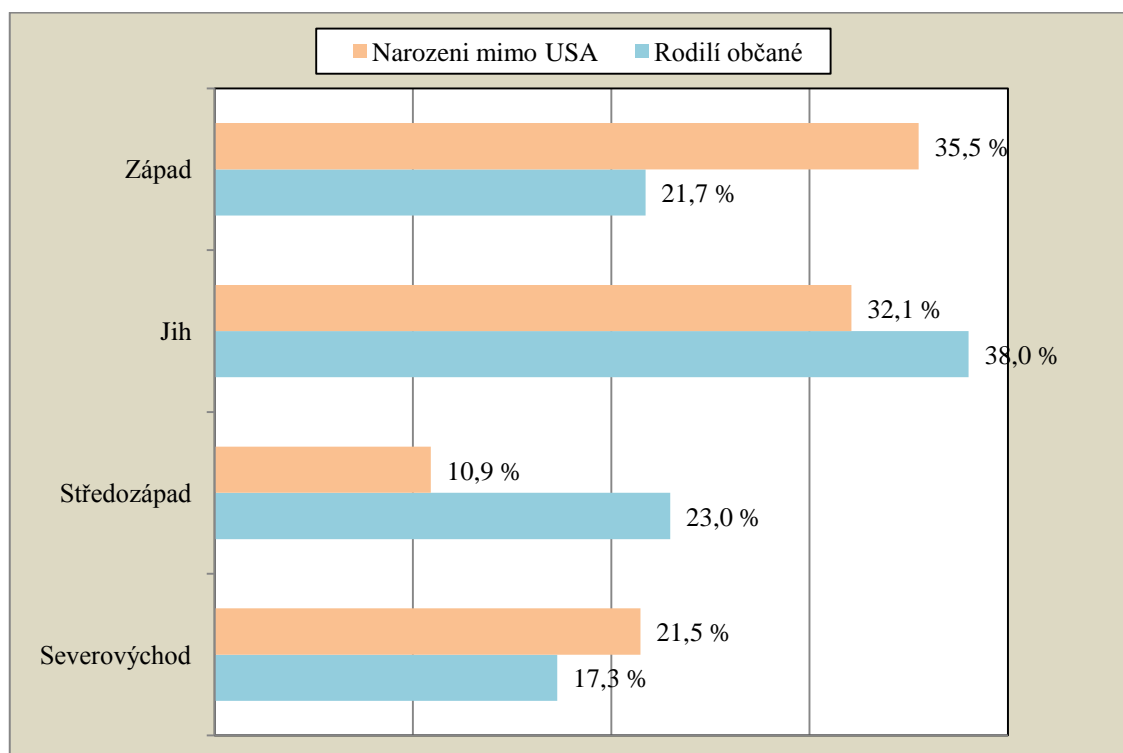
Zdroj: U.S.Census Bureau, Current Population Survey a vlastní výpočty

Spojené státy americké se zpravidla dělí na 4 regiony - Západ, Jih, Středozápad a Severovýchod, za které se získávají informace v šetřeních a decenálních cenzech (Příloha 5). Geografické rozmístění populace narozené mimo USA se v čase příliš neměnilo, nejvíce oblíbeným v celém sledovaném období byl region Západ, dále byl velmi osídlen Jih, Severovýchod a nejméně atraktivní byl region Středozápad. V roce 2012 žila na Západě více jak třetina (35,5 %) všech imigrantů, na Jihu 32,1 % přistěhovalců, Severovýchod obývalo 21,5 % přistěhovalců a nejhudší na populaci imigrantů - Středozápad - nabyval hodnoty 10,9 % populace narozené mimo USA (Graf 5). Při analýze jednotlivých ras/ etnických skupin imigrantů, měly největší zastoupení v regionu Západ skupiny Hispánců a Asiatů (v letech 2003-2012 okolo 40-44 %). Běloši byli rozmístěni více rovnoměrně, ale také stále nejvíce oblíbenými regiony byl Západ (36-38 %) a Jih (31-34 %). V případě Afroameričanů byl trend odlišný, skoro polovina imigrantů černé pleti se usídlila v oblasti Severovýchodu (ve sledovaném období mezi 43 % až 49 %).

Jednotlivé etnické/ rasové skupiny mají tendenci se sdružovat v místech, kde je již určitá enkláva jejich etnika. MPI vytvořil pořadí států, kde se imigranti usazovali v roce 2012 nejvíce, a jednoznačně vedla Kalifornie, poté New York, Texas, Florida a New Jersey a další (Příloha 6). Vysoký výskyt imigrantů v Kalifornii a Texasu je spojený s blízkostí mexicko-amerických hranic, Florida má zase blízko ke Karibiku (velmi oblíbené místo pro populaci Kubánců), New York a New Jersey s vysokou koncentrací velkoměst, jsou ideálním místem k získání práce a

vytvoření enkláv v rámci určitých národností. Navíc New York je po staletí brán jako první nebo vstupní destinace imigrantů (Portes, Rumbaut 1996, s. 35).

Graf 5: Populace podle regionu bydliště a původu, 2012, v %

Zdroj: U.S.Census Bureau, Current Population Survey

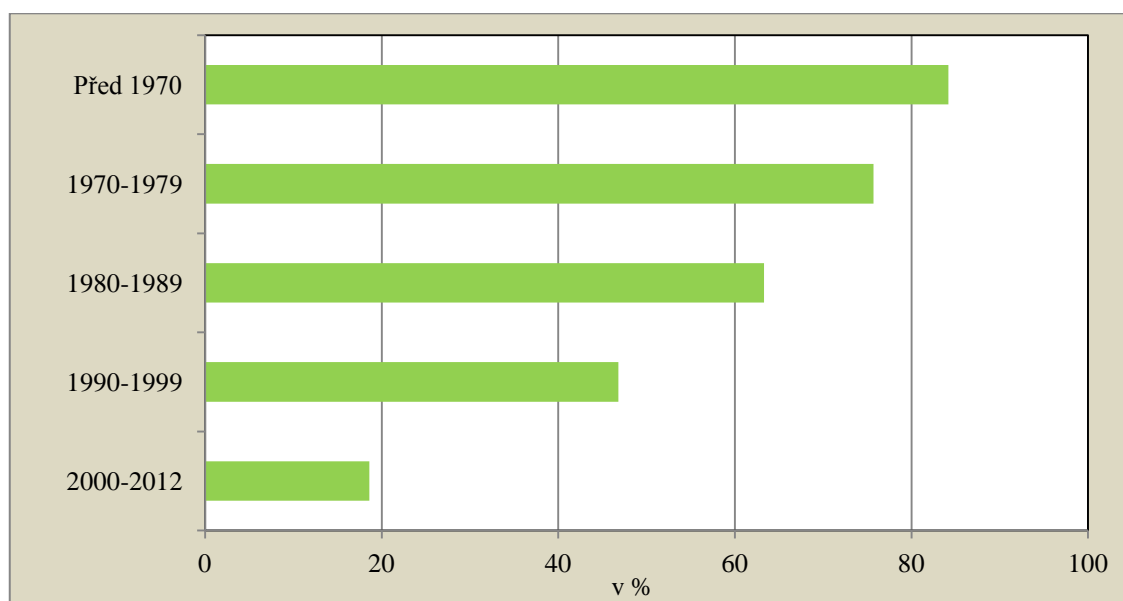
Při analýze místa bydliště Američané odlišují obyvatele žijící mimo/ vně metropolitní oblasti, které jsou definovány jako geografické statistické jednotky, obsahující jádrovou oblast (město) s 50 000 obyvateli a více. Každá metropolitní oblast se skládá z jednoho či více okresů, a zahrnuje okresy, které mají městskou jádrovou oblast i okresy přilehlé, které mají vysoký stupeň sociální a ekonomické integrace s jádrovým městem (U. S. Census Bureau C. [online]. [cit. 2014-07-25]). V rámci metropolitní oblasti se populace ještě dělí na osoby žijící v jádrovém městě a mimo něj. V roce 1998 žilo 94,5 % všech imigrantů v metropolitních oblastech v porovnání s 78,9 % pro nativní Američany. V jádrovém městě žilo zhruba stejně imigrantů jako mimo něj (46,5 % ku 48,0 %), u domorodých Američanů byl rozdíl větší (28,0 % uvnitř a 50,9 % vně jádrového města). Jen 5,5 % populace narozené mimo USA žilo mimo metropolitní oblasti v porovnání s 21,0 % pro rodilé Američany.

V průběhu let se stav moc neměnil, například v roce 2004 žilo v metropolitních oblastech 94,5 % imigrantů a 80,0 % rodilých Američanů. Z toho v jádrových městech žilo 43,2 % imigrantů a 27,0 % nativních Američanů. I situace v nemetropolitních oblastech byla podobná jako minulá období, 20,1 % Američanů a 5,5 % imigrantů byla jejich obyvateli v roce 2004. V roce 2012 byl zjištěn lehký nárůst u procentuálního zastoupení žijících v metropolitních oblastech a pokles u žijících mimo metropolitní oblasti - 95,5 % (tj. 38,2 milionů) Američanů cizího původu a 83,5 % (tj. 223,3 milionů) původních Američanů žilo v metropolitní oblasti. V jádrových městech

byl nárůst o cca 3 procentní body- v roce 2012 zde žilo 46,5 % imigrantů a 30,4 % nativních Američanů. Pokles u nemetropolitních oblastí byl větší u nativních Američanů o 3 procentní body na 17,0 % a u přistěhovalců o 1 procentní bod na 4,5 %.

Co se týká období příchodu imigrantů do USA, nejvíce lidí imigrovalo v nedávné době. V roce 2012 bylo v populaci narozených mimo USA 37,4 % lidí, kteří přišli mezi lety 2000 až 2012, 27,4 % lidí přišlo v letech 1990 až 1999, 17,7 % přistěhovalců přišlo mezi léty 1980 až 1989, 9,7 % imigrovala mezi léty 1970 až 1979 a 7,8 % lidí imigrovalo před rokem 1970. Nárůst imigrace v průběhu času je spojen s migrační politikou, kdy od roku 1965 nebyly v platnosti účinné restriktce omezující příchod do USA (viz Kapitola 3). Rok příchodu do USA ovlivňuje i získání občanství. LPR může o občanství zažádat až po 5 letech života v USA a proces je velmi zdoluhavý (viz Kapitola 2). Mezi přistěhovalci, kteří imigrovali v letech 2000 až 2012, dostalo do roku 2012 občanství 18,6 %. V rámci těch, co imigrovali mezi roky 1990 až 1999, dostalo do roku 2012 občanství 46,8 % lidí. Mezi imigranty z let 1980 až 1988, mělo v roce 2012 občanství 63,3 % obyvatel. Pro imigranty, kteří přišli mezi roky 1970 až 1979, byl podíl lidí s občanstvím v roce 2012 zase vyšší- 75,7 %. Ve skupině přistěhovalců, kteří imigrovali před rokem 1970, mělo v roce 2012 občanství celých 84 % lidí (Graf 6). Nejtěžší bylo získat občanství pro hispánské imigranty, kteří měli v roce 2012 nejnížší procentuální zastoupení obyvatel s občanstvím (35 %). Nejvíce obyvatel s občanstvím bylo mezi imigranty Evropany (63,1 %). Zde je jasné vidět, že i původ má své opodstatnění v získání občanství.

Graf 6: Získané americké občanství podle roku příchodu do USA, 2012, v %

Zdroj: U. S. Census Bureau, Current Population Survey

Následující odstavce nesouvisí jen se socioekonomickými podmínkami rodin, ale také odráží trendy v plodnosti. V roce 1998 bylo 13,4 % rodinných domácností rodilých Američanů s 5 členy a více. Oproti tomu imigrantských rodin skoro dvakrát tolik - 25,2 %. Z rasových/etnických skupin imigrantů měli Hispánci nejčastěji 4 členy rodiny (26,2 %), Evropané 2 členy rodiny (49,4 %), Asiaté měli 4 členy rodinné domácnosti (28,6 %) a imigranti

z dalších oblastí 2 členy rodiny (38,7 %). V roce 2003 už bylo rodin s 5 členy a více menší množství u obou skupin obyvatel - 12,5 % u rodilých občanů a 25,0 % u přistěhovalců. U evropských imigrantů převažovali 2 rodinní členové (51,2 %), u Asiátů 2 rodinní příslušníci (27,4 %) a také velmi vysoké číslo u 4 členů rodiny (27,1 %), Hispánci opět se 4 členy rodiny (25,1 %) a přistěhovalci z jiných oblastí 2 rodinní příslušníci (31,5%). Rok 2012 znamenal opět pokles, ale jen malinko oproti roku 2003 - nativních rodin s 5 a více členy bylo 12,3 % a imigrantských rodin s 5 a více členy 24,4 %. Asiáté (29,8 %), Evropané (51,5 %) a přistěhovalci z dalších oblastí (33,7 %) měli nejvyšší zastoupení dvojčlenných rodinných domácností. Imigranti z Latinské Ameriky měli navýšení na nejčastěji 5 a více členů rodinné domácností (30,9 %). Je patrné, že byl v čase lehký pokles ve výskytu domácností s 5 a více členy u obou skupin obyvatel podle místa narození, což mohl být důsledek vývoje plodnosti. Hodnoty úhrnné plodnosti se pohybovali v celém sledovaném období kolem hodnoty nad 2 děti na 1 ženu u imigrantek a lehce pod 2 děti na jednu ženu u rodilých Američanek (viz Kapitola 4). Mezi roky 1998 až 2012 měli největší příspěvky v počtu rodinných domácností s 5 a více osobami imigranti z Latinské Ameriky, což potvrzuje i analýza plodnosti, kdy Hispánky mají nejvyšší úhrnné plodnosti ze všech rasových/etnických skupin ve všech sledovaných letech.

Rok 1998 měl hodnoty procentuálního zastoupení sezdáných lidí v populaci nad 15 let 60,3 % pro imigranty a 53,1 % pro rodilé Američany. Více naklonění ke sňatku (66,1 % sezdáných) bylo v populaci, která má již americké občanství (oproti 56,8 % sezdáných bez občanství). Nejvíce lidí žijících v manželství bylo mezi Asiáty (64,7 %) a nejvíce svobodných bylo v populaci přistěhovalých Hispánců (28,9 %).

Například v roce 2003 bylo v celé populaci USA nad 15 let více jak polovina lidí sezdaná. Mezi imigranty bylo 61,0 % lidí v manželském soužití, mezi nativními Američany bylo číslo nižší, 52,2 %. V rámci populace přistěhovalců bylo více ženatých a vdaných mezi již naturalizovanými občany než mezi imigranty bez občanství (66,3 % ku 57,5 %). Mezi sezdánými imigranty bylo nejvíce Asiátů (65,9 %), mezi nesezdánými přistěhovalci Hispánci (28,6 %). V roce 2012 už byl podíl nativních obyvatel v manželském svazku pod hranicí 50 % - jen 48,7 %. U populace s původem mimo USA bylo číslo lehce vyšší v porovnání s rokem 2003 - 61,7 %. I nyní se více brali naturalizovaní občané USA než imigranti bez občanství (65,4 % v porovnání s 58,6 %). Lze předpokládat, že důvod je právě občanství. Lidé, kteří již jsou naturalizovaní a jsou v USA usazeni, si najdou partnera a ožení se/vdají právě v Americe. Více prozaickým důvodem je fakt, že sňatek s občanem USA je pro novomanžela či novomanželku cestou k získání již výše zmíněné zelené karty. Mezi lidmi v manželském vztahu bylo opět nejvíce Asiátů (69,7 %) a svobodných bylo nejvíce mezi imigranty z jiných oblastí (27,7 %) a Hispánců (27,1%). Podíl přistěhovalců ve svazku manželském v čase stoupal, u nativních Američanů klesal. Mezi skupinami měli převahu přistěhovalí Asiáté, kteří měli vždy nejvyšší podíl sezdáných obyvatel. Mezi možná vysvětlení patří kulturní realie, kdy pro populaci imigrantů je velmi důležitá rodina a partnerské zázemí.

Nyní se práce zaměřuje na vzdělání, profesní život a věci s tím spojené. Přístup ke vzdělání pro cizince se během 20. století zlepšil. Od roku 1954-1955 do let 2007-2008 se počet mezinárodních studentů v USA zvýšil o více než 1800 % - z 34 tisíc na 623 tisíc osob.

Každoroční nárůst byl snížen jen v letech 2002-2003, kdy byly po 11. září 2001 nařízeny velmi striktní omezení. Nejvíce studentů přicházelo z Asie (Bankstone, 2010, s. 465). V roce 1998 bylo nejvyšší dosažené vzdělání u přistěhovalců nad 25 let dokončené středoškolské vzdělání (24,7 %), dalším byla skupina s méně než 9 dokončenými stupni studia¹⁴ (23,7 %), a třetí v pořadí populace s dokončeným bakalářským studiem (16 %). Nejméně bylo lidí s vyšším ukončeným vzděláním, než je bakalářské (tj. magisterské a doktorské studium, známé také jako postgraduální) - 9,2 %. U nativních Američanů bylo pořadí následovné - nejvyšší podíl osob s dokončeným vzděláním byla skupina se středoškolským vzděláním (33,8 %), college (24,7 %) a dokončeným bakalářským studiem (16,4 %). Nejnižší zastoupení měli lidé s méně než 9 stupni studia (5,2 %). Při porovnávání jednotlivých rasových/ etnických skupin bylo v roce 1998 mezi Asiaty nejvíce lidí s bakalářským titulem (28,1 %), mezi Evropany středoškoláci (31,9 %), mezi Hispánci bylo nejvíce lidí (37,1 %) s méně než 9 stupni dokončeného studia a mezi imigranty z jiných oblastí byli nejvíce zastoupení středoškoláci (24,9 %).

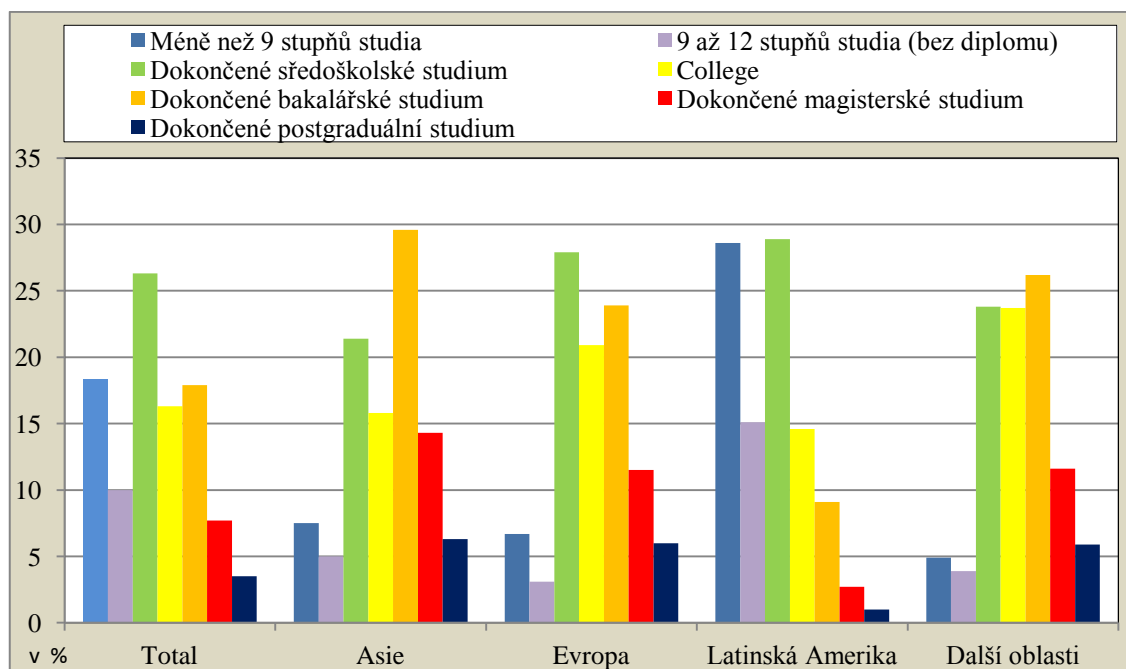
V dalších letech bylo pořadí podobné, například v roce 2004 nejvyšším zastoupeným dokončeným vzděláním u populace narozené mimo USA bylo 24,5 % pro dokončené středoškolské studium, 21,3 % mělo méně než 9. stupeň a 17,1 % pro ukončené bakalářské studium. Nejmenší zastoupení bylo u vysokoškolského vzdělání vyššího než bakalářského, jen 10,2 %. U rodilých Američanů bylo pořadí postupné, 33,3 % pro populaci s ukončenou střední školou, 27,2 % pro absolventy college a 18,2 % pro bakaláře. Nejméně (3,7 %) bylo lidí s nejnižším dokončeným vzděláním tj. méně než 9 stupňů studia. Při porovnávání jednotlivých rasových/ etnických skupin bylo v roce 2004 mezi Asiaty nejvíce lidí s dokončeným bakalářským studiem (30,0 %), mezi Evropany osoby s dokončeným středoškolským vzděláním (29,1 %), mezi Hispánci 33,1 % lidí s méně než 9 stupni dokončeného studia a mezi imigranty z jiných oblastí byli nejvíce zastoupení bakaláři (24,8 %).

Rok 2012 byl skoro stejný podle typu dokončeného studia, jen jiné procentuální zastoupení. Pro imigranty- 26,3 % dokončené středoškolské, 18,3 % populace mělo dokončeno méně než 9 stupňů docházky a 17,3 % ukončené bakalářské studium. Nejmenší zastoupení (10,0 %) bylo v sekci dokončeného postgraduálního studia. Pro rodilé Američany - nejvíce dokončené středoškolské studium (31,2 %), druhý byl diplom z college (28,4 %) a na třetím místě bakalářský titul (20,2 %). Nejméně (2,4 %) bylo lidí s nejnižším dokončeným vzděláním tj. méně než 9 stupňů studia. Při porovnávání jednotlivých rasových/ etnických skupin bylo v roce 2012 mezi Asiaty nejvíce lidí s bakalářským titulem (29,6 %), mezi Evropany s dokončeným středoškolským vzděláním (27,9 %), mezi Hispánci 28,9 % středoškoláků, ale na paty jim pomyslně šlapali lidé s méně než 9 stupni dokončeného studia (28,6 %) a mezi imigranty

¹⁴ V USA mají odlišný školský systém. Podle mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání (ISCED) se vzdělání dělí do 7 úrovní. V USA děti nejdříve chodí na základní školu (primary school), kde odchodí 1.-6. stupeň studia (1. úroveň v klasifikaci ISCED). Poté jdou na mezistupeň (tzv. lower secondary school, middle school nebo junior high school), kterou dokončí 9. stupněm ve věku cca 15 let (2. úroveň podle ISCED). Pak pokračují na střední školu (tzv. upper secondary school, high school nebo senior high school), kde získají další 3 stupně a obvykle diplom (3. úroveň podle ISCED). Po střední škole mohou jít na college nebo univerzitu, kde získají vyšší vzdělání (úroveň 5- vyšší odborné vzdělání, 6- bakalářské studium a 7- magisterské a doktorské studium podle ISCED), (National Center for Education Statistics. [online]. [cit. 2014-08-02]).

z jiných oblastí byli nejvíce zastoupení bakaláři (26,2 %), (Graf 7). Po ukončení doktorského studia se mnozí studenti rozhodují, zda zůstanou v USA nebo se vrátí domů. Díky vysoké kvalifikaci a při dobře zúročených zkušenostech a znalostech mohou obohatit americkou společnost. V roce 2006 mělo v plánu zůstat v USA 74,7 % zahraničních studentů doktorského studia. Opětovně nejvíce absolventů, kteří chtěli zůstat, bylo mezi Asiaty a obecně mezi studenty přírodních oborů, nejméně mezi studenty z Jižní Ameriky a obecně u humanitních oborů (Bankstone, 2010, s. 467).

Graf 7: Nejvyšší dosažené vzdělání v populaci imigrantů, 2012, v %

Zdroj: U.S.Census Bureau, Current Population Survey

Mezi nativními Američany byla v roce 1998 nejvíce zastoupena povolání s profesní specializací (tj. s vysokou kvalifikací) s 15,6 %, hned za ním úřednické a administrativní práce s 15,1 %, na třetím místě pracovníci ve správě a manažeři s 14,8 %. Mezi imigranty s americkým občanstvím pracovalo 16,8 % lidí v povoláních s profesní specializací, 15,1 % občanů ve službách a 13,6 % pracovníci ve správě a manažeři. U imigrantů bez občanství bylo 20,1 % pracovníků ve službách, poté dlouhá mezera, na druhém místě řemeslníci a opraváři s 12,6 % a jako třetí nejčastější povolání bylo zaměstnání s profesní specializací (11,8 %). Mezi přistěhovalými Hispánci bylo nejvíce pracovníků ve službách (22 %), mezi evropskými přistěhovalci (20,6 %), Asiaty (21,7 %) a přistěhovalci z dalších oblastí (29,3 %) povolání s vysokou kvalifikací. V roce 1998 bylo nezaměstnaných 7,1 % imigrantů bez občanství a jen 3,8 % naturalizovaných Američanů. Hodnota pro rodilé Američany byla někde mezi - 5,0% nezaměstnaných občanů.

V roce 2012, kdy již bylo použito v šetření jiné klasifikace zaměstnání, byly mezi rodilými Američany nejvíce zastoupené manažerské a profesně specializované pozice (tj. s vysokou kvalifikací) 39,4%, dále prodej a kancelářské práce 24,9 %, jako třetí služby 16,4 %.

Pro naturalizované imigranty byly také nejčastější manažerské a profesně specializované pozice 38,0 %, dále služby 20,7 % a prodej a kancelářské práce 20,3 %. U imigrantů bez občanství bylo nejvíce pracovníků ve službách (30,9 %), dále manažerské a profesně specializované pozice (21,4 %), a jako třetí logistika a doprava materiálu (17,3 %). V populaci narozené mimo USA bylo v roce 2012 45,7 % Asiatů, 47,3 % Evropanů a 44,5 % z dalších oblastí, kteří pracovali na manažerských a profesně specializovaných pozicích. U Hispánců byly zastoupeny nejvíce služby, kde pracovalo 32,0 % populace. Při komparaci imigrantů s občanstvím a bez občanství je jasné, že naturalizovaní Američané mají, co se týká povolání, blíže k rodilým Američanům. U populace, která nemá občanství, stále převažují práce s nižší kvalifikací.

Během let 1998 až 2012 se nezaměstnanost zvýšila, v roce 2012 bylo bez práce 10,1 % imigrantů bez občanství a 7,1 % naturalizovaných imigrantů. Pro rodilé Američany byla hodnota opět mezi - 8,6 % nezaměstnaných. I přes fakt, že USA jsou nejsilnější ekonomikou světa, je růst její ekonomiky, od dob počátku krize v prosinci 2007, stále křehký. Recese trvala ve Spojených státech přibližně rok a půl, ale lidé ji mnohdy pociťovaly ještě mnoho let poté právě skrze ztrátu zaměstnání, neschopnost platit účty nebo následnou hypoteční krizí, kdy ztratili i střechu nad hlavou. Program prezidenta Baracka Obamy se snažil vytvářet nová pracovní místa, zvýšit hodinovou mzdu a počet odpracovaných hodin. Rok 2012 také přinesl slibné výhledy v oblasti průmyslu, stavebnictví, služeb a jiné (Ministerstvo zahraničních věcí ČR B. [online]. [cit. 2014-08-02]).

V roce 1998 mělo 28,9 % domácností naturalizovaných Američanů¹⁵ celkový roční (peněžní) příjem¹⁶ 75 tisíc amerických dolarů (USD) a více na domácnost, ale u imigrantů bez občanství bylo toto procentuální zastoupení jen poloviční 12,8 %. Nejčastějším ročním příjmem domácnosti u imigrantů bez občanství byl příjem mezi 35 tisíci a 49,9 tisíci dolary (16,0 %). I počet lidí žijící pod hranicí chudoby¹⁷ byl víc než dvakrát větší u nenaturalizovaných imigrantů než u přistěhovalců s občanstvím (22,2 % tj. 3,7 milionů lidí v porovnání s 11,0 % tj. 1,1 milionu obyvatel). U nativních Američanů byl nejčastější roční příjem na domácnost 75 tisíc dolarů a více (25,4 %) a pod hranicí chudoby žilo 12,1 % (tj. 34,5 milionu obyvatel). Při analýze jednotlivých rasových/ etnických skupin, byli nejvíce chudí imigranti z Latinské Ameriky, kde nejčastějším ročním peněžním příjmem domácnosti byla suma mezi 25 tisíci a 34,9 tisíci USD (17,2 %) a příjmů nad 75 tisíc dolarů na domácnost za rok dosahovalo jen 9,6 % populace. Mezi skupinu s největším příjmem na domácnost za rok patřili imigranti z Asie - s 34,4 % výdělků nad 75 tisíc USD na domácnost za rok.

Rok 2011¹⁸ byl celkový příjem domácnosti za rok vyšší, bez ohledu na místo narození a původ. 41,5 % naturalizovaných Američanů mělo celkový roční peněžní příjem v domácnosti vyšší než 75 tisíc dolarů a více, u imigrantů bez občanství byla tato hodnota jen 24,1 %. Naturalizovaní Američané se tedy více podobali nativním Američanům, kteří měli u ročního příjmu 75 tisíc dolarů a více na domácnost zastoupení 42,9 %. Počet lidí žijící pod hranicí chudoby v populaci

¹⁵ Domácnosti se rozdělují podle občanského statusu hlavy domácnosti (U.S. Census Bureau).

¹⁶ Celkový peněžní příjem domácnosti je suma všech peněz, mezd, čistých mezd ze samostatné výdělečné činnosti a jiné příjmy za 1 kalendářní rok na jednu domácnost (ibid).

¹⁷ Hranice chudoby je odvozená od velikosti a skladby rodiny a aktuálního indexu spotřebních cen (ibid).

¹⁸ Data za příjem a chudobu jsou za poslední dokončený kalendářní rok tj. rok 2011 (ibid).

přistěhovalců bez občanství byl v roce 2011 24,3 % (tj. 5,4 milionů lidí) v porovnání s imigranty s občanstvím (12,5 % tj. 2,2 milionů lidí), kteří měli dokonce nižší zastoupení počtu lidí pod hranici chudoby než rodilí Američané s hodnotou 14,4 % (tj. 38,7 milionů obyvatel). U nativních a naturalizovaných občanů bylo během sledovaných let zvýšení počtu lidí pod hranici chudoby, naopak u imigrantů bez občanství snížení. Z jednotlivých rasových/etnických skupin, měli opět nejmenší roční příjem imigranti z Latinské Ameriky, kde nejčastějším ročním příjmem na domácnost byla suma mezi 15 tisíci a 29,9 tisíci dolary (23,4 %) a příjmů nad 75 tisíc dolarů na domácnost za rok dosahovalo 20,6 % populace. Rozdíly v příjmech jsou i v rámci států Latinské Ameriky. Například příjmy Kubánců a Jamajčanů jsou vyšší než v jiných oblastech. Je to důsledek odlišných dovedností, motivací a přístupem k financím. Obecně jsou rozdíly v příjmech ovlivněny stupněm vzdělání, pohlavím, věkem, zkušenostmi, rasou, úrovní angličtiny a dalšími podobnými vlivy (Koven, Götzke, 2010, s. 62-63). Největší příjmy za rok měli imigranti z Asie, kde 47,9 % domácností mělo roční příjem 75 tisíc dolarů a více.

4.5 Plodnost

Tato kapitola se zabývá analýzou plodnosti a jejími rozdíly mezi populací rodilých Američanek a přistěhovalkyň do USA. Byly použity základní demografické ukazatele plodnosti a porodnosti, aby se postihly tendence a vývoj v obou populacích podle místa narození. Jako časové rozmezí byly zvoleny roky 1998 až 2010.

4.5.1 Zdroje dat a metodické postupy: plodnost

Podklady pro analýzu plodnosti žen podle původu se ve sčítání obyvatel (Decennial census) zjišťovaly naposledy v roce 1990. V letech 2000 a 2010 už do šetření nebyly zahrnuty. Další z možných databází vydává Národní centrum pro zdravotní statistiky (National Center for Health Statistics), který sbírá data za přirozený pohyb obyvatel. Bohužel neposkytuje data rozdělena podle původu. Pro analýzu se využívala tedy data z šetření CPS za rok 1998, 2000, 2002, 2004, 2006, 2008, 2010. Již ne data za rok 2012, jelikož mají jiný typ třídění a neposkytují údaje za pětileté věkové skupiny žen podle původu. Data jsou tříděna podle místa narození na rodilé obyvatele USA (Native/Native born) a na přistěhovalce (Foreign born). Bohužel nelze dále zjistit etnicita/ rasa v rámci populace imigrantů. Analyzovala se nejdříve plodnost za obě skupiny podle místa narození, a poté pro doplnění trendy v rámci ras bez ohledu na místo narození. Pro doplnění je potřeba zmínit, že nejsou dostupná data za pohlaví živě narozených dětí podle původu, tudíž nebylo možné vypočítat hrubou míru reprodukce. Jako hlavní ukazatele pro tuto analýzu byly použity: obecná plodnost, specifické míry plodnosti dle věku, úhrnná plodnost, průměrný věk matky při narození dítěte a podíl narozených podle legitimacy.

Obecná míra plodnosti (f) je charakterizována vzorcem (Klufová, Poláková 2010 s. 151; Kalibová 2002, s. 27):

$$f = \frac{N^v}{P_{15-44}^z} \times 1000,$$

což je poměr počtu živě narozených dětí (N^v) na 1000 žen v reprodukčním věku (P^z_{15-44}), (tj. rodivý kontingent) ve sledovaném roce. V dostupných datech jsou věky žen roztrženy do pětiletých věkových skupin a jako poslední věkový interval je uveden interval 40-44 let, takže jsem ve své práci analyzovala ženy ve věku 15- 44 let.

Specifické míry plodnosti za pětileté věkové skupiny nebo také pětileté míry plodnosti ($5f_x$) jsou definovány vzorcem (Klufová, Poláková 2010, s. 152; Kalibová 2002, s. 28):

$$5f_x = \frac{N_x^v}{P_x^z} \times 1000, \quad x = 15, 20, \dots, 40,$$

tzn. poměr živě narozených dětí (N^v) ženám ve věku x (N_x^v) k 1000 žen středního stavu populace ve věku x (P_x^z) ve sledovaném roce.

Při sečtení výše uvedených měr plodnosti podle věku vyjde ukazatel úhrnné plodnosti ($úp$), který vyjadřuje intenzitu plodnosti dané populace a je charakterizován (Klufová, Poláková 2010, s. 154; Kalibová 2002, s. 28):

$$úp = \sum_{x=15}^{44} 5f_x \div 1000.$$

Její hodnotu interpretujeme jako průměrný počet dětí, které by se narodily jedné ženě při dané neměnné plodnosti a nulové úmrtnosti do 50 let. Úhrnná plodnost charakterizuje momentální plodnost, nepopisuje budoucí vývoj. Při interpretaci ukazatele v promilích vyjde počet dětí, které by se narodily souboru 1000 žen během celého reprodukčního věku, kdyby se hodnoty f_x neměnily zhruba 35 let- což je fiktivní generace složená ve sledovaném okamžiku ze zhruba 35 reálných generací (Klufová, Poláková 2010, s. 154).

Dále byl v rámci analýzy plodnosti zkoumán průměrný věk matky při narození dítěte (pv), bez ohledu na pořadí narození dítěte, který je definován následujícím vzorcem:

$$pv = \frac{\sum x_c \times 5f_x}{\sum 5f_x},$$

kde x_c značí střed věkového intervalu (= 16,5; 22,5; ...; 42,5).

Poslední ukazatel, který byl v analýze použit je podíl nemanželsky narozených dětí (pn), který se počítá jako:

$$pn = \frac{N^{v,n}}{N^v} \times 100,$$

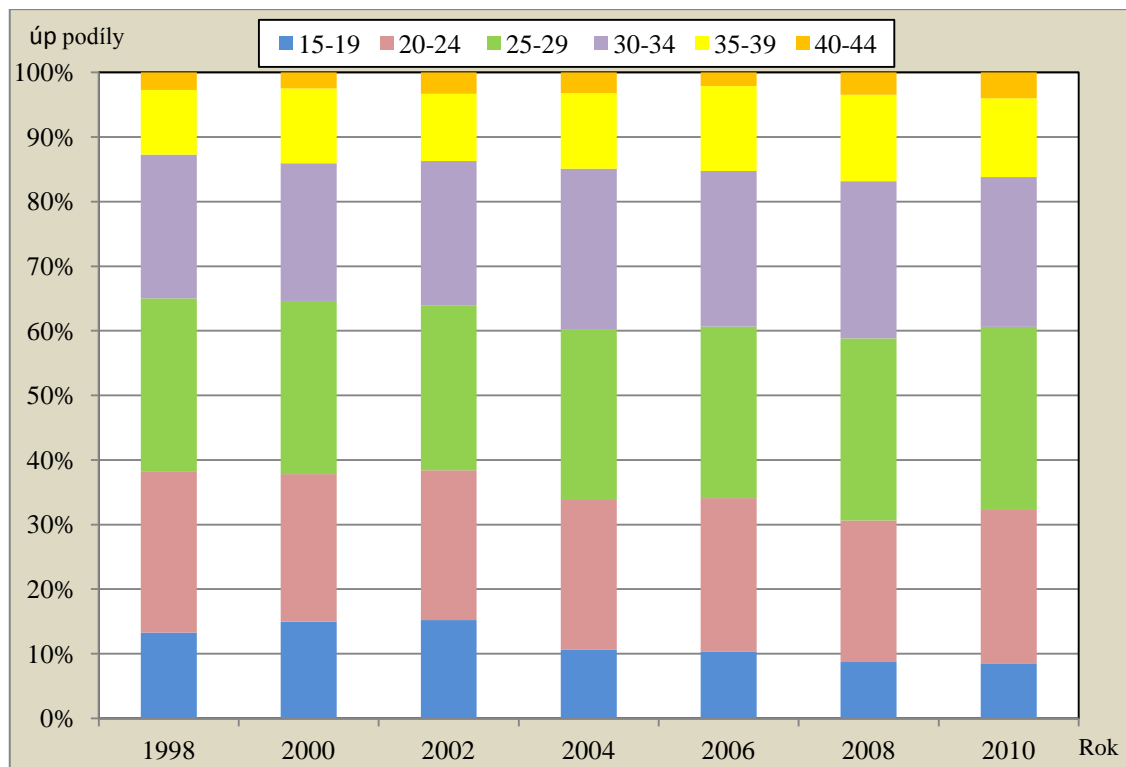
tzn. poměr dětí živě narozených mimo manželství ($N^{v,n}$) ke všem živě narozených dětí (N^v) ve sledovaném roce. Udáváno v procentech.

4.5.2 Trendy v plodnosti populací USA

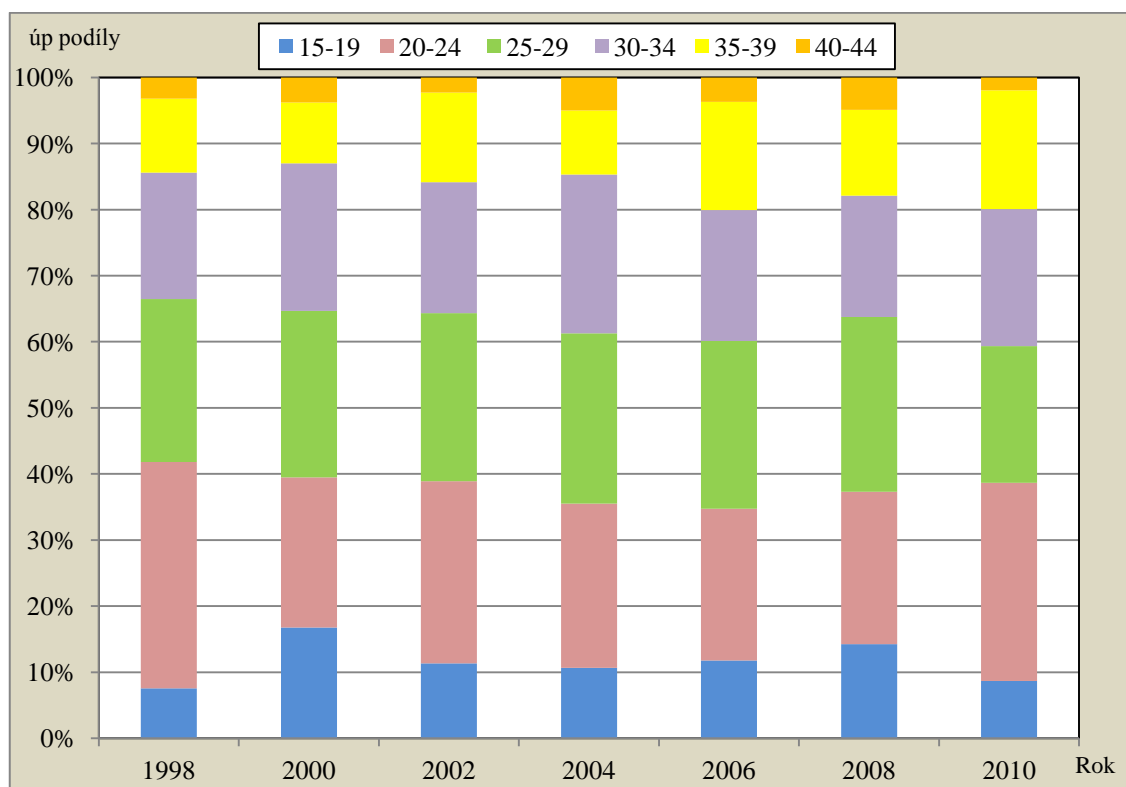
Počet živě narozených dětí u nativních Američanek byl v celém sledovaném období bez výkyvů, kromě let 2004 a 2010, kdy klesl počet živě narozených pod obvyklou hranici 3 milionů. U imigrantek byly absolutní počty živě narozených samozřejmě nižší, jelikož zauímají početně menší rodivý kontingent. U této populace byly zaznamenány výkyvy ve všech sledovaných letech. Nejnižší počet živě narozených měla populace přistěhovalek v roce 1998 - jen lehce přes půl milionu živě narozených. V dalších letech postupně navýšení počtu a nejvyšší hodnota připadla na rok 2008, s absolutním číslem 825 tisíc živě narozených. Rok 2010 byl ve znamení opětovného snížení počtu živě narozených imigrantkám na 734 tisíc živě narozených dětí. Oproti předminulému roku pokles přibližně o 90 tisíc.

Při zaměření se na komparaci populace imigrantů a populace rodilých Američanů se obecná míra plodnosti mezi populacemi lišila od 11,6 dítěte na 1000 žen v roce 2002 až ke 27 dětem na 1000 žen v roce 2004. V roce 1998 byla obecná míra 59,0 ‰ pro nativní a 72,8 ‰ pro přistěhované obyvatelky USA. V roce 2000 už byl rozdíl větší - 23,9 promilových bodů - mezi oběma populacemi (61,5 ‰ pro rodilé a 85,4 ‰ pro imigranty). Rok 2002, jak je uvedeno výše, vykazoval nejmenší rozdíl (59,7 ‰ pro nativní ku 71,3 ‰ pro přistěhované) a rok 2004 největší rozdíl (56,7 ‰ pro rodilé Američanky ku 83,7 ‰ pro přistěhovalek). V letech 2006 a 2008 se obecná míra pro rodilé obyvatelky pohybovala kolem hodnoty 60 ‰ (61,6 ‰ a poté 60,4 ‰), v dalším období lehký pokles na 56,8 ‰ v roce 2010. Pro imigrantky byly hodnoty opět vyšší - 79,7 ‰ v roce 2006, 84,4 ‰ v roce 2008, a u této skupiny byl také pokles, na 77,2 ‰ v roce 2012. Ve všech sledovaných letech byla obecná míra plodnosti vyšší u žen narozených mimo USA.

U nativních Američanek byla nejvyšší míra plodnosti dle věkových skupin v celém období zaznamenána u věkové skupiny 25-29 let. Tento údaj souvisí s průměrným věkem matky při narození dítěte, které se u rodilých Američanek pohybuje kolem věku 27 až 28 let, tudíž spadá do této věkové kategorie. V letech 1998, 2000, 2002 byl interval s druhou nejvyšší specifickou mírou plodnosti věkový interval 20-24 let. V dalších letech se druhé nejvyšší míry přesunuly do pozdějšího věku - do intervalu 30-34 let - aby se v roce 2010 zase vrátily do věkové skupiny 20-24 let (Graf 8). U žen narozených mimo USA se nejvyšší míry plodnosti v čase střídaly z věkové skupiny 20-24 let na 25-29 let a opačně. Nejnižší hodnoty měl jednoznačně interval 40-44 let u obou skupin podle místa narození ve všech letech (Graf 9).

Graf 8: Podíly věkových skupin na úhrnné plodnosti, rodilé občanky USA, vybrané roky

Zdroj: U. S. Censsus Bureau, Current Population Survey a vlastní výpočty

Graf 9: Podíly věkových skupin na úhrnné plodnosti, narozené mimo USA, vybrané roky

Zdroj: U. S. Censsus Bureau, Current Population Survey a vlastní výpočty

V roce 1998 byla nejvyšší míra plodnosti u rodilých obyvatelk ve věku 25-29 let (99,1 ‰), imigrantky měly nejvyšší hodnotu ve věcích 20-24 let (151,3 ‰). Nejnižší míry plodnosti vykazovaly intervaly 40-44 let - 10,0 ‰ u rodilých a 14,3 ‰ u přistěhovaných žen.

Rok 2000 znamenal lehký nárůst měr plodností podle věkových skupin pro nativní obyvatelky v intervalu 25-29 let (na 103,4 ‰), u přistěhovalek se nejvyšší hodnoty měr snížily a přestěhovaly do skupiny 25-29 let se specifickou mírou 132,4 ‰. Nejvyšší specifické míry byly opět v intervalu 40-44 let s 9,6 ‰ pro rodilé Američanky a 20,0 ‰ pro přistěhované obyvatelky. Zde je patrné zvýšení měr podle věkových intervalů pro imigrantky v posledním intervalu a snížení v obvykle nejsilnějším intervalu, což může znamenat rovnoměrnější rozložení měr plodnosti mezi jednotlivé věkové skupiny.

Rok 2002 a 2004 nebyl pro rodilé Američanky s velkými změnami, specifické míry plodnosti se pohybovaly přes 90 ‰ (94,7 ‰ v roce 2002 a 92,2 ‰ v roce 2004 ve věku 25-29 let). Nejvyšší hodnoty nabyly opět věkové skupiny 40-44 let s hodnotami měr v obou letech mezi 11 ‰ až 12 ‰. Pro imigrantky byl rok 2002 opětovným poklesem nejvyšší míry plodnosti na 117,5 ‰ ve věku 20-24 let. Pokles byl zaznamenán i u intervalu 40-44 let na 9,6 ‰. V roce 2004 byl u nejvyšší míry (127,8 ‰) u věkové skupiny 25-29 let, i u nejvyšší míry (24,8 ‰) ve věku 40-44 let, zaznamenán opětovný vzestup hodnot měr.

V letech 2006 a 2008 nabyly u rodilých obyvatelk intervaly s nejvyšší mírou plodnosti hodnoty nad 100 ‰ - 101,1 ‰ v 2006 a 104,0 ‰ v 2008 - oboje ve věkové skupině 25-29 let. Nejvyšší míry plodnosti měly v roce 2006 hodnoty 8,1 ‰ a v roce 2008 12,8 ‰ pro věkovou skupinu 40-44 let. I pro přistěhovalek byl rok 2006 poznamenán poklesem oproti roku 2004. Nejvyšší specifická míra plodnosti se držela v intervalu 25-29 let, ale hodnota se snížila na 120,5 ‰. Nejvyšší specifická míra plodnosti měla hodnotu 17,4 ‰. Opětovný nárůst v roce 2008 u nejvyšších hodnot (138,3 ‰ u skupiny 25-29 let), i u nejvyšších hodnot (25,7 ‰ u skupiny 40-44 let).

Rok 2010 znamenal opět snížení nejvyšší míry plodnosti podle věku pod 100 ‰ pro nativní Američanky na 96,4 ‰ a opětovné zvýšení pro ženy narozené mimo USA na 141,0 ‰. Interval 40-44 let mě hodnoty 13,5 ‰ pro rodilé a 8,9 ‰ pro přistěhované obyvatelky USA.

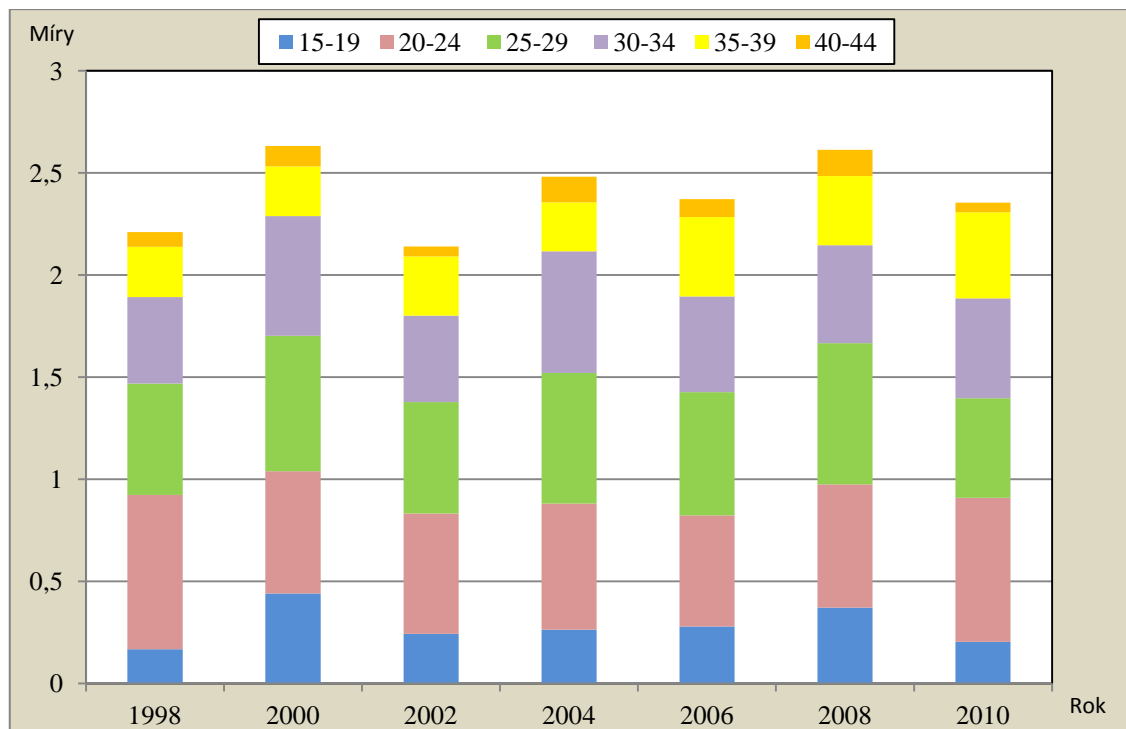
V celém sledovaném období je patrné, že vyšší hodnoty specifických měr plodnosti měla populace žen narozených mimo USA. Ve všech letech měla nejvyšší specifická míra plodnosti maximální hodnotu hodně přes 100 ‰ - nejvíce v roce 1998 - s mírou 151,3 ‰. To se rodilým Američankám podařilo jen třikrát - v letech 2000, 2006 a 2008 - s nejvyšší hodnotou měr 104,0 ‰ v posledním jmenovaném roce.

V letech 1998 až 2010 měly vyšší hodnotu úhrnné plodnosti ženy narozené mimo USA než rodilé Američanky. Vyšší úhrnná plodnost u imigrantek je ovlivněna místem, ze kterého pocházejí. Největší přispěvatelky na zastoupení vícečlenných rodin byly přistěhovalek z Latinské Ameriky (podkapitola 4.2.2), které měly odlišné reprodukční chování od bělošek z Evropy a jiných oblastí. V roce 1998 byla hodnota 2,2 dítěte na 1 ženu pro imigrantky v porovnání s 1,8 dítěte na 1 ženu pro rodilé občanky. Rok 2000 znamenal mírný nárůst pro obě skupiny, 2,6 dítěte pro přistěhovalek v porovnání s 1,9 dítěte pro rodilé obyvatelky. V roce

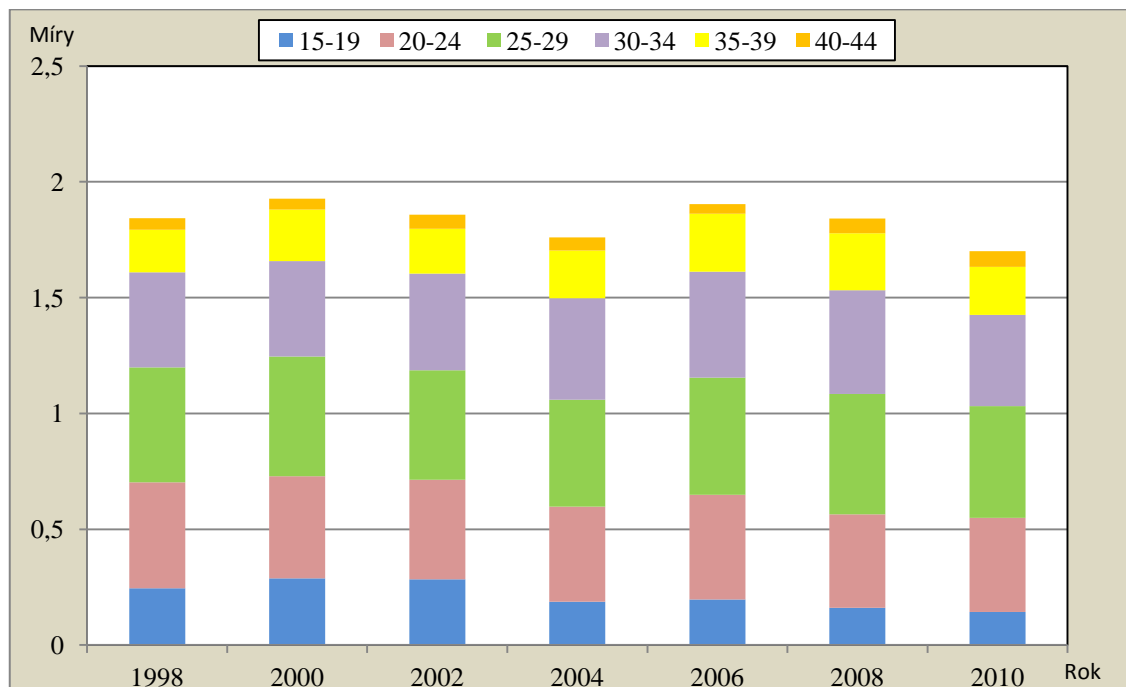
2002 byla úhrnná plodnost stejná pro nativní ženy 1,9 dítěte, ale pro ženy narozené mimo USA hodnota klesla na 2,1 dítěte. V dalších letech 2004, 2006 a 2008 se u obou skupin hodnoty pohybovaly na stejné úrovni- 1,8, 1,9, 1,8 - pro rodilé Američanky a 2,5, 2,6 a 2,4 pro imigrantky. V roce 2010 byl zaznamenán pokles u obou skupin- na 1,7 dítěte u rodilých občanek USA a na 2,4 dítěte u přistěhovalkyň. Je zřejmé, že ve všech uvedených letech měly ženy narozené za hranicemi USA porodnost vyšší než 2,1 dítěte na jednu ženu (Graf 10) než nativní obyvatelky s úhrnnou plodností pod 2 děti na jednu ženu (Graf 11). Hodnota 2,1 se bere jako mez potřebná pro zajištění prosté reprodukce a její stability (Klufová, Poláková, 2010, s. 154). U rodilých občanek se tato hodnota nevyskytovala v žádném z uvedených let, u imigrantek pokaždé. Je tedy jasné, že populace rodilých Američanů nenaplnuje předpoklad stability reprodukce.

Při analýze jednotlivých ras a hispánského původu bez rozdílu místa narození, jsou rozdíly ještě větší. Pro nástin tendencí v rámci jednotlivých ras/ etnických skupin jsou uváděny hodnoty úhrnné plodnosti podle jednotlivých skupin bez ohledu na to, zda jsou narozeny v USA/ mimo USA a jaký mají rodinný stav. V celém sledovaném období měly nejvyšší úhrnnou plodnost hispánské ženy, obvykle nad 2 děti na jednu ženu. Hodnota v čase stagnovala kolem hodnoty 2,40 dítěte, až v roce 2008 klesla na 2,27 dítěte a v roce 2010 ještě níže na 2,04 dítěte na jednu ženu. Jediný výkyv byl zaznamenán v roce 2000, kdy připadalo 2,80 dítěte na jednu Hispánku. Asijské a tichomořské obyvatelky byly na druhé straně spektra, s nejnižší úhrnnou plodností, obvykle kolem hodnoty 1,60 dítěte na ženu. Jedinými výkyvy byly roky 2004 (2,19 dítěte) a rok 2010 (2,04 dítěte), kdy byly hodnoty nad 2 děti na jednu ženu. Ze všech rasových/ etnických skupin měly Asiatky největší rozdíly v úhrnné plodnosti v manželství a mimo manželství. Mimo manželství byl úhrnná plodnost nejnižší ze všech skupin, nikdy nedosáhla k 1 dítěti na jednu ženu. V letech 2000 a 2008 byla dokonce hodnota jen 0,28 dítěte na 1 ženu mimo manželství. U Afroameričanek bez ohledu na místo narození, se hodnota úhrnné plodnosti v letech 1998, 2000 a 2002 pohybovala okolo 1,90 dítěte na jednu ženu.

Rok 2004 a 2006 znamenal mírný pokles na 1,77 a 1,73 dítěte. V roce 2008 nastal nárůst na 2,04 dítěte, který zase klesl na 1,87 dítěte na jednu ženu v roce 2010. Bělošky bez hispánského původu měly po celé sledované období méně než 2 děti na jednu ženu. V letech 1998- 2002 byly hodnoty okolo 1,80 až 1,90 dítěte na ženu. Rok 2004 byl poznamenán poklesem na hodnotu 1,70 dítěte, který se za další 2 roky zase navýšil na 1,93 dítěte na jednu ženu. Od roku 2008 přišlo zase klesání na 1,85 dítěte, až na 1,67 dítěte na jednu ženu v roce 2010. Mezi ženy s průměrně nejvíce dětmi patřily Hispánky, za nimi ženy černé pleti, dále bělošky a Asiatky.

Graf 10: Míry plodnosti po pětiletých věkových skupinách, narozené mimo USA, vybrané roky

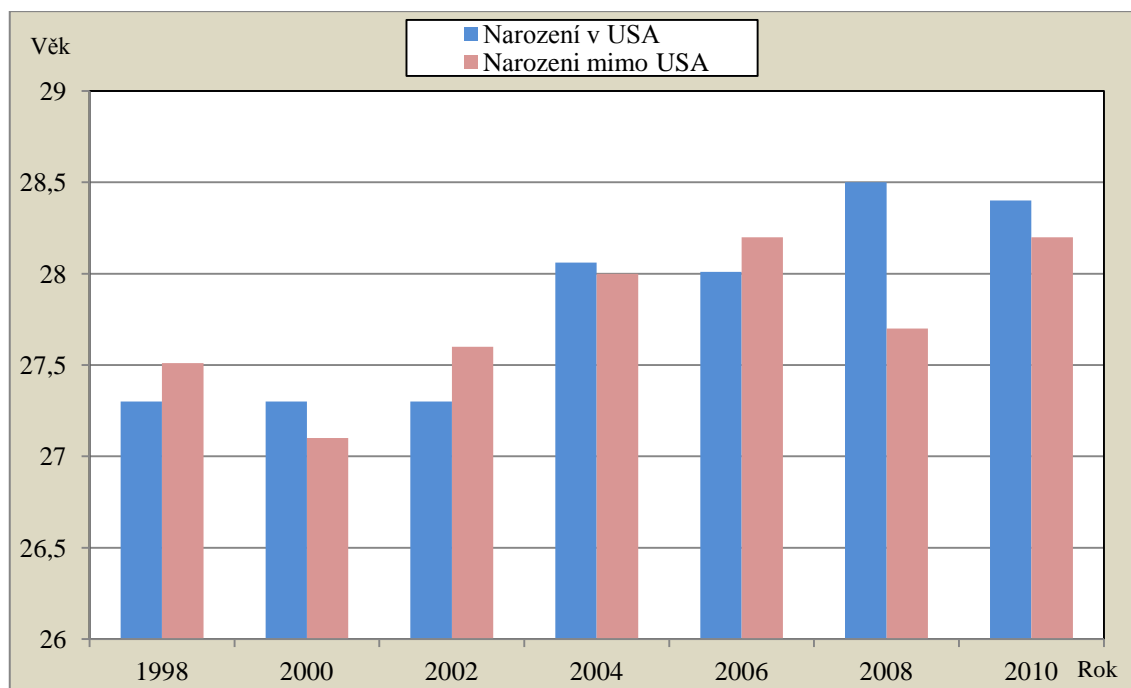
Zdroj: U. S. Census Bureau, Current Population Survey a vlastní výpočty

Graf 11: Míry plodnosti po pětiletých věkových skupinách, rodilé občanky USA, vybrané roky

Zdroj: U. S. Census Bureau, Current Population Survey a vlastní výpočty

U rodilé populace žen byl v roce 1998, 2000 i 2002 průměrný věk matky při narození dítěte, bez ohledu na pořadí, stejný - 27,3 let. V roce 2004 a 2006 již věk dosahoval 28 let, a roky 2008 a 2010 přinesly nárůst na 28,5 let při narození dítěte. Populace narozená mimo USA měla v roce 1998 průměrný věk při narození 27,5 let a v roce 2000 mírný pokles na 27,1 roku. Od 2002 následovalo zvýšení věku matky v na 27,6 let v roce 2002, 28,0 let v roce 2004 a 28,2 let v roce 2006. Rok 2008 přinesl pokles na 27,7 let, ale 2010 se zase navýšil na 28,2 let při narození dítěte. U obou populací ve sledovaném čase došlo, i přes drobné výkyvy, k nárůstu průměrného věku při narození dítěte (Graf 12). Průměrný věk matek úzce souvisí s mírami plodnosti podle věku. U rodilých Američanek byly míry plodnosti dle věkových skupin nejvíce koncentrovány v intervalu 25-29 let ve všech sledovaných letech, tudíž není žádným překvapením, že průměrný věk ležel ve všech letech právě v tomto intervalu. Míry plodnosti dle věkových skupin u žen narozených mimo USA však vykazovaly větší rozmělnění měr do více věkových skupin. Tudíž i když byly nejvyšší specifické míry v letech 1998, 2002 a 2010 v intervalu 20-24 let, interval 25-29 let byl také velmi silný a ovlivnil průměrný věk matek při narození dítěte tak, že v celém sledovaném období měla populace žen narozená mimo USA průměrný věk při narození dítěte také v intervalu 25-29 let.

Při analýze průměrného věku byly použity i charakteristiky u jednotlivých ras/ etnických skupin, bez ohledu na místo narození a rodinný stav žen. Hispánkám v letech 1998 - 2010 průměrný věk vzrostl cca o 1 rok - z 26,7 let na 27,8 let při narození dítěte. Průměrný věk u Asiatek se ve sledovaném období pohyboval okolo 28 až 29 lety věku, od roku 2006 byl kolem 30 let při narození dítěte. Afroameričanky byly mladšími matkami, průměrný věk se v letech 1998- 2004 pohyboval mezi hodnotami 25 až 26 let při narození dítěte. Od roku 2006 byl průměrný věk u žen černé pleti 27,1 let při narození dítěte. I u bělošek se zvýšil průměrný věk při narození dítěte v letech 1998 až 2010, a to od 27,7 let až po 29,0 let. U všech rasových/ etnických skupin vidíme nárůst věku matky při porodu bez ohledu na pořadí v průměru o více než 1 rok. Posunování mateřství do pozdějších let je trend dnešních dnů. Jedním z důvodů může být, že ženy chtějí nejdříve využít možností svobodného života (cestovat, studovat, pracovat atd.), až pak se starat a vychovávat dítě.

Graf 12: Průměrný věk matky při narození dítěte, USA, vybrané roky, v %

Zdroj: U. S. Census Bureau, Current Population Survey a vlastní výpočty

V populaci žen narozených v USA se v celém sledovaném období vyskytoval podíl dětí narozených mimo manželství nad 30 % hranicí. Od roku 1998, kdy se hodnota pohybovala okolo 33,2 %, se podíl v roce 2010 vyšplhal až na hranici 40 % dětí narozených mimo manželství. Největší nárůst byl mezi lety 2004 a 2006, a to o 3,9 procentních bodů. U populace imigrantů nebyl zaznamenán konstantní nárůst, ale výkyvy v čase. V roce 1998 poměr dosahoval 19,1 % narozených mimo manželství, což bylo o 14 procentních bodů méně, než u rodilé populace. V roce 2000 se hodnota snížila ještě více - na 18,3 %, v roce 2002 bylo lehké zvýšení na 22,8 %, které pokračovalo až na 25,6 % v roce 2004. Tato hodnota také byla nejvyšší ze všech sledovaných let, což znamenalo i nejmenší rozdíl mezi oběma populacemi - jen o 7,8 procentních bodů menší podíl nemanželských dětí v populaci přistěhovalců. Rok 2006 a 2008 měl skoro u imigrantů stejné hodnoty, okolo 21 %, které se ještě snížily v roce 2010 na 20 % nemanželských dětí. Poslední rok tedy znamenal největší rozdíl mezi populacemi – u přistěhovalců se narodilo o 19,4 procentních bodů méně dětí mimo manželství. Opět se potvrdilo odlišné reprodukční chování přistěhovalců a rodilých Američanů, kdy imigranti více upřednostňují plození dětí v manželství. Již výše zmíněné výhody manželství pro imigranta (snadné získání statusu LPR nebo potřeba rodinného zázemí), jsou důvody k uzavření manželství a pozdějšímu založení rodiny. Roli mohou hrát i kulturní či náboženské zvyklosti, kdy například v křesťanství se manželský svazek bere jako jediný přípustný pro plození potomstva.

4.6 Úmrtnost a charakteristiky zdraví

Tato část se zabývá výsledky analýz úmrtnosti a příčin úmrtnosti pro dospělou populaci USA podle místa narození. Dále se text zabývá celkovým zdravím a zdravotním chováním Američanů. Obě části zhodnocují vývoj nejenom podle místa narození, ale přihlíží i na příslušnost k rase či hispánskému původu.

4.6.1 Zdroje dat a metodické postupy: úmrtnost

Analýza byla opět tvořena v komparaci s populací narozenou na území USA, aby bylo možné postihnout odlišné i stejné tendence v rámci jednotlivých populací. Jelikož byl problém s dostupností dat, která by byla rozdělena za populace podle místa narození, vycházím z relevantní literatury, která se analýzou zabývá. Autoři článků využívají data pro analýzu zdraví a návyků ovlivňující zdraví, která každoročně sbírá National Center for Health Statistics a National Vital Statistic System, (Singh a Hiatt 2006, Singh a Miller 2004, Dey a Lucas 2006), a která nejsou běžně dostupná v potřebném třídění pro základní demografickou analýzu úmrtnosti. Singh a Siahpush (2001) použili ve své práci ještě data z National Longitudinal Mortality Study a z šetření CPS.

Někteří autoři analyzovali vývoj za několik desetiletí zpět, tudíž jako podklady za obyvatelstvo dle pohlaví, věku, rasy/ etnicity a původu, posloužily data ze sčítání obyvatel USA za několik decenálních sčítání z minulosti. Jelikož bakalářská práce řeší hlavně blízkou minulost, pozornost se věnovala hlavně výsledkům analýz, které vycházely z dat ze sčítání v roce 2000. Při porovnávání měř úmrtnosti populací byla použita metoda přímé standardizace, kdy právě populace USA ze sčítání v roce 2000, byla brána jako standard (Singh a Hiatt, 2006, Singh a Miller, 2004, Dey a Lucas, 2006). Přesto, že jsem sama ukazatele úmrtnosti nepočítala, pro úplnost vzorce uvedu.

Standardizované hrubé míry úmrtnosti ($hmú^{st}$) se vypočítají podle vzorce (Kalibová 2002, s. 22):

$$hmú^{st} = \sum \acute{u}_x \times \frac{P_x^{st}}{P^{st}}$$

kde P_x^{st} značí počet obyvatel standardní populace ve věku x

P^{st} značí celkový počet obyvatel ve standardní populaci

\acute{u}_x značí míru úmrtnosti v dokončeném věku x podle vzorce:

$$\acute{u}_x = \frac{D_x}{P_x} \times 1000,$$

kde D_x značí počet zemřelých ve věku x zde na 1000 žijících ve věku x (P_x).

Pro úmrtnost specifikovanou podle příčiny lze počítat tzv. míru smrtnosti (ms) podle vzorce (Klufová, Poláková 2010, s. 94; Kalibová 2002, s. 26):

$$ms = \frac{D^n}{P} \times 100000,$$

kde D^n je počet zemřelých na určitou příčinu a P je střední stav populace. Vyjadřuje se na 100 000 obyvatel.

Další z nezákladnějších a nejdůležitějších ukazatelů úmrtnosti je naděje dožití při narození nebo také střední délka života (e_x). Pro výpočet naděje dožití podle věku byly podle standardní metodiky konstrukce úmrtnostních tabulek převedena zjištěná úmrtí podle věku na tabulkovou pravděpodobnost úmrtí dle věku (Suchindran in Singh a Miller 2004, Suchindran in Singh a Hiatt 2006).

Naděje dožití (e_x) ve věku x je charakterizována následujícím vzorcem (Klufová, Poláková 2010, s. 128; Kalibová 2002, s. 25):

$$e_x = \frac{T_x}{l_x},$$

přičemž T_x je počet let života zbývajících k prožití souboru l_x jedinců. Je to kumulace počtu prožitých let:

$$T_x = \sum_{z=x}^{\omega-1} L_z, \quad x = 0, 1, 2, \dots, \omega - 1.$$

Ukazatel l_x je počet dožívajících se přesného věku x , kdy hodnota l pro věk 0 (= kořen tabulky) bývá obvykle volena $l_0 = 100\,000$. Libovolná další hodnota l_x představuje počet jedinců z kořene l_0 , kteří se dožijí věku x .

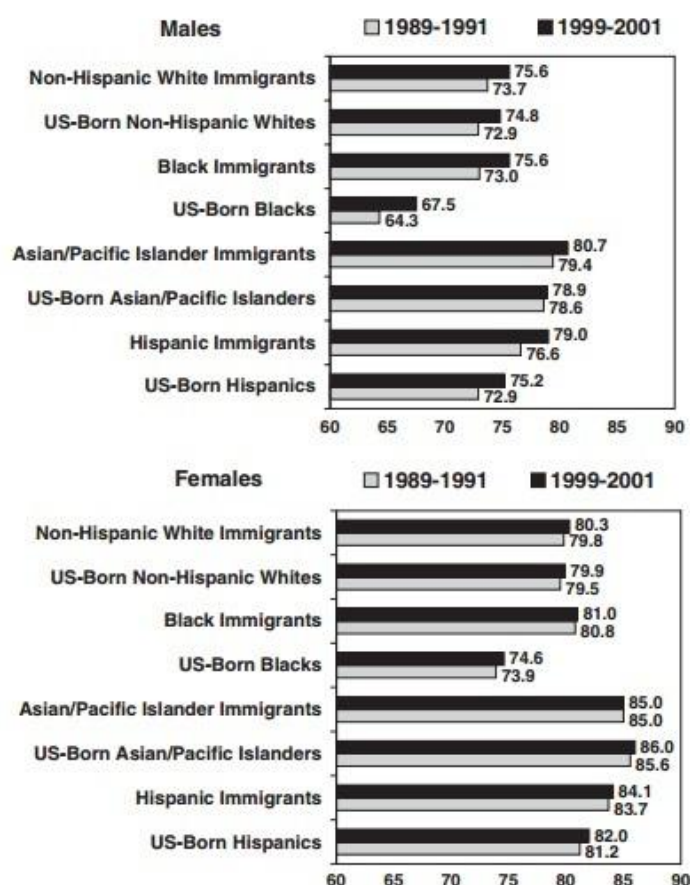
4.6.2 Intenzita úmrtnosti a zdraví populací USA

Střední délka života je jedním ze základních ukazatelů, který nám ukazuje úroveň vyspělosti státu. Americká společnost patří mezi vyspělé státy, ale obecně je střední délka života vyšší pro přistěhovalce než pro rodilé Američany. Tento jev se nazývá přistěhovalecký paradox (*immigrant paradox*) a od něho se odvozuje i pojem hispánský paradox (*hispanic paradox*), (Blue, Felon, 2011; Dey, Lucas, 2006; Singh, Hiatt 2006).

V letech 1999 až 2001 (Graf 13) měli imigranti o 3,4 let delší naději dožití při narození, než rodilí Američané (80 let v porovnání s 76,6 let). Rozdíl u rodilých občanů byl větší mezi muži a při pohledu do minulých let se pro muže i více měnil v čase. Větší rozdíl v letech 1999 až 2001 nebyl jen mezi pohlavími, jako spíše mezi etnickými/ rasovými skupinami. Střední délka života při narození pro muže se pohybovala od 67,5 let pro rodilé Afroameričany až k vysokému číslu 80,7 let pro Asijské imigranty. Naděje dožití při narození pro ženy se v daném období 1999 až 2001 lišila od 74,6 let pro rodilé Američanky černé pleti až k 86 letům pro rodilé Asiatky. Afroameričané, Hispánci a bílí imigranti měli o 8,1 let, 3,8 let a 0,8 let delší naději dožití při narození než jejich americké protějšky. U žen byly tyto rozdíly o 6,4 let, 2,1 let a 0,4 let větší než u rodilých Američanek stejné rasové/ etnické skupiny. Asiaty měli odlišné tendence v naději dožití při narození podle pohlaví. Asijské imigranti měli vyšší naději dožití než rodilí Asiaté, ale asijské imigrantky měly nižší střední délku života při narození než rodilé ženy asijského původu (Singh, Hiatt, 2006, s. 905).

Možné vysvětlení uvádí Singh a Miller (2004), že jedinci, kteří imigrují do nové země, patří mezi silnější a zdravější jedince, než ti, kteří v rodné zemi zůstávají. Jde o tzv. efekt pozitivní selekce. Dalším důvodem může být, že imigranti mají lepší zdravotní návyky jako nižší výskyt obezity, kouření, nezdravého stravování a pití. Jako třetí důvod autoři předpokládají, že přistěhovalci mají lepší rodinnou podporu a společenské vztahy v porovnání s rodilými Američany.

Graf 13: Naděje dožití při narození podle původu, USA, vybrané roky

Poznámka: **Males**= muži, **Females**= ženy

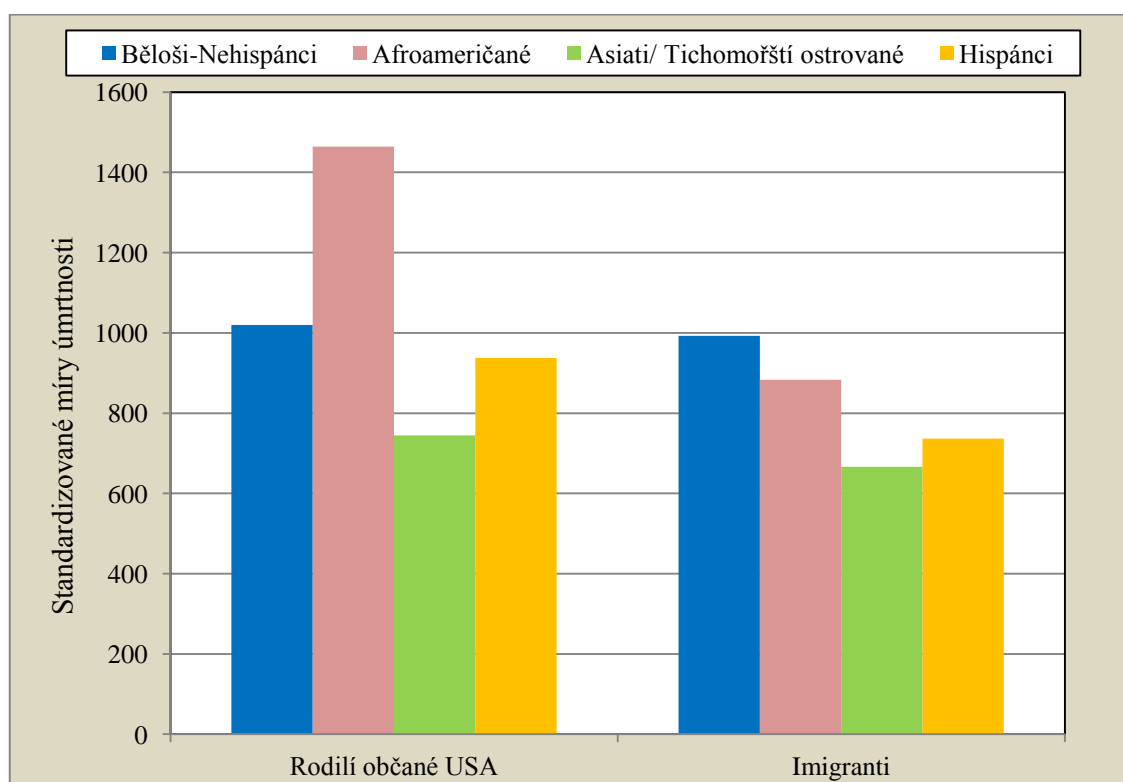
Non-Hispanic White Immigrant= nehispanický bílý imigrant, **US-Born Non-Hispanic White**= rodilý nehispanický běloch, **Black Immigrant**= imigrant černé pleti, **US-Born Black**= rodilý občan černé pleti, **Asian/Pacific Islander Immigrant**= asijský/tichomořský imigrant, **US-Born Asian/Pacific Islander**= rodilý Asiat/Tichomořský ostrovan, **Hispanic Immigrant**= hispanický imigrant, **US-Born Hispanic**= rodilý hispánek

Zdroj: Singh, Hiatt, 2006

V průběhu let 1999 až 2001 měli imigranti v USA o 19 % nižší standardizovanou hrubou míru úmrtnosti (pro obě pohlaví a všechny věky společně) než rodilí občané. U mužů byl rozdíl větší - přistěhovalci měli o 23 % menší standardizovanou hrubou míru úmrtnosti než jejich rodilí druzi (8,47 ‰ ku 10,93 ‰). U žen bylo toto číslo o 16 % menší (6,19 ‰ ku 7,35 ‰), (Singh,Hiatt, 2006, s. 905).

Co se týká národnostních/ etnických minorit, nejnižší standardizovanou hrubou míru úmrtnosti měli přistěhovalci i rodilí Asiaté (muži i ženy) a hispánské imigrantky. Největší rozdíl byl shledán mezi Afroameričany - imigranti měli o 37-40 % nižší standardizovanou úmrtnost než rodilí Afroameričané (Singh,Hiatt, 2006, s. 907), (Graf 14 a 15). Autoři Singh a Siahpush (2001) ve své práci uvedli, že muži se vzděláním kratším než 9 let měli o třetinu vyšší úroveň úmrtnosti než muži s titulem z college. U výdělků byl rozdíl ještě vyšší - muži s ročním příjmem menší než 5000 dolarů měli až o 62 % vyšší úmrtnost než muži s příjmem 50 000 dolarů a více. U mužů obecně je toto riziko vyšší než u žen. Riziko vyšší úrovně úmrtnosti také stoupá pro osoby, které jsou nezaměstnané, nejsou v manželském svazku a také pro obyvatele žijící ve městech. S tímto opět souvisí výše zmíněný imigrantský paradox. Socioekonomický status ovlivňuje střední délku života i úmrtnost, ale imigranti, i když mají obecně nižší nejvyšší dokončené vzdělání a zaměstnání s nižší kvalifikací, mají vyšší naději dožití a nižší úmrtnost.

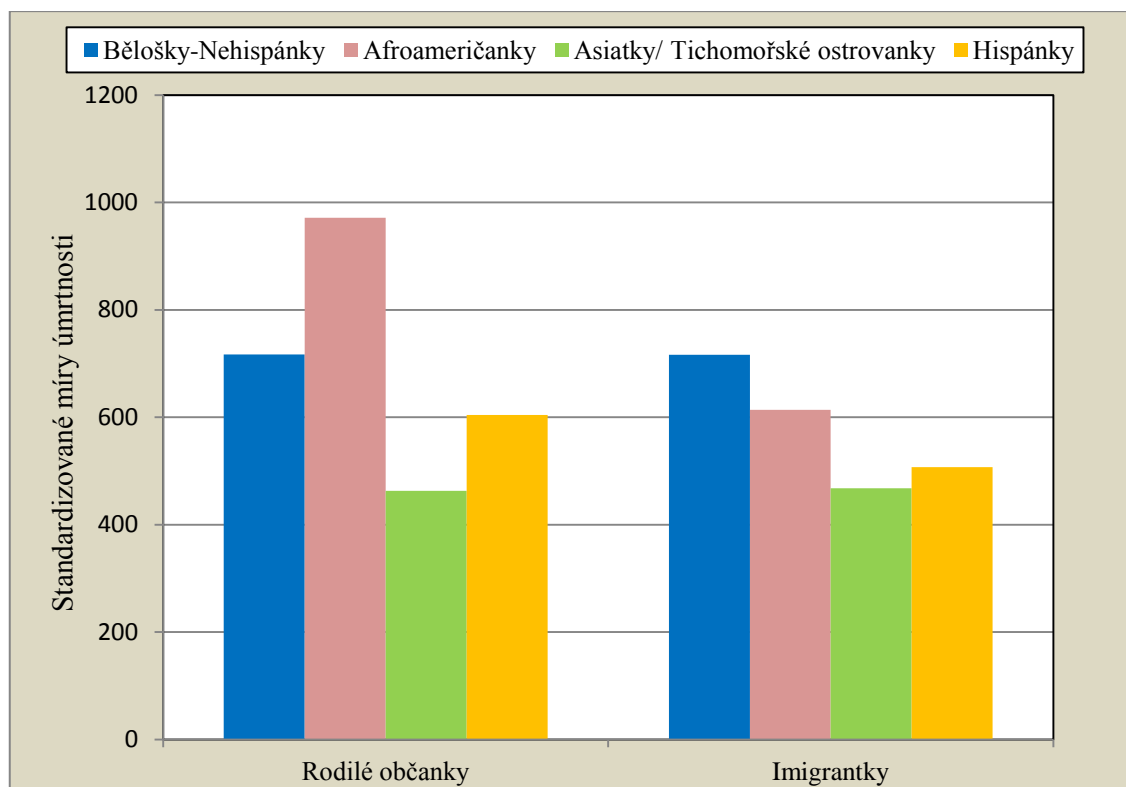
Graf 14: Standardizované míry úmrtnosti mužů, USA, 1999-2001

Poznámka: Jako standard byla použita populace zjištěná při sčítání v roce 2000.

Zdroj: Singh, Hiatt, 2006

Graf 15: Standardizované míry úmrtnosti žen, USA, 1999-2001

Poznámka: Jako standard byla použita populace zjištěná při sčítání v roce 2000.

Zdroj: Singh, Hiatt, 2006

K analýze příčin úmrtí se běžně používá Mezinárodní klasifikace nemocí (MKN). Klasifikace byla zavedena v roce 1893 a příčiny nemocí byly rozděleny do 14 skupin. V průběhu let se aktualizovala a zvětšil se obsah. Nyní se používá její 10. revize s 20 třídami (Klufová, Poláková, 2010, s. 91 - 93), (Příloha 7).

Rozdíly v rámci původu byly nejvyšší u standardizované míry úmrtnosti na zhoubné novotvary a další chronické choroby. V letech 1999 až 2001 měli imigranti muži (o 25 %) a imigrantky ženy (o 20 %) nižší celkovou úroveň standardizované úmrtnosti na zhoubné novotvary než jejich rodilí druzi v USA. V rámci jednotlivých etnických/ národnostních skupin měly všechny přistěhovalecké skupiny, kromě bílých nehispánských žen, nižší standardizovanou úmrtnost na zhoubné novotvary než rodilí Američané stejného původu (Graf 16). Asijské a hispánské přistěhovalecké skupiny měly nejnižší hodnoty ze všech národnostních/ etnických skupin (161,51 a 158,73 na 100 000 obyvatel), (Singh, Hiatt, 2006, s. 907).

Při zaměření na jednotlivé typy zhoubných novotvarů, největší rozdíly jsou u standardizovaných měr úmrtností na rakoviny spojené s užíváním tabákových výrobků. Blue a Fenelon (2011) se ve své práci zabývali rolí vlivu kouření na míru úmrtnosti, kdy přes využití tří statistických metod¹⁹ zjistili, že v roce 2000 měli rodilí Američané vyšší standardizovanou míru úmrtnosti na rakovinu plic než přistěhovaleci. Celková úroveň standardizované úmrtnosti spojená s kouřením

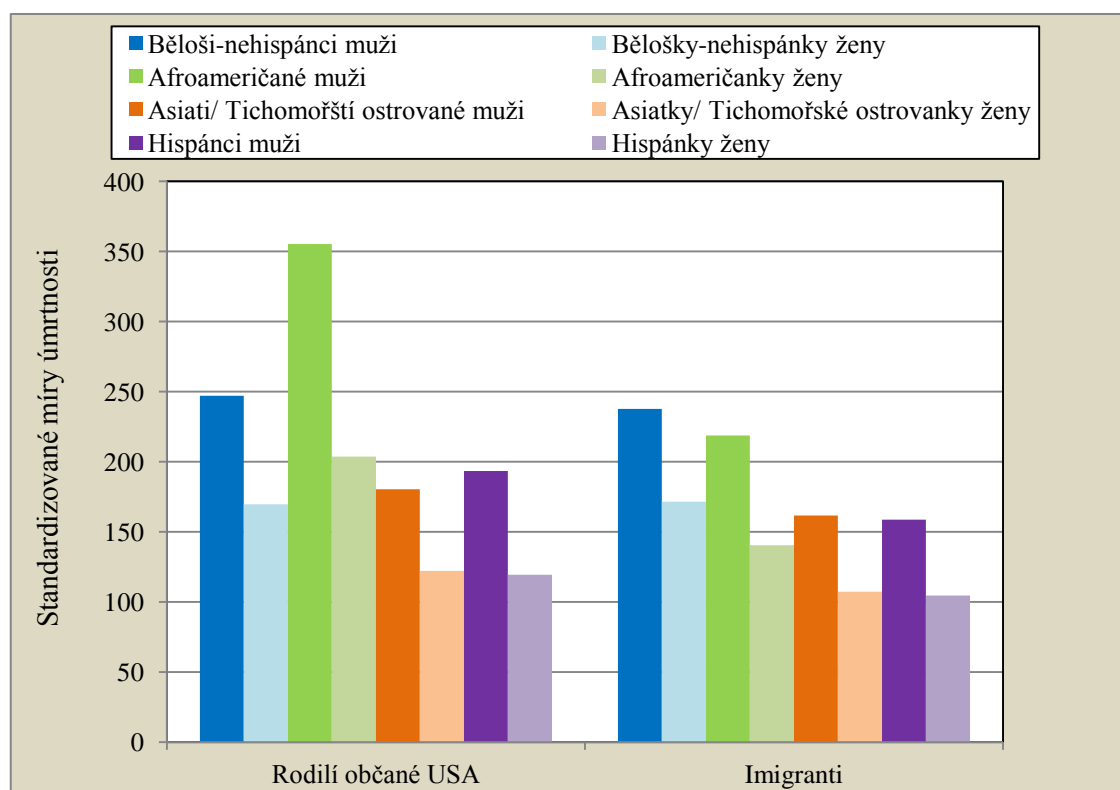
¹⁹ Peto–Lopezova metoda, Preston–Glei–Wilmothova metoda a nová metoda vytvořena pro tento článek (Blue, Fenelon, 2011, str. 787-789).

byla také vyšší mezi rodilými obyvateli než mezi přistěhovanci. Dále zjistili, že nízký výskyt pravidelných kuřáků mezi migranty vysvětluje rozdíly (u mužů z 50 %, u žen až ze 70 %) v naději dožití v dokončeném věku 50 let v porovnání s rodilými Američany.

Imigranti, bez ohledu na věk, měli v letech 1999-2001 o 42 % nižší standardizovanou úmrtnost na zhoubný novotvar plic než rodilí Američané. Mezi další zhoubné novotvary, které vykazovaly nízké standardizované míry úmrtnosti mezi imigranty, patřily zhoubné novotvary tlustého střeva, prostaty a prsou (Singh, Hiatt, 2006, s. 908).

Jiná situace však byla u zhoubných novotvarů žaludku a jater. Imigranti měli skoro dvakrát vyšší standardizované míry úmrtnosti na novotvar žaludku než rodilí občané (9,79 v porovnání s 6,44 na 100 000 mužů a 4,81 v porovnání s 2,73 na 100 000 žen). Ze všech skupin, měli muži Asiáté narození mimo USA nejvyšší míru standardizované úmrtnosti na zhoubný novotvar žaludku (19,04 na 100000), což znamená až třikrát více než nehispanští běloši narození v USA (5,75) a dvakrát více než Asiáté narození v USA (9,14). Stejná tendence byly i u žen Asiatek (Singh, Hiatt, 2006, s. 908).

Graf 16: Standardizované míry úmrtnosti na zhoubné novotvary, USA, 1999-2001

Poznámka: Jako standard byla použita populace zjištěná při sčítání v roce 2000.

Zdroj: Singh, Hiatt, 2006

Nejnižší standardizované míry úmrtnosti v letech 1999-2001 na nemoci srdce a cév, bez ohledu na místo narození, měli muži Asiáté a Hispánci. Naopak nejvyšší hodnotu měli Afroameričané narození v USA, kteří měli o 31 % vyšší úmrtnost než přistěhovalí Afroameričané. U bílých a asijských žen, které se do USA přistěhovaly, byl trend opačný. Měly vyšší standardizovanou

míru úmrtnosti než rodilí bělošky a Asiatky. Imigranti měli také nižší standardizovanou míru úmrtnosti na choroby ledvin (o 18 %) a míru úmrtnosti na cirhózu jater (o 24 %). Také chronická obstrukční choroba plic vykazovala nižší hodnoty úmrtnosti mezi přistěhovanci - až dvakrát nižší - v letech 1999-2001 než u rodilých Američanů (Singh, Hiatt, 2006, s. 908).

Standardizovaná úmrtnost na tuberkulózu, hepatitidu a jiné infekční choroby v čase rostla pro obě skupiny dělené podle místa narození. Úmrtnost na HIV/ AIDS se snižovala rychleji mezi muži než mezi ženami, při zaměření na místo původu, mají přistěhovanci nižší standardizované míry úmrtnosti na HIV/AIDS u mužů o 52 % a u žen o 34 % nižší než rodilí občané.

Přistěhovanci měli také nižší výskyt sebevražd (o 40 % u mužů, o 31 % u žen) a úmrtí podle vnějších příčin (o 23 % u mužů, o 26 % u žen). V porovnání přistěhovanci muži - Asiaté, Hispánci a Afroameričané měli nižší míru sebevražednosti (o 22 %) než rodilí Američané stejného původu. Zatímco ženy bělošky a Asiatky přistěhovalkyně měly o 15 % a 38 % vyšší míry sebevražednosti. Standardizovaná míra úmrtnosti následkem vraždy je jen o 8 % vyšší pro přistěhovance. U žen imigrantek je to naopak, ty mají o 14 % nižší míru úmrtnosti následkem vraždy než rodilé obyvatelky. Nejvyšší standardizované míry ze všech skupin mají Afroameričané bez ohledu na místo narození (Singh, Hiatt, 2006, s. 908).

Mezi návyky ovlivňující zdraví člověka je jedním z nejrizikovějších faktorů kouření. Mezi skupinu s nejnižší prevalencí kouření patřili v roce 2003 imigranti černé pleti (Singh, Hiatt 2006; Dey, Lucas 2006). Mezi dospělými rodilými černé pleti byl třikrát větší výskyt pravidelného kouření než mezi přistěhoválými (23,8 % v porovnání s 8,4 %). U obou populací podle původu bylo nejvíce kuřáků bělochů (Dey, Lucas, 2006, s. 5).

Kvalitu života také ovlivňuje obezita, která se v letech 1998 až 2003 nejvíce vyskytovala u dospělých rodilých občanů USA (22,9 % ku 15,7 % u přistěhovalců). Prevalence obezity byla nejvyšší mezi rodilými Afroameričany (33,1 %) v porovnání s dalšími rasovými/ etnickými skupinami obou dvou původů. Všechny rasové/ etnické skupiny rodilých obyvatel USA byly více obézní než jejich přistěhoválí druzi (Dey, Lucas, 2006, s. 5). Vzrůstala také obezita u jindy subtilnějších Asiaticů (Singh, Hiatt, 2006, s. 905).

Velmi rizikové faktory ovlivňující zdravotní stav obyvatel jsou vysoký krevní tlak, vysoký cholesterol, diabetes, kardiovaskulární choroby a jiné. Mezi imigranty byla nižší prevalence těchto onemocnění než mezi rodilými obyvateli (Singh, Hiatt 2006, Dey, Lucas 2006). Nejvyšší výskyt hypertenze (34,7 %) a nemocí srdce a cév (8,3 %) byl mezi rodilými Afroameričany, v porovnání s dalšími rasovými/etnickými skupinami obou dvou původů. Cukrovka nejvíce postihovala Afroameričany a Hispánci obou skupin podle původu (Dey, Lucas, 2006, s. 6), (Tabulka 2).

Tabulka 2: Standardizované procentuální zastoupení (se směrodatnou odchylkou) dospělých vystavených rizikovým faktorům a chronickým nemocem, USA, 1998- 2003

Vybrané rizikové faktory nebo chronické choroby	Rodilí Američané					Narození mimo USA				
	Total	Nehispánci				Total	Nehispánci			
		Běloši	Afroameričané	Asiaté	Hispanci		Běloši	Afroameričané	Asiaté	Hispanci
Obezita	22,9 (0,14)	20,8 (0,16)	33,1 (0,38)	10,7 (1,43)	29,8 (0,55)	15,7 (0,28)	14,0 (0,61)	18,5 (1,08)	5,1 (0,45)	21,0 (0,44)
Pravidelné kouření	24,0 (0,18)	24,3 (0,20)	23,8 (0,38)	15,2 (1,42)	20,1 (0,42)	14,1 (0,27)	19,3 (0,72)	8,4 (0,67)	11,9 (0,61)	14,1 (0,35)
Diabetes	6,1 (0,07)	5,3 (0,07)	10,1 (0,24)	5,6 (0,79)	10,8 (0,36)	6,0 (0,20)	4,4 (0,33)	8,2 (0,84)	5,6 (0,48)	7,4 (0,33)
Hypertenze	24,3 (0,13)	22,9 (0,15)	34,7 (0,35)	23,9 (1,81)	24,5 (0,47)	19,8 (0,30)	20,1 (0,58)	26,7 (1,03)	18,9 (0,70)	19,3 (0,39)
Kardiovaskulární choroby	7,6 (0,07)	7,4 (0,08)	8,3 (0,21)	6,6 (0,82)	7,6 (0,29)	5,7 (0,18)	6,9 (0,33)	3,9 (0,72)	4,5 (0,44)	5,2 (0,26)

Zdroj: Dey, Lucas, 2006

Mezi další okolnosti ovlivňující zdraví Američanů je dostupnost lékařské péče a sjednané zdravotní pojištění. V USA je zdravotní péče velmi nákladná, a ne každý si ji může dovolit. Mezi roky 1998 až 2003 (Tabulka 3) byla mezi dospělými nepojištěna cca čtvrtina lidí narozených mimo USA, oproti tomu jen 10,6 % rodilých občanů. Mezi imigranty patří nejvíce nepojištěných do skupiny Hispanců (36,8 %), za nimi Afroameričanů (22,5 %), Asiatů (14,8 %) a bělochů (12,8 %). Přistěhovalci měli menší tendenci mít „svého“ doktora či místo ošetření (76,4 %), oproti rodilým občanům (87,7 %). Nejvíce byl tento rozdíl znát mezi Hispanci, rodilí občané tohoto etnika měli až dvakrát větší tendenci nemít obvyklé místo ošetření než přistěhovalí Hispanci (31 % v porovnání s 16 %). Návštěva doktora v posledních 12 měsících byla více frekventovaná mezi rodilými občany než mezi imigranty (82 % ku 71 %), (Dey, Lucas, 2006, s. 5). Přistěhovalci také méně navštěvovali preventivní prohlídky, jako mamograf, screening rekta či prostaty. Možné vysvětlení lze najít v kulturních a jazykových bariérách mezi imigranty (Singh, Miller, 2004, s. 1).

Tabulka 3: Standardizované procentuální zastoupení (se směrodatnou odchylkou) dostupnosti lékařské péče a její využití, USA, 1998-2003

Vybrané charakteristiky	Rodilí Američané					Narození mimo USA				
	Total	Nehispánci				Total	Nehispánci			
		Běloši	Afroameričané	Asiaté	Hispanci		Běloši	Afroameričané	Asiaté	Hispanci
Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Zdravotní pojištění										
Soukromé	73,4 (0,23)	78,2 (0,24)	56,5 (0,57)	85,2 (1,46)	57,4 (0,63)	53,4 (0,51)	70,5 (0,94)	56,7 (1,44)	65,1 (1,03)	37,3 (0,61)
Státní	5,6 (0,10)	4,0 (0,10)	13,6 (0,38)	3,6 (0,88)	12,5 (0,41)	8,9 (0,29)	6,2 (0,57)	7,9 (0,77)	8,8 (0,66)	12,5 (0,45)
Jiné	6,9 (0,10)	6,3 (0,10)	11,3 (0,24)	4,4 (0,90)	10,5 (0,34)	7,6 (0,22)	7,7 (0,34)	8,7 (0,84)	8,5 (0,61)	7,5 (0,33)
Nepojištění	10,6 (0,12)	9,4 (0,14)	14,7 (0,30)	6,0 (0,84)	15,8 (0,39)	25,7 (0,40)	12,8 (0,61)	22,5 (1,18)	14,8 (0,75)	36,8 (0,55)
Obvyklé místo ošetření										
Obvyklé místo ošetření	87,7 (0,13)	88,1 (0,15)	87,1 (0,30)	89,1 (1,10)	83,6 (0,42)	76,4 (0,39)	84,9 (0,63)	82,1 (1,09)	81,7 (0,75)	69,4 (0,55)
Návštěva lékaře během 12 měsíců										
Žádná	17,6 (0,14)	16,9 (0,16)	19,0 (0,39)	14,6 (1,39)	23,5 (0,48)	29,0 (0,39)	21,6 (0,77)	21,4 (1,16)	26,0 (0,81)	34,9 (0,53)
1-3 návštěvy	43,1 (0,17)	43,4 (0,20)	42,5 (0,39)	46,2 (2,40)	40,4 (0,56)	41,6 (0,40)	44,8 (0,83)	46,1 (1,40)	45,7 (0,96)	37,4 (0,53)
4-9 návštěv	24,4 (0,14)	24,7 (0,16)	24,5 (0,37)	24,5 (1,87)	21,6 (0,43)	19,2 (0,30)	21,8 (0,62)	21,7 (1,17)	19,2 (0,80)	17,4 (0,41)
10 a více návštěv	14,8 (0,12)	15,0 (0,14)	14,0 (0,30)	14,7 (1,79)	14,5 (0,41)	10,2 (0,24)	11,9 (0,51)	10,9 (0,93)	9,0 (0,56)	10,3 (0,36)

Zdroj: Dey, Lucas, 2006

U sebehodnocení fyzického zdraví dospělými, byli více spokojeni rodilí občané (64 %), než lidé narození mimo USA (61 %). Toto tvrzení ovšem neplatí pro rodilé Američany černé pleti, kteří hodnotili své zdraví horší než přistěhovalci (51 % v porovnání s 64 %). V počtu prostonaných dní, kdy respondenti byli doma v posteli, převládali rodilí občané (38 %) nad přistěhovalci (27 %). Co se týká sebehodnocení psychického stavu, jsou si rodilí občané a přistěhovalci rovni ve výskytu symptomů různých psychických chorob za posledních 30 dní (oba 3 %). Při zaměření na jednotlivé skupiny je více lidí se symptomy mezi rodilými Afroameričany a Hispanci než u stejných skupin přistěhovalců. U rodilých i příchodících pociťovali nejvíce symptomů Hispanci, a poté Afroameričané (Dey, Lucas, 2006, s. 5). Psychické problémy spojené se změnou místa bydliště jsou spjaté i dobou, která uběhla od přistěhování. Portes a Rumbaud (1996) ve své knize uvádějí, že první rok imigranti hodnotí své mentální zdraví nejhůře, jelikož příchod je spojen s velkým stresem. S postupem času a zvykáním si na nové podmínky, se psychická pohoda ustaluje a další roky se nesou ve znamení většího uklidnění.

V analýze rizik a prevalence nemocí se nesmí opomenout i otázka délky pobytu v USA. Ta totiž mění návyky a způsob života, a může tím ovlivnit výskyt nemocí. Při analýze vlivu délky pobytu v USA na zdraví v práci Deye a Lucase (2006), nebyly zaznamenány signifikantní rozdíly u populací, kromě Hispanců, kteří měli vyšší výskyt kardiovaskulárních onemocnění, obezity a hypertenze. Hispanci žijící v USA déle než 5 let měli vyšší prevalenci vysokého krevního tlaku (20 %) a nemocí srdce a cév (5 %), v porovnání s novějšími příchodci (13 % u hypertenze a 4 % u kardiovaskulárních chorob). S prodlužujícím se pobytem v zemi hodnotili bílí imigranti svoje zdraví pozitivněji (67 %), udávali také nižší výskyt symptomů některé psychické nemoci než novější imigranti (59 %). Naopak tomu bylo u imigrantů z Afriky. Ti, co žili v USA déle, hodnotili svoje zdraví méně pozitivně (63 %) než novější přistěhovalci (75 %).

Kapitola 5

Závěr

Cílem práce bylo popsat a zhodnotit vývoj obyvatelstva imigrantů v populaci USA. Předmětem zájmu bylo také porovnání možných rozdílů mezi imigranty a rodilými Američany s ohledem na rasovou/ etnickou příslušnost. Podle výsledků analýz existují rozdíly mezi populacemi USA i v rámci přistěhovalecké populace samotné. Obecně imigranti, kteří již mají americké občanství se v sociálních charakteristikách více podobají většinové nativní populaci Američanů, než imigranti bez občanství. Otázku zde ale hraje i doba pobytu, tudíž i možnost občanství získat. Rozdíly lze najít i v původu imigrantů, Evropané a přistěhovatelci z jiných oblastí mají demografické chování spíše podobné americké nativní společnosti. Největší rozdíly demografického chování jsou zaznamenány u hispánské populace, která se obecným trendům vymyká.

I. Jako úvodní podkapitola byla zvolena analýza migrace, aby se popsaly meziroční trendy v migračních proudech Spojených států amerických. V letech 2000 až 2011 nebyl zaznamenán jednotný nárůst nebo pokles imigrace, ale objevovaly se výkyvy. Očekávaný pokles imigračního proudu po roce 2001 se neprojevil hned, ale až v roce 2003, nejnižší absolutní hodnotou počtu trvale příchozích v celém sledovaném období (704 tisíc osob). Postupným zpřísněním kontrol, zavedením zákona Homeland Security Act of 2002 a stálým příchodem imigrantů přes rodinný typ přistěhovaleckých víz, se nižší imigrace permanentních imigrantů projevila právě v roce 2003. Pokles byl však zaznamenán jen tento rok, v dalších letech se zvýšil příchod nových trvalých imigrantů nad 1 milion každý rok. Snížení v roce 2007 a následná stagnace byla již připisována celosvětové ekonomické krizi. S přihlédnutím k těmto faktům je hypotéza zamítnuta, jelikož se nepotvrdil trvalý pokles zapříčiněný zpřísněním imigrační politiky USA. Restrikce měly vliv především na víza dočasná, tedy neimigrantská. Po roce 2001 byl zaznamenán odliv dočasných návštěvníků, jelikož obstarat si víza, hlavně pro nečleny VWP, bylo velmi obtížné (Neiman, Swagel, 2009, s. 2).

II. Největší podíl imigrantů byl nepřekvapivě v ekonomicky aktivní složce obyvatelstva. V čase se její poměr v celé populaci přistěhovalců pohyboval od hodnoty 82,1 % v roce 1998 až na 83,1 % v roce 2012. Na před-produktivní složku připadalo v celém období menší zastoupení než na post-produktivní skupinu. V roce 2012 bylo v populaci imigrantů 65 a více let věku 12,4 %, v populaci 0-14 let věku jen 4,5 %. Index ekonomického zatížení přistěhovalců je oproti nativní populaci nižší, ale je to jen díky menší dětské složce. Post-produktivní složka je u obou populací přibližně stejně procentuálně zastoupená.

Při analýze pohlavně-věkové struktury (Graf 3 a 4), je patrné, že pyramida za rodilé obyvatelstvo Spojených států spadá do stacionárního typu, je pravidelná a bez výrazných zářezů. „Tento typ vzniká dlouhotrvajícím poklesem porodnosti při dané úrovni intenzity úmrtnosti. (...) Před-produktivní složka jen nahrazuje reprodukční, takže obyvatelstvo početně neroste.“ (Klufová, Poláková, 2010, s. 61). Oproti tomu populace imigrantů má svoji pohlavně-věkovou strukturu velmi specifickou, s velkými výkyvy mezi jednotlivými složkami a velkým zastoupením ekonomicky aktivní skupiny.

Jak už bylo zmíněno v zadání hypotézy, imigrují většinou dospělí jedinci, kteří v USA mohou následně založit rodinu, tudíž dítě dostane americké občanství a nespadá již do třídění „narozen mimo USA“. Mezi hlavní důvody imigrace patří zaměstnání. Jedná se o níže kvalifikované osoby, které hledají práci s vyšším výdělkem než v jejich rodné zemi, ale i o vysoce kvalifikované osoby, které spadají do kategorie pracovních imigrantských víz a jsou pro USA obohacím.

III. V celém zkoumaném období, v letech 1998 až 2010, měly imigrantky vyšší úhrnnou plodnost, vždy přes hodnotu 2,1 dítěte na jednu ženu, a mezi největší přispěvatelky patřily ženy pocházející z Latinské Ameriky. I když byla úhrnná plodnost imigrantek vyšší než rodilých Američanek, nevykazuje celková úhrnná plodnost všech Američanek o moc vyšší hodnoty než v jiných západních zemích. Úhrnná plodnost byla zhruba stejně velká (okolo 2 dětí na jednu ženu), ať už bereme v potaz populaci s imigranty nebo bez nich. Zajímavá okolnost, která je nad rámec zkoumání v této práci, je spjata s odlišným chováním imigrantek a jejich protějšky v původní zemi. Ženy, které přišly do USA měly tendenci mít více dětí než ženy, které v zemi zůstaly. Jednoznačné vysvětlení neexistuje, odborníci se přiklánějí k několika vysvětlením. Ženy jsou plné optimismu, že mohou žít v nové zemi, nebo mají imigrantky nějaký rys odlišný od krajanek, které v zemi zůstaly a třetím důvodem může být státní podpora žen s nízkým příjmem (Camarota, 2005).

IV. Populace narozená mimo území USA měla vyšší naději dožití při narození a nižší intenzitu úmrtnosti oproti rodilým Američanům, tudíž je čtvrtá hypotéza zamítnuta. Původní předpoklad byl fakt, že lidé s nižším socioekonomickým statusem a horším přístupem ke zdravotní péči, budou mít nižší naději dožití a vyšší standardizovanou hrubou míru úmrtnosti. Ale právě imigranti se i přes horší sociální postavení dožívají vyššího věku a mají nižší standardizovanou hrubou míru úmrtnosti než rodilí Američané. Jedná se o tzv. imigrantský paradox. V průběhu let 1999 až 2001 měli imigranti souhrnně naději dožití při narození 80 let a rodilí Američané 76,6 let. Nejnižší hodnoty připadaly u mužů rodilým Afroameričanům (67,5 let) a nejvyšší asijským přistěhovalcům (80,7 let). U žen byla opět nejnižší střední délka života u rodilých Afroameričanek (74,6 let) a nejvyšší pro rodilé Asiatky (86 let).

V průběhu let 1999 až 2001 měli imigranti v USA o 19 % nižší standardizovanou hrubou míru úmrtnosti než rodilí Američané, bez ohledu na věk a pohlaví. U mužů byla hodnota pro přistěhovalce 8,47 ‰ ku 10,93 ‰ pro nativní Američany. Imigrantky měly hodnotu 6,19 ‰ a rodilé Američanky opět míru vyšší - 7,35 ‰. Pozitivnější čísla pro imigranty vykazovaly i některé standardizované míry úmrtnosti podle příčin (například zhoubný novotvar plic nebo

kardiovaskulární choroby). Naopak u zhoubného novotvaru žaludku měli vyšší standardizovanou míru úmrtnosti právě imigranti.

V této práci bylo možno získat představu o tendencích v rámci populací žijících v USA, s hlavním zaměřením na populaci narozenou mimo USA. Téma je to velmi široké, nedala se postihnout všechna témata, která by podala ucelenější obrázek o imigrantech. Předmětem dalšího studia by mohla být hlubší analýza, která detailněji představí trendy například v diferenční plodnosti či specifických příčinách smrti a důvodech rozdílnosti v rámci populace imigrantů.

Seznam použité literatury

- BANKSTON, C. L. *Encyclopedia of American immigration, 3 Vol. Set*. Pasadena, California: Salem Press, 2010. ISBN 978-1-58765-599-9.
- BARŠOVÁ, A., BARŠA, P. *Přistěhovalectví a liberální stát: imigrační a integrační politiky v USA, západní Evropě a Česku*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita v Brně, Mezinárodní politologický ústav, 2005. ISBN 80-210-3875-6.
- BRIGGS, A. *Kdy, kde, proč: [nejdramatičtější historické události, které změnily svět]*. 1. vydání. Překlad Michal Strenk. Praha: Reader's Digest Výběr, 1997. ISBN 80-902-0696-4.
- BROTHERTON, D., KRETSEDEMAS, P. *Keeping out the other: a critical introduction to immigration enforcement today*. New York: Columbia University Press, 2008. ISBN 02-311-4129-7.
- CIESLIK, T., FELSEN, D., KALAITZIDIS, A. *Immigration: A Documentary and Reference Guide*. 1. vydání. Westport, Connecticut: Greenwood Press, 2009. ISBN 978-0-313-34910-2.
- DRBOHLAV, D., UHEREK, Z. *Reflexe migračních teorií*. [online] Geografie – Sborník České geografické společnosti. Roč. 112, č. 2 (2007), s. 125-141. ISSN 1212-0014[cit. 2014-05-24]. Dostupné z WWW: <<https://web.natur.cuni.cz/ksgrrsek/illegal/clanky/Uherek-Teorie.pdf>>.
- GIDDENS, A. *Sociologie*. 1. vydání, aktualizované a rozšířené. Praha: Argo, 2013. ISBN 978-802-5708-071.
- KALIBOVÁ, K. *Úvod do demografie*. 2. vydání. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 80-246-0222-9.
- KALIBOVÁ K., PAVLÍK Z. *Mnohojazyčný demografický slovník: český svazek*. 2. vydání. Praha: Česká demografická společnost, Acta demographica, 2005. ISBN 80-239-4864-4.
- Kronika lidstva*. 4. vydání, doplněné. Editor Bodo Harenberg. Praha: Fortuna Print, 1995. ISBN 80-85873-42-7.
- PORTES, A., DEWIND, J. *Rethinking migration: new theoretical and empirical perspectives*. New York: Berghahn Books, 2007. ISBN 978-184-5455-439.
- PORTES, A., RUMBAUT, R.G. *Immigrant America: a portrait*. 2nd ed. Berkeley: University of California Press, 1996. ISBN 05-202-0765-3.
- SOWELL, T. *Migrations and Cultures: A World View*. New York: BasicBooks, 1996. ISBN 04-650-4588-X.
- KLEMENČIČ, M. *Migrations in History*: In Isaacs, A.K. eds. *Immigration and Emigration in Historical Perspective*. Pisa: Plus - Pisa University Press, 2007, s. 27-54. ISBN 978-88-8492-498-8.
- KLUFOVÁ, R., POLÁKOVÁ, Z. *Demografické metody a analýzy: demografie české a slovenské populace*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. ISBN 978-807-3575-465.

KOVEN, S. G., GÖTZKE F. *American immigration policy: confronting the nation's challenges*. New York: Springer, 2010. ISBN 978-038-7959-405.

SMITH, R. M. *Migration and Immigration: A Study in Social Science*. New York: C. Scribner's sons 1890. ISBN 97-811-4305-473.

United States Immigration Handbook: Strategic and Practical Information. International Business Publications USA, 2010. ISBN 1-4387-5491-4.

Seznam použitých internetových zdrojů

Americké centrum. Státy. [online]. [2014] [cit. 2014-08-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.americkecentrum.cz/stat>>.

BLUE, L., FENELON, A. *Explaining low mortality among US immigrants relative to native-born Americans: the role of smoking*[online] International Journal of Epidemiology; No. 40, s. 786–793. Oxford University Press, 2011. [cit. 2014-07-17]. Dostupné z WWW: <<http://ije.oxfordjournals.org/content/early/2011/02/14/ije.dyr011.full.pdf+html>>.

CAMAROTA S. A. *Projecting Immigration's Impact*. [online]. Center for Immigration Studies. Únor 2012 [cit. 2014-08-05]. Dostupné z WWW: <<http://cis.org/projecting-immigrations-impact-on-the-size-and-age-structure-of-the-21st-century-american-population>>.

CAMAROTA S. A. *A Birth rates Among Immigrants*. [online]. Center for Immigration Studies. 2005 [cit. 2014-08-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.cis.org/ImmigrantBirthRates-FertilityUS>>.

Civil Liberty. *Illegal or Undocumented*. [online]. © 2014 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z WWW: <http://civilliberty.about.com/od/immigrantsrights/qt/illegal_undoc.htm>.

DEY, A.N., LUCAS, J.W. *Physical and mental health characteristics of U.S.-and foreign-born adults: United States, 1998–2003* [online] Advance data from vital and health statistics; no 369. Hyattsville, Maryland: National Center for Health Statistics. 2006. [cit. 2014-07-14]. Dostupné z WWW: <<http://www.cdc.gov/nchs/data/ad/ad369.pdf>>.

GIBSON, C., JUNG, K. *Historical Census Statistics on the Foreign-Born Population of USA: 1850 to 2000*. [online] Population Division Working Paper; No. 81. U.S.Census Bureau. 2006 [cit. 2014-07-29]. Dostupné z WWW: <<https://www.census.gov/population/www/documentation/twps0081/twps0081.pdf>>.

Illegal Aliens. *U. S. Home*. [online]. © 2014 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.illegalaliens.us/>>.

Immigration Policy Center. *The DREAM Act*. [online]. 18.5.2011 [cit. 2014-06-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.immigrationpolicy.org/just-facts/dream-act>>.

Immigration Policy in the United States. [online]. The Congress of the United States, Congressional Budget Office. 2006. [cit. 2014-04-20] Dostupné z WWW: <<http://cbo.gov/sites/default/files/cbofiles/ftpdocs/70xx/doc7051/02-28-immigration.pdf>>.

Internal Revenue Service. *Immigration Terms and Definitions Involving Aliens* [online]. 15. 1. 2014 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z WWW: <<http://www.irs.gov/Individuals/International-Taxpayers/Immigration-Terms-and-Definitions-Involving-Aliens>>.

Migration Policy Institute. *Immigration and the United States: Recession*. [online]. 20. 1. 2010 [cit. 2014-08-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.migrationpolicy.org/article/immigration-and-united-states-recession-affects-flows-prospects-reform/#top>>.

Migration Policy Institute. *U. S. Immigration Trends*. [online]. [2014] [cit. 2014-06-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.migrationpolicy.org/programs/data-hub/us-immigration-trends>>.

Ministerstvo vnitra ČR. *Migrace*. [online]. © 2014 [cit. 2014-06-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/migrace-novy-clanek-890951.aspx?q=Y2hudW09NQ%3D%3D>>.

Ministerstvo zahraničních věcí ČR A. *USA-Cestování*. [online]. [2014] [cit. 2014-06-02]. Dostupné z WWW: <http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/severni_amerika/usa/cestovani/visa.html>.

Ministerstvo zahraničních věcí ČR B. *USA- Ekonomická charakteristika země*. [online]. [2014] [cit. 2014-08-02]. Dostupné z WWW: <https://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/severni_amerika/usa/ekonomika/ekonomicka_charakteristika_zeme.html>.

National Center for Education Statistics. *Education Indicators*. [online]. [2014] [cit. 2014-08-02]. Dostupné z WWW: <<http://nces.ed.gov/pubs/eiip/eiip1s01.asp>>.

NEIMAN, B., SWAGEL, P. *The Impact of Post-9/11 Visa Policies on Travel to the United States* [online] University of Chicago, Booth School of Business, 2009. [cit. 2014-08-9]. Dostupné z WWW: <<http://faculty.chicagobooth.edu/brent.neiman/research/VWP.pdf>>.

O Americe. *Americké regiony*. [online]. [2014] [cit. 2014-05-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.oamerice.com/2011/09/americke-regiony-aneb-aljaska-je-zapad.html>>.

SINGH, G. K., HIATT, R. A. *Trends and disparities in socioeconomic and behavioural characteristics, life expectancy, and cause-specific mortality of native-born and foreign-born populations in the United States, 1979–2003*. [online] International Journal of Epidemiology; No. 35, s. 903–919. Oxford University Press, 2006. [cit. 2014-07-17]. Dostupné z WWW: <<http://ije.oxfordjournals.org/content/35/4/903.full.pdf+html>>.

SINGH, G. K., MILLER B. A. *Health, Life Expectancy, and Mortality Patterns Among Immigrant Populations in the United States*. [online] Revue Canadienne de Santé Publique; Vol. 95, No. 3, 2004. [cit. 2014-07-16]. Dostupné z WWW: <<http://journal.cpha.ca/index.php/cjph/article/viewFile/506/506>>.

SINGH, G. K., SIAHPUSH, M. *All-Cause and Cause-Specific Mortality of Immigrants and Native Born in the United States*. [online] American Journal of Public Health; Vol. 91, No. 3, 2001. [cit. 2014-07-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1446566/pdf/11236403.pdf>>.

The White House. *Immigration*. [online]. [2014] [cit. 2014-06-03]. Dostupné z WWW: <http://www.whitehouse.gov/issues/immigration>>.

U. S. Census Bureau A. *About Foreign-Born Population*. [online]. 19. 6. 2013 [cit. 2014-07-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.census.gov/topics/population/foreign-born/about.html>>.

- U. S. Census Bureau B. *2010 Census Summary File 1*. [online]. Technical Documentation, Economics and Statistics Administration. 2012. [cit. 2014-07-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.census.gov/prod/cen2010/doc/sf1.pdf641-646>>.
- U. S. Census Bureau C. *Metropolitan and Micropolitan Statistical Areas*. [online]. [2014] [cit. 2014-07-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.census.gov/population/metro/>>.
- U.S Census Bureau D. *Movers by Type of Move and Reason for Moving: 2010*. [online]. 2012 [cit. 2014-08-08]. Dostupné z WWW: <<https://www.census.gov/compendia/statab/2012/tables/12s0030.pdf>>
- U. S. Citizenship and Immigration Services A. *Green Card*. [online]. 13. 5. 2011 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z WWW: <<http://www.uscis.gov/greencard>>.
- U. S. Citizenship and Immigration Services B. *Green Card Through Family*. [online]. 13. 5. 2011 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z WWW: <<http://www.uscis.gov/green-card/green-card-through-family>>.
- U. S. Citizenship and Immigration Services C. *Green Card Through a Job*. [online]. 14. 6. 2011 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z WWW: <<http://www.uscis.gov/green-card/green-card-through-job>>.
- U. S. Customs and Border Protection. *Border Patrol Overview*. [online]. [2014] [cit. 2014-05-20]. Dostupné z: <<http://www.cbp.gov/border-security/along-us-borders/overview>>.
- U. S. Visas. *Visa Waiver Program*. [online]. 2014 [cit. 2014-02-04]. Dostupné z WWW: <<http://travel.state.gov/content/visas/english/visit/visa-waiver-program.html>>.
- Visa Now. *Employment-Based Green Cards*. [online]. ©1998-2013 [cit. 2014-06-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.visanow.com/employment-based-eb-green-cards/>>.
- Velvyslanectví Spojených států amerických. *ESTA*. [online]. [2014] [cit. 2014-02-04]. Dostupné z WWW: <<http://czech.prague.usembassy.gov/esta.html>>.

Seznam použitých datových zdrojů

- CURRENT POPULATION SURVEY. 1998a. *Foreign born population*. [online]. U. S. Census Bureau. [cit. 2014-07-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.census.gov/population/foreign/data/cps1998.html>>.
- CURRENT POPULATION SURVEY. 1998b. *Fertility of American Women*. [online]. U. S. Census Bureau. [cit. 2014-06-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.census.gov/hhes/fertility/data/cps/1998.html>>.
- CURRENT POPULATION SURVEY. 1999. *Foreign born population*. [online]. U. S. Census Bureau. [cit. 2014-07-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.census.gov/population/foreign/data/cps1999.html>>.
- CURRENT POPULATION SURVEY. 2000a. *Foreign born population*. [online]. U. S. Census Bureau. [cit. 2014-07-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.census.gov/population/foreign/data/cps2000cen.html>>.
- CURRENT POPULATION SURVEY. 2000b. *Fertility of American Women*. [online]. U. S. Census Bureau. [cit. 2014-06-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.census.gov/hhes/fertility/data/cps/2000.html>>.
- CURRENT POPULATION SURVEY. 2002a. *Foreign born population*. [online]. U.S.Census Bureau. [cit. 2014-07-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.census.gov/population/foreign/data/cps2002.html>>.
- CURRENT POPULATION SURVEY. 2002b. *Fertility of American Women*. [online]. U. S. Census Bureau. [cit. 2014-06-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.census.gov/hhes/fertility/data/cps/2002.html>>.
- CURRENT POPULATION SURVEY. 2003. *Foreign born population*. [online]. U. S. Census Bureau. [cit. 2014-07-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.census.gov/population/foreign/data/cps2002.html>>.
- CURRENT POPULATION SURVEY. 2004a. *Foreign born population*. [online]. U. S. Census Bureau. [cit. 2014-07-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.census.gov/population/foreign/data/cps2004.html>>.
- CURRENT POPULATION SURVEY. 2004b. *Fertility of American Women*. [online]. U. S. Census Bureau. [cit. 2014-06-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.census.gov/hhes/fertility/data/cps/2004.html>>.
- CURRENT POPULATION SURVEY. 2006a. *Foreign born population*. [online]. U. S. Census Bureau. [cit. 2014-07-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.census.gov/population/foreign/data/cps2006.html>>.

- CURRENT POPULATION SURVEY. 2006b. *Fertility of American Women*. [online]. U. S. Census Bureau. [cit. 2014-06-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.census.gov/hhes/fertility/data/cps/2006.html>>.
- CURRENT POPULATION SURVEY. 2008a. *Foreign born population*. [online]. U. S. Census Bureau. [cit. 2014-07-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.census.gov/population/foreign/data/cps2008.html>>.
- CURRENT POPULATION SURVEY. 2008b. *Fertility of American Women*. [online]. U. S. Census Bureau. [cit. 2014-06-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.census.gov/hhes/fertility/data/cps/2008.html>>.
- CURRENT POPULATION SURVEY. 2009. *Foreign born population*. [online]. U. S. Census Bureau. [cit. 2014-08-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.census.gov/population/foreign/data/cps2009.html>>.
- CURRENT POPULATION SURVEY. 2010a. *Foreign born population*. [online]. U. S. Census Bureau. [cit. 2014-07-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.census.gov/population/foreign/data/cps2010.html>>.
- CURRENT POPULATION SURVEY. 2010b. *Fertility of American Women*. [online]. U. S. Census Bureau. [cit. 2014-06-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.census.gov/hhes/fertility/data/cps/2010.html>>.
- CURRENT POPULATION SURVEY. 2012. *Foreign born population*. [online]. U. S. Census Bureau. [cit. 2014-07-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.census.gov/population/foreign/data/cps2012.html>>.
- Key statistics- migration. [online]. Organisation for Economic Co-operation and Development. [2014] [cit. 2014-07-31]. Dostupné z WWW: <<http://www.oecd.org/els/mig/keystat.htm>>.
- State Demographic Data 2012.[online]. Migration Policy Institute [2014] [cit. 2014-07-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.migrationpolicy.org/data/state-profiles/state/demographics/US>>.

Přílohy

Příloha 1: Účastníci bezvízového styku s USA - Visa Waiver Program (38 států)

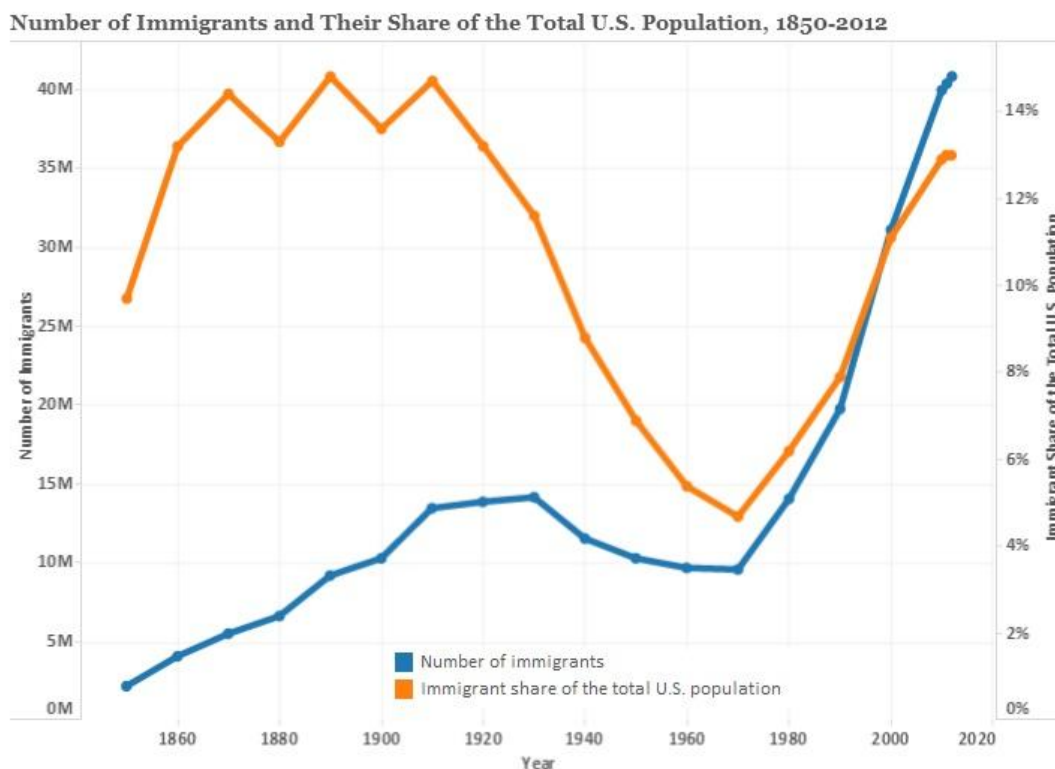
- Andora Austrálie
- Belgie Brunej
- Česká republika
- Dánsko
- Estonsko
- Finsko Francie
- Chile
- Island Irsko Itálie
- Japonsko Jižní Korea
- Lotyšsko Lichtenštejnsko Litva Lucembursko
- Malta Maďarsko Monako
- Nizozemsko Norsko Německo Nový Zéland
- Portugalsko
- Rakousko
- Řecko
- San Marino Singapur Slovensko Slovinsko
- Španělsko Švédsko Švýcarsko
- Tajwan
- Velká Británie

Zdroj: U.S. Visas

Příloha 2: 13 původních kolonií USA

Zdroj: Americké centrum

Příloha 3: Počet imigrantů a jejich podíl na celkové populaci USA, 1850- 2012

Poznámka: **Year** = rok, **Number of Immigrants**= počet imigrantů, **Immigrant Share of the Total U.S. Population**= podíl imigrantů na celkové americké populaci; značka **M**= milion

Zdroj: Migration Policy Institute

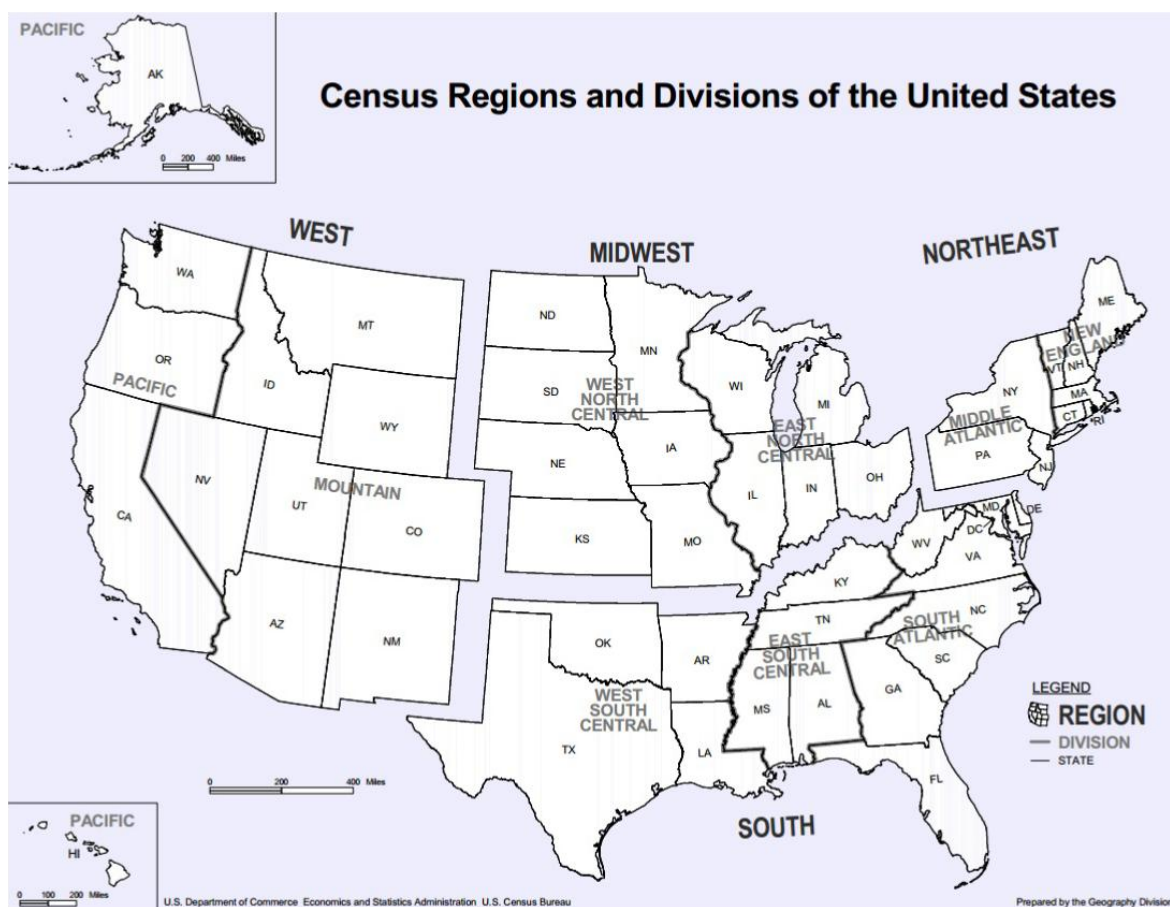
Příloha 4: Kombinace dvou a více ras/ etnických skupin (57 možných kombinací)

1. Bílá; Černá nebo Afroamerická
2. Bílá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky
3. Bílá; Asijská
4. Bílá; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan
5. Bílá; Jiná rasa
6. Černá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky
7. Černá; Asijská
8. Černá; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan
9. Černá; Jiná rasa
10. Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Asijská
11. Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Domorodý Havajec nebo Pacifický ostrovan
12. Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Jiná rasa
13. Asijská; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan
14. Asijská; Jiná rasa

15. Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan; Jiná rasa
16. Bílá; Černá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky
17. Bílá; Černá; Asijská
18. Bílá; Černá; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan
19. Bílá; Černá; Jiná rasa
20. Bílá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Asijská
21. Bílá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan
22. Bílá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Jiná rasa
23. Bílá; Asijská; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan
24. Bílá; Asijská; Jiná rasa
25. Bílá; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan; Jiná rasa
26. Černá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Asijská
27. Černá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan
28. Černá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Jiná rasa
29. Černá; Asijská; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan
30. Černá; Asijská; Jiná rasa
31. Černá; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan; Jiná rasa
32. Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Asijská; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan
33. Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Asijská; Jiná rasa
34. Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan; Jiná rasa
35. Asijská; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan; Jiná rasa
36. Bílá; Černá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Asijská
37. Bílá; Černá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan
38. Bílá; Černá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Jiná rasa
39. Bílá; Černá; Asijská; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan
40. Bílá; Černá; Asijská; Jiná rasa
41. Bílá; Černá; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan; Jiná rasa
42. Bílá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Asijská; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan
43. Bílá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Asijská; Jiná rasa
44. Bílá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan;
Jiná rasa

45. Bílá; Asijská; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan; Jiná rasa
46. Černá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Asijská; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan
47. Černá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Asijská; Jiná rasa
48. Černá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan;
Jiná rasa
49. Černá; Asijská; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan; Jiná rasa
50. Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Asijská; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan;
Jiná rasa
51. Bílá; Černá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Asijská; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan
52. Bílá; Černá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Asijská; Jiná rasa
53. Bílá; Černá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan; Jiná rasa
54. Bílá; Černá; Asijská; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan; Jiná rasa
55. Bílá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Asijská; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan; Jiná rasa
56. Černá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Asijská; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan; Jiná rasa
57. Bílá; Černá; Americký Indián a Původní obyvatel Aljašky; Asijská; Domorodý Havajec a Pacifický ostrovan; Jiná rasa

Zdroj: U. S. Census Bureau

Příloha 5: Regiony Spojených států amerických používané při cenzech a šetřeních.

Zdroj: U. S. Census Bureau

Region 1, Northeast (Severovýchod)

- První oblast New England ("Nová Anglie"): Maine, New Hampshire, Vermont, Massachusetts, Rhode Island, Connecticut
- Druhá oblast Mid-Atlantic ("Středo-atlantická"): New York, Pennsylvania, New Jersey

Region 2, Midwest (Středozápad)

- Třetí oblast East North Central ("Východní Severo-Střední"): Wisconsin, Michigan, Illinois, Indiana, Ohio
- Čtvrtá oblast West North Central ("Západní Severo-Střední"): Missouri, Severní Dakota, Jižní Dakota, Nebraska, Kansas, Minnesota, Iowa

Region 3, South (Jih)

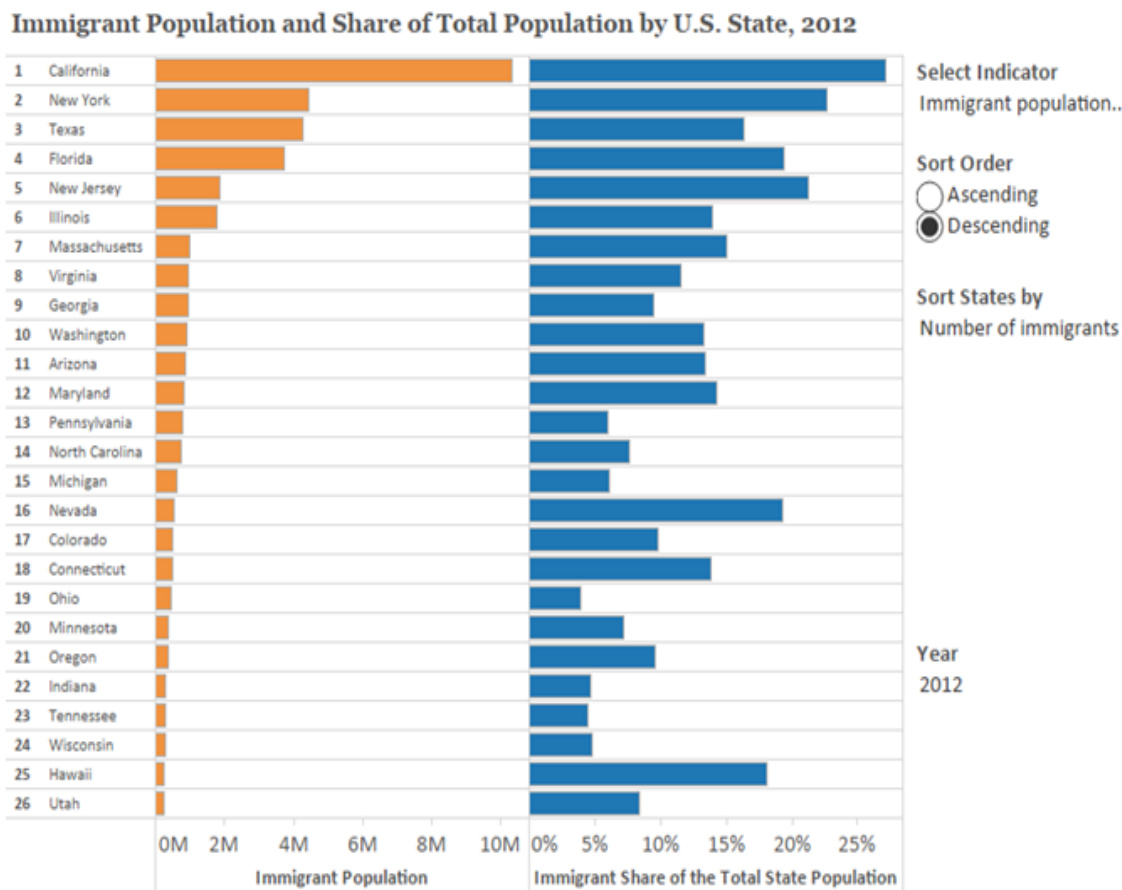
- Pátá oblast South Atlantic ("Jiho-atlantická"): Delaware, Maryland, District of Columbia, Virginia, Západní Virginie, Severní Carolina, Jižní Carolina, Georgia, Florida
- Šestá oblast East South Central ("Východní Jiho-Střední"): Kentucky, Tennessee, Mississippi, Alabama
- Sedmá oblast West South Central ("Západní Jiho-Střední"): Oklahoma, Texas, Arkansas, Louisiana

Region 4, West (Západ)

- Osmá oblast Mountain ("Horská"): Idaho, Montana, Wyoming, Nevada, Utah, Colorado, Arizóna, New Mexico
- Devátá oblast Pacific ("Pacifická"): Aljaška, Washington, Oregon, California, Hawaii

Zdroj: oamerice.com

Příloha 6: Populace imigrantů v jednotlivých státech USA a jejich podíl na počtu obyvatel, seřazeny sestupně, 2012

Poznámky: **Immigrant Population**= počet lidí v populaci přistěhovalců, **Immigrant Share of the Total State Population**= podíl přistěhovalců na celé populaci v jednotlivých státech; značka **M**= milion

Zdroj: Migration Policy Institute

Příloha 7: Přehled tříd příčin smrti podle 10. decenální revize MKN

I. Některé infekční a parazitární nemoci	VI. Nemoci nervové soustavy	XI. Nemoci trávicí soustavy	XVI. Některé stavy vzniklé v perinatálním období
II. Novotvary	VII. Nemoci oka a očních adnex	XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	XVII. Vrozené vady, deformace a chromozomální abnormality
III. Nemoci krve, krevetvorných orgánů a některé poruchy mechanismu imunity	VIII. Nemoci ucha a bradavkového o výběžku	XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	XVIII. Příznaky, znaky a abnormální klinické a laboratorní nálezy nezařazené jinde
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	IX. Nemoci oběhové soustavy	XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	XIX. Poranění a otravy
V. Poruchy duševní a poruchy chování	X. Nemoci dýchací soustavy	XV. Těhotenství, porod a šestinedělí	XX. Vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti

Zdroj: Klufová, Poláková 2010, s. 95